

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 22. 11. 2023

Správne konanie: REO-RPMS/2023/01055
REO-RPMS/2023/01061
Predmet: § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: FRONTINUS s.r.o.
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 10. 11. 2023

NÁVRH UZNESENIA č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Mgr. Györgya Battu a PhDr. Marty Danielovej, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, rozhodla, že účastník správneho konania č. REO-RPMS/2023/01055, FRONTINUS s.r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že v rámci programovej služby Rádio Frontinus odvysielal dňa 26. 2. 2023 v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, ktorý obsahoval kritické vyjadrenia a jednostranné názory Miroslava Heredoša, nezávislého kandidáta na funkciu poslanca Národnej rady SR za politickú stranu Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko, ako aj niektorých poslucháčov predmetného programu, o tom, že opatrenia proti šíreniu pandémie COVID-19 boli „*nezmyselné nariadenia*“, „*vládne nezmysly*“, resp. „*nezmysly*“, o tom, za vojnu na Ukrajine môže ukrajinský prezident Porošenko a ukrajinská armáda a o úlohe prezidenta Zelenského, ktorá vyústila do toho, že „*sa na to muselo Rusko ozvať a že muselo na Ukrajinu začať robiť poriadky*“, o tom, že ukrajinský prezident Zelenskyj údajne pomenoval ukrajinskú bojovú brigádu názvom „*Edeľvejs*“ podľa nacistického komanda Edelweiss, o tom, že vojna na Ukrajine, resp. vojna proti Rusku bola zámerne pripravovaná, resp. naplánovaná už 10 rokov, a to zo strany USA, o tom, že existovala dlhotrvajúca snaha a plán vyprovokovať Rusko k útoku a vytvoriť zámienku na útok NATO proti Rusku, o tom, že Ukrajina je fašistický štát, že Putin „*vie, čo robí*“, že „*banderovci*“ si sami rozbíjajú Ukrajinu a že za zločiny na Ukrajine je zodpovedný americký prezident Biden a USA, o tom, že podpísanie Kyjevského protokolu prezidentkou SR bude, resp. môže znamenať, že Slovensko sa priamo zapojí do vojenskej akcie proti Rusku, a to bez odvysielania iných relevantných názorových východísk či relevantných protiargumentov a moderátor tieto vyjadrenia a názory žiadnym spôsobom v tomto ohľade ani nevyvažoval, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 135 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.*“

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 22. 12. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok prešetrenia podnetu.

T: 4. 12. 2023

Z: PgO

NÁVRH UZNESENIA č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Mgr. Györgya Battu a PhDr.

Marty Danielovej, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, rozhodla, že správne konanie č. REO-RPMS/2023/01061 vedené voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje.

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady vyhotoví písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení konania a doručí ho účastníkovi konania.

T: 6. 12. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok prešetrenia podnetu.

T: 4. 12. 2023

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 24. 5. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania č. **REO-RPMS/2023/01055** voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Rádio Frontinus odvysielal dňa **26. 2. 2023** v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 13. 9. 2023, na základe čoho začalo správne konanie č. REO-RPMS/2023/01055. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 26. 2. 2023.

Dňa 25. 9. 2023 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 24. 5. 2023 a uplynie dňa 24. 11. 2023. Objektívna 18 mesačná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 26. 2. 2023 a uplynie dňa 26. 8. 2024.

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 7. 6. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania **REO-RPMS/2023/01061** voči vysielateľovi FRONTINUS s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Rádio Frontinus odvysielal dňa **12. 3. 2023** v čase o cca 9:30 hod. program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 13. 9. 2023, na základe čoho začalo správne konanie č. REO-RPMS/2023/01061. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona

č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 12. 3. 2023.

Dňa 25. 9. 2023 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 7. 6. 2023 a uplynie dňa 7. 12. 2023. Objektívna 18 mesačná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 12. 3. 2023 a uplynie dňa 12. 9. 2024.

Účastník konania vo svojich vyjadreniach k obojm správny konaniam požiadal tiež o nariadenie ústneho pojednávania v danej veci. Ústne pojednávanie bolo nariadené na zasadnutie Rady dňa 22. 11. 2023.

* * *

Podľa § 25 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
b) zabezpečiť **objektívnosť a nestrannosť** spravodajských programov a **programov aktuálnej publicistiky**; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

* * *

Účelom ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programov aktuálnej publicistiky je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Rada sa už opakovane zaoberala požiadavkou zachovania objektivity a nestrannosti v prípade, ak je obsahom programu politická diskusia len s jedným politickým predstaviteľom, resp. len s politickými predstaviteľmi iba jedného politického prúdu, resp. tábora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že v záujme splnenia si povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť nemusí mať takýto program nevyhnutne zastúpenie oboch hlavných prúdov v rámci politickej reprezentácie SR, teda vládnej koalície a opozície. Prítomnosť iba jedného hosťa v diskusii a teda absencia oponenta nemusí nevyhnutne znamenať rozpor s požiadavkami objektívnosti a nestrannosti, avšak v takom prípade sú zvýšené nároky na výkon moderátora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že najmä v prípade, ak je hosťom programu zástupca len jedného politického prúdu, je práve úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií.

V prípade potreby je úlohou moderátora upozorniť diskutujúceho na neprítomnosť dotknutej strany a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal podľa možnosti konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.

Obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti nemožné a vylúčené. V diskusnom programe prezentované hodnotiace úsudky na rôzne spoločenské a politické témy teda nemožno označiť za objektívne pravdivé ani nepravdivé.

V prípade prezentovania kontroverzných tém je posúdenie „správnosti“ resp. relevantnosti hodnotiacich úsudkov veľmi často vecou subjektívneho vnímania. Názory a predstava o správnosti v programe prezentovaných hodnotiacich úsudkov sa tak, ako to je politike vlastné, v jednotlivých politických táboroch resp. prúdoch líšia. Pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, teda nie je nevyhnutné prezentovať iba objektívne fakty, je však potrebné zabezpečiť názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť ucelený názor na predmetnú tému a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné názory alebo informácie.

Požiadavka na poskytnutie všestranných informácií v súvislosti s funkciou a prácou moderátora vychádza pritom aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR, ako aj Krajského súdu v Bratislave, ktorí vo svojich rozsudkoch opakovane skonštatovali:

Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. mája 2012, sp. zn. 4 Sžo 13/2012:

*„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. **Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany. ...**“*

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2013, sp. zn. 5 S 164/2012-105:

*„Súd po vypočutí záznamu tejto relácie a oboznámením sa s administratívnym spisom žalovanej dospel k záveru, že žalobca porušil povinnosti vyplývajúce zo skôr vyplývajúcich ustanovení. Z postoja zúčastnených hostí k nastoleným otázkam odznali aj názory, ktoré vyzneli negatívne voči politickým predstaviteľom presadzujúcim vznik samostatnej Slovenskej republiky. V diskusii nebol prítomný politický reprezentant druhej názorovej skupiny danej problematiky, **a teda bolo úlohou moderátora programu usmerňovať diskusiu, upozorniť diskutujúcich v prípade, že ich vyjadrenia smerovali voči konkrétnym subjektom či osobám, ktoré neboli prítomné v štúdiu, a teda nemohli na ne reagovať.**“*

Ako už bolo uvedené vyššie, zákon neustanovuje presný spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť splnenie povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Dialóg nie je definičným kritériom objektívnosti a nestrannosti programov, nakoľko aj v prípade monológu môže prísť k objektívnemu informovaniu, k čomu naopak nemusí, za istých podmienok, prísť ani v debate s viacerými účinkujúcimi. Objektívitu a nestrannosť politicko-publicistického programu tak nemožno posudzovať formalisticky.

Povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. neznamena povinnosť vysielateľa „korigovať“ vyjadrenia, ktoré nie sú v súlade s oficiálnou politickou líniou štátu, ani povinnosť vysielateľa posudzovať správnosť resp. pravdivosť vyjadrení. Povinnosť vysielateľa spočíva vo vyvažovaní kontroverzných, sporných či jednostranných pohľadov, pričom na účely takéhoto vyvažovania disponuje širokou paletou možností. Povinnosť vyvažovať kontroverzné, sporné či jednostranné pohľady teda neznamena „korigovať“ ani „uvádzať na správnu mieru“, ale v širšom zmysle kontextualizovať a poukázať na širšie súvislosti, a to práve s cieľom umožniť recipientovi, aby si vytvoril na vec vlastný názor.

Predmetom posudzovania zo strany Rady v tomto správnom konaní nie je skúmanie pravdivosti prezentovaných skutočností. Požiadavka pravdivosti je len jedným z hodnotiacich kritérií pri posudzovaní objektivity programu a pre konštatovanie porušenia povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nie je nevyhnutné konštatovať aj nepravdivosť prezentovaných informácií. Pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky nie je nevyhnutné prezentovať výhradne objektívne informácie, je však potrebné zabezpečiť názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť ucelený názor na predmetnú tému a ponúknuť mu pre túto viaceré, relevantné informácie.

* * *

Správne konanie č. REO-RPMS/2023/01055

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Debata na telefón
Deň vysielania: 26. 2. 2023
Čas vysielania: cca 09:30 h
Označenie podľa JSO: -

časový kód cca:

00:09:00 – začiatok záznamu – skladba

- hudobné skladby a rozhlasová interpunkcia (zvukové predely)

- zvukový predel „Reklama“

09:21:19 – 09:23:21 - reklamný blok

- zvukový predel „Reklama“

09:23:24 – 09:23:57 - ticho

- hudobné skladby a rozhlasová interpunkcia (zvukové predely)

09:30:30 - ženský hlas: „Vážení poslucháči, nasledujúca relácia je reláciou kontaktnou. V súlade s ustanoveniami zákona číslo 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, konkrétne § 16 odsek 3 písm. a) a b) si vás dovoľujeme upozorniť, že akékoľvek prejavy volajúcich do štúdia, ktoré budú osočovať, urážať alebo ohovárať akéhokoľvek hosta v programe, respektíve osobu, ktorá nie je hosťom v programe, sú neprípustné a nebudú moderátorom tolerované. Moderátor relácie poslucháča na takéto prejavy upozorní a v prípade, že poslucháč bude v tomto konaní pokračovať, odmietne poslucháča vypočuť a jeho prejav preruší. To isté platí o vulgárnych prejavoch poslucháčov, ktoré, tak ako i doposiaľ, nebudú tolerované a moderátor aj bez predchádzajúceho upozornenia spojenie medzi poslucháčom a moderátorom preruší.“

09:31:23 - zvučka programu *Debata na telefón*. Mužský hlas: „Aj váš názor nás zaujíma.“

09:31:49 - Moderátor Dominik Papala: „Dve minútky po pol 10-tej ladíte frekvencie Rádia Frontinus. Všetko, čo chcete počuť a politickú reláciu a komentáre - Debata na telefón s Dominikom Papalom. Prijemné a ničím nerušené nedeľné počúvanie.“

Rada pre mediálne služby iniciovala niekoľko správnych konaní v súvislosti s programom *Debata na telefón*. Programu vytýka slabú názorovú oponentúru moderátora. Frontinus s.r.o. sa s tým nestotožňuje. Nebudte avšak prekvapení, ak budem hosťom klásť viac doplňujúcich otázok, prípadne oponovať ich názorom. Niekedy možno aj zbytočne, aj na fakt, že deň nie je dobrý, ale zlý.

Výrok SAS spred 2 dní z ich vlastnej tlačovej správy: Víťazstvo Ukrajiny je prioritným záujmom nás všetkých. Budeme naďalej plne podporovať Ukrajinu v jej snahe zastaviť neprijateľnú ruskú agresiu. K mieru v regióne povedie iba víťazstvo Ukrajiny. Deklarovala to strana Sloboda a solidarita v súvislosti s 1. výročím Putinovej invázie na Ukrajinu. Navyše, aj vďaka hlasom SAS schválila Národná rada pred pár dňami uznesenie o tom, že Rusko je teroristický štát. Citujem:

„Víťazstvo Ukrajiny a následný mier je v najvyššom záujme Slovenskej republiky.“, uviedol predseda SaS Richard Sulík. Miesto občanov Slovenskej republiky, ktorí by mali byť, samozrejme, na najvyššom

záujme Slovenskej republiky, nevadí. Dotkli sa ceny energií podnikateľov na Slovensku? Na Ukrajine národný hrdina, no v celom svete považovaný za nacistu a masového vraha. Áno, reč je o Stefanovi Andrejevičovi Banderovi. A nie len o tomto sa dnes porozprávame so zakladateľom antisegregačnej iniciatívy Voľná zóna, ktorá vznikla v auguste 2021 a kandidátom na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách roku 2022 s pánom Miroslavom Heredošom. Pán Heredoš, dobré ráno.“

M. Heredoš: „Dobré ráno vám, aj všetkým vašim a našim poslucháčom. Ďakujem za pozvanie.“

D. Papala: „Veľmi radi. Pán Heredoš, Vy ste dosť aktívny aj na Telegrame aj na sociálnych sieťach a nazvime to aj na alternatívnej sociálnej sieti Telegram. Spomínal som, že ste zakladateľom iniciatívy Voľná zóna. Prečo táto iniciatíva vznikla, aby sme teda priblížili poslucháčom, čomu ste sa venovali v tých časoch, kedy to bolo aktuálne, aktívne?“

M. Heredoš: „Áno, táto iniciatíva Voľná zóna vznikla v auguste 2021, ako ste to oznámili, povedali. Zmysel a význam Voľnej zóny obsahoval a znamenal, že chceme ako podnikatelia, ktorí majú rozum a vážia si zákony Slovenskej republiky, chceme odporovať nezmyselným nariadeniam Matovičovej a Hegerovej vlády a odmietame okresávať, segregovať alebo odmietat našich hostí na prevádzkach, odmietame od nich vyžadovať QR kódy alebo doklady o tom, či boli otestovaní alebo neboli a chceme fungovať v normálnej rovine. A Voľná zóna vlastne znamenala, že odmietame nastúpiť na tieto vládne nezmysly a chceme fungovať proste v pôvodnom normálnom režime a všetky prevádzky, ktoré sa tohoto zúčastnili a chceli teda dodržiavať zákony Slovenskej republiky, nie vyhlášky Mikasa, tak si lepili na prevádzku zelenú nálepku Voľná zóna.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za vysvetlenie a aj teda za našich poslucháčov. V úvode som spomínal ceny energií. Dotkli sa ceny energií, aktuálne samozrejme, podnikateľov na Slovensku a funguje nejaké to fungovanie tých kompenzácií zo strany štátu alebo nefunguje?“

M. Heredoš: „No, ceny energie a to, čo sa udialo, vlastne, minulý rok a ešte stále sa teda odohráva, sa jednoznačne dotklo podnikateľov. Ja by som aj pre našich poslucháčov dal nejaké čísla, aby sme si urobili nejakú teda predstavu. Na Slovensku v segmente cestovného ruchu, to znamená hotely, reštaurácie, kaviarne, podniká 11 000 živnostníkov a 9 000 eseročiek. Týchto 11 000 živnostníkov a 9 000 eseročiek podniká v segmente cestovného ruchu a oni sú tí, ktorých sa to, čo sa deje, dotklo. Zahrňuje to tiež ešte zhruba 210 000 zamestnancov. Čiže aj ich sa tieto veci dotýkajú. Či hovoríme tu o teda podstatnom balíku osôb, ktorý sa opäť tieto nezmysly, ktoré sa odohrávajú, ktoré sa ich dotýkajú. A čo sa týka energií, to, čo nastavila vláda, čo sa udialo aj vojnou na Ukrajine, to, ako to nefunguje, sa týchto ľudí dotklo obrovskou mierou. Energie im stúpili 4-, 5-, 7- 8-násobne a systém kompenzácií bol nastavený aspoň do týchto dní veľmi nešťastne. Opäť, aby napríklad naši poslucháči vedeli, segment cestovného ruchu nemohol žiadať o kompenzácie za október, november a december minulého roka, takže museli zaplatiť tie zvýšené ceny faktúr v plnej miere, až do minulého týždňa museli čakať na to, aby Ministerstvo hospodárstva spustilo kompenzácie za január. Takže, situácia absurdná a dotýka sa obrovského množstva ľudí, a teda podnikateľov v segmente cestovného ruchu.“

D. Papala: „Aké tie kompenzácie teda aktuálne sú z toho Ministerstva hospodárstva? Dočkali sme sa ich až teraz. Takže aké sú konkrétne, aby sme predostreli?“

M. Heredoš: „Sú tam kompenzácie, že do výšky 199 € za MWh je tá cena, aká je, a potom nad túto cenu je to vykompenzované od Ministerstva hospodárstva a tie kompenzácie, samozrejme, tým, že sa nedali žiadať za jeseň minulého roka, tak sa títo ľudia - podnikatelia - dostávajú do omeškaní, čerpajú zásoby svoje finančné a dostávajú sa do situácie, že ani tieto kompenzácie, ktoré začínajú, proste, fungovať, im nemusia pomáhať. A z regiónov aj cez tú našu iniciatívu Voľná zóna, máme informácie, že veľa prevádzok ukončuje podnikanie.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše vysvetlenie. V úvode som Vás predstavil aj ako kandidáta na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách roku 22, teda tých posledných. Ako ste dopadli?“

M. Heredoš: „Dopadol som najlepšie, ako sa... ako sa dalo. Dosiahol som vlastne najlepší výsledok od roku 1990 vo voľbách na šéfa hlavného mesta, na Bratislavu. Voľby skončili Vallo, Kusý, Heredoš, čiže ako národný kandidát som obstál veľmi dobre.“

D. Papala: „Narážali ste od toho roku 1990 na národného kandidáta?“

M. Heredoš: „Na národného kandidáta naposledy bol na tejto úrovni úspešný podobným výsledkom, respektíve tým, že to vyhral, Hofbauer zo SNS, myslím, a to bolo, to bolo pred 32 rokmi. Do tých dní už

nebol národný kandidát, ktorý by sa umiestnil na tak dobrom mieste s takou voličskou základňou podporou, ktorí by ho v našom hlavnom meste, ktoré je teda liberálne a volili teda Valla, sa umiestnil.“

D. Papala: „Ako hodnotíte, teda ja, ako človek žijúci v Bratislave v Starom meste, keď už sme teda pri bratislavskej komunálnej politike, už iba jedna otázka okrajovo na to, aby sme aj našich poslucháčov uviedli do toho, keď ste teda hovorili, že áno, liberálna Bratislava, v každej jednej mestskej časti v zastupiteľstve sú čisto iba Progresívne Slovensko, za Staré mesto 15 z 15 poslancov Progresívne Slovensko, Petržalka ani nehovorím, a aj kandidáti, alebo teda poslanci, ktorí boli roky na poslaneckých postoch v jednotlivých mestských častiach Bratislavy a robili svoju prácu dobre, sa nedostali. Myslíte si, že voľby boli zmanipulované v Bratislave?“

M. Heredoš: „Viem, že tá informácia na tento štýl asi kolovala, že sú voľby nejako manipulované, a tak ďalej. Ja uznávam, že tie voľby sa dajú, proste, ovplyvniť možno, ale ja si skôr myslím, že ľudia aj tuto v našom hlavnom meste sú natoľko, nie že zmanipulovaní, alebo ja neviem, posadnutí, ale viem si predstaviť, že živo a nekriticky volili Matúša Valla napriek všetkým chybám, ktoré sa tu udiali, ho títo ľudia volili. Čiže myslím si, že tá obrovská časť ľudí, tých 90 000 hlasov dostal Matúš Vallo reálne, pretože moji spoluobčania volili progresívne sily spôsobom, ako ideológiu. Ako niečo, k čomu sa oni sami hlásia a v čom oni sami vidia budúcnosť. A Matúš Vallo im to zosobňuje. Takže ja si myslím, vyvážené, si teda dovoľím povedať vyvážené, že títo moji spoluobčania a moji susedia a proste ľudia z celého hlavného mesta volili Matúša Valla, pretože uverili tomu, že toto je budúcnosť. Že oni sa chcú zúčastňovať na takejto budúcnosti, ktorá bude proste progresívna, liberálna a oni sa tomu otvorene hlásia títo ľudia.“

D. Papala: „Zaujímavé, že ste použili práve teda slovo, že sa hlásia ku ideológii, pretože podľa preambuly Ústavy Slovenskej republiky 1. dielu základných ustanovení článku 1.1, Slovenská republika je zvrchovaný demokratický a právny štát a neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Toto je písané v Ústave. To som citoval teraz Ústavu.“

M. Heredoš: „Absolútne súhlasím a aj tak napriek všetkému môžeme vidieť, že liberalizmus a to, čo sa tu deje, to uvoľňovanie a to hlásenie sa ľudí k takýmto uvoľneným morálnym hodnotám, sa už dá považovať za ideologické smerovanie ľudí, ktorí sa hlásia k idei. A Matúš Vallo aj u nás istým spôsobom stelesňuje ideu. Ideu, proste, voľnosti, ideu, nejakej rovnosti, ideu liberálnu. Čiže ľudia ako keby sa logicky odklákali od hodnôt konzervatívnych a klonili sa, doslova by som to opäť povedal, k ideológií liberalizmu.“

D. Papala: „Myslíte si, že je to liberalizmus alebo ultraliberalizmus?“

M. Heredoš: „No, čo sa týka...“

D. Papala: „Progresívneho Slovenska.“

M. Heredoš: „Progresívneho Slovenska, tam by som už povedal, že to sú ľavicoví extrémisti...“

D. Papala: „Teda ultraliberalisti.“

M. Heredoš: „...čiže tam by sme to mohli pomenovať, ako hovoríte vy, ultraliberalisti, čiže to je extrém naľavo, ktorý nie je, samozrejme, normálny. Žiadny extrém nie je normálny.“

D. Papala: „Takže ani extrém napravo, ani extrém naľavo, teda ani fašisti, ani ultra.“

M. Heredoš: „Nie, nie, bude dobré, keď my ako občania, ako národ, pôjdeme skôr hodnotami konzervatívnymi, skôr cestou zdravého rozumu, budovania našej národnej identity, ale nesmie to ísť do extrémov. Ani do jedného, ani do druhého. A Matúša Valla chápem ako zástupcu ľavicového extrémizmu.“

D. Papala: „Je to, samozrejme, Váš názor, tak ako aj vo zvučke relácie. Aj Váš názor nás zaujíma, tak ako aj váš názor poslucháčov a aj názor nášho politického hosta. Preto sa Vás idem opýtať na Váš ďalší názor. Poďme si prebrať Ukrajinu. Čo tam bolo? Poďme sa pozrieť na jadro problému a ako to celé začalo. Nech sa páči.“

M. Heredoš: „Ja si osobne myslím, že to, čo dnes zažíva Ukrajina, má úplne iné... iné korene. To, čo sa tam odohráva dnes, už pred 8 rokmi alebo 9 rokmi sa začalo odohrávať na východe Ukrajiny a dôvod bol úplne na smiech, že Ukrajina sa rozdelila, kde západná Ukrajina chcela ísť do EÚ a východná Ukrajina chcela ísť skôr do euroázijskej únie. A v roku 2014 Janukovič pozastavil tú asociačnú dohodu s EÚ a vtedy sa západ nahneval a vytvoril sa vlastne Majdan, respektíve Euromajdan a výsledky tohto Euromajdanu všetci poznáme. Janukovič musel odísť, respektíve ujsť a voľby vyhral vo finále Porošenko, ktorý začal robiť na východe Ukrajiny cez armádu s týmito ľuďmi nepekne poriadky a dovolil ukrajinskej

armáde, aby tieto územia doneckú, luhanskú a celý východ Ukrajiny ostreľovala táto armáda. Zomierali tam ľudia, deti, rodiny a to mal byť výsledok ich odmietania asociačnej dohody k vstupu do EÚ. Čiže to, čo sa dnes deje na Ukrajine, má hlbšie zázemie a pred tými 8 rokmi sa to všetko začalo tým, že teda Porošenko dovolil zabíjať svojich vlastných občanov na východe Ukrajiny.“

D. Papala: „Takže to celé vyústilo na... teda za vlády Porošenka. Ako ale hodnotíte postavenie Volodymyra Zelenského ku celej situácii.“

M. Heredoš: „No, osobne si myslím, a to si myslí veľa ľudí, to nepoviem nič nejako nové, že, samozrejme, Zelenskyj je dosadený herec, ktorý má vykonávať úlohy, ktoré mu boli proste dané západom alebo Amerikou a on absolútne... absolútne podriadenecky pokračuje v tom, čo sa tých celých 8 rokov dialo a dokonca nikdy sa voči tomu nevyhranil. Čiže Zelenskyj je, by som povedal, pokračovanie celých tých ôsmich rokov a, žiaľ, vyvršilo to až do tých udalostí, že sa na to muselo Rusko ozvať a že muselo na Ukrajine začať robiť poriadky.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Váš názor a za Vaše vysvetlenie. Pán Heredoš, taktiež som v úvode spomínal, že na Ukrajine hrdina, no v celom svete považovaný za nacistu a masového vraha. Áno, reč je o Stefanovi Andrejovičovi Banderovi. Práve za Porošenka spomínaného sa Stefan Bandera, si ho vyhlásili za národného hrdinu, niečo ako u nás Juraja Jánošíka. Myslíte si, že to bol správny krok? Veľa Ukrajincov o tom ani nevie, s ktorými som sa dokonca aj ja rozprával. Niektorí sa za to hrdo stavajú, že áno, tak to má byť a tí, ktorí väčšinou o tom nevedia, tak hovoria, že to je akési čudné a že to sa mi nezdá. Ale pravda je taká. Myslíte si, že je to správne mať nacistu a masového vraha vyhláseného za národného hrdinu? Ako keby Hitler im, ako keby Nemci mali Hitlera v Nemecku, hej, za národného.“

M. Heredoš: „Rozumiem. Nemyslím si to, udialo sa to, ešte zase aby sme aj našim poslucháčom dali ešte viac údajov, udialo sa to v roku 2018 za vlády Porošenka. Tam sa upravil zákon, že aj banderovci sa budú počítať za legalizovaných vojnových veteránov a v roku 2018 ešte žilo do konca 1201 týchto veteránov z jeho obdobia. Čiže hovoríte, dobre? Oni ho vlastne vyhlásili za štátneho hrdinu, upravil ten zákon, opakujem, Porošenko a z môjho pohľadu je absurdné, aby sa... aby sa diali takéto veci. A čo je ešte zaujímavé, je, že ale táto situácia aj naďalej pokračuje, napríklad vyzdvihovača Banderu alebo osobu, ktorá ho oslavovala, Dmytro Kuleba, dnes, dnešný minister zahraničných vecí, takéhoto človeka vyhlásil, respektíve menoval za svojho štátneho tajomníka na ministerstve, na čo sa už aj ohradilo dokonca Poľsko, že je absurdné, aby zástupca Dmytrij Kulebu, minister zahraničných vecí Ukrajiny, bol oslavovateľ alebo vzývateľ Banderu.“

D. Papala: „Takže?“

M. Heredoš: „Čiže, odmietam to a je to absurdné. Rovnako, ako je absurdné to, že Zelenskyj isté polovojenské, respektíve vojenské útvary označil alebo vyhlásil, alebo urobil zákon a označil ich slovíčkom Edelweiss. To je proste jednoznačné, nesprávne, by som povedal, choré.“

D. Papala: „Ďakujem pekne. Myslíte si, keď už sme teda pri tých prezidentoch, že voľby, už len také iba skúsme odpovedať áno alebo nie? Či boli voľby v Spojených štátoch amerických Donald Trump verzus Joe Biden zmanipulované? Donald Trump sa tam vlastne, sa mi zdá, že aj trestne obrátil na to, že boli zmanipulované. Samozrejme, že to tam súdy zamietli pod koberec, rovnako ako 1. pokus o referendum na Slovensku. Váš názor?“

M. Heredoš: „Neviem odpovedať áno, ani nie, viem určite povedať, že viem si predstaviť, že sa voľby manipulujú. Ale do akej miery, akým spôsobom? A odpovedať áno, nie by bolo dnes veľmi ťažké. Ostal by som toho vyhlásenia, že som si istý, že sa voľby dajú manipulovať.“

D. Papala: „A je podľa vás prezidentka jej excelencia Zuzana Čaputová prezidentkou Slovenskej republiky, alebo viacej je naklonená ku názorom Spojeným štátom americkým, diplomaticky povedané, že by bola de facto veľmi meta... metaforicky, alebo teda nejako v prenesenom význame prezidentkou Spojených štátoch amerických.“

M. Heredoš: „S týmto názorom by som určite súhlasil, ja by som ho zase inak povedal. Ja by som Zuzanu Čaputovú označil za hovorkyňu Americkej ambasády a viem, viem si predstaviť, že sa čulo komunikuje o tom, čo sa bude diať, aké majú byť výstupy a že, že tie postupy, ktoré sú, sú koordinované s veľvyslancom. Čiže to, ako sa... ako sa správa Zuzana Čaputová počas celého svojho obdobia a dnes to vidíme výrazne, keď sa otvoril konflikt na Ukrajine, tak ja osobne nemám dojem, že to je zástupkyňa nášho národa, našich občanov.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede, pán Heredoš a budem sa tešiť, rovnako ako aj vy, na telefonáty poslucháčov na telefonickú linku 041 76 333 33 po pesničke. Môžete telefonovať, nech sa páči. Toto je Marek Bednár a Prázdné týždne.“

09:52:18 – skladba

09:56:15 Komunikát s výzvou (mužský a ženský hlas): „Telefonujte - 041 76 333 33. Smskujte - 0903 398 983. Mailujte - studio@frontinus.sk.“ Hudba.

09:56:40 D. Papala: „Prijemné počúvanie aj naďalej želáme z frekvencií Rádia Frontinus 4 minútky pred 10. hodinou. A poďme pomaličky ku 1. telefonátu. Naším dnešným hosťom je zakladateľ antisegregačnej iniciatívy Voľná zóna, ktorá vznikla v auguste roku 2021 a kandidát na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách roku 2022 pán Miroslav Heredoš. Pán Heredoš, dobrý deň.“

M. Heredoš: „Dobrý deň ešte raz, všetkých pozdravujem.“

D. Papala: „Poďme pomaly ku 1. telefonátu. 1. poslucháč na linke, dobrý deň, ste v éteri.“

1. telefonujúca žena: „Dobrý deň prajem, pán moderátor, zdravím aj vášho hosťa, Mária z Považia. Prvá moja otázka by bola asi taká, že vlastne, aby mi odpovedal pán... Váš pán hosť na ňu. Kto vlastne dal mandát tejto vláde, ktorá už ani nie je vládou, bola odvolaná nadpolovičnou väčšinou, zase schvaľovať a vynášať takéto rozhodnutia a výroky, že budú naďalej podporovať vojnu na Ukrajine. Druhá otázka sa týka toho, že aký má váš hosť názor na to, že pán, to už vlastne nie je premiér, ale expremiér Heger sa vyjadril pre Financial Times nasledovne: Nemám plán, od krachu nás delia týždne. Čiže toto je najväčšia kríza od 20 rokov a ja pripomeniem trošku slová pána Antonína Baťu z roku 1938, že: To, čemu se říká krize, je vlastně mravní býda, důsledek je úpadek. Někteří lidé si myslí a domnívají se, že krize lze sanovat penězi. A dále tam dával svoje riešenia. Že nerobiť... Nedělat dluhy, nepodporovat bankrotáře, nevydírat pracujících. Je to z roku 1938, čiže tieto slová sú úplne presné a presne pasujú na túto dobu. A posledná moja otázka je, aký má názor váš hosť na to, že Európsky parlament schválil rezolúciu, ktorá v rámci rodovo neutrálneho kontinentu bude donútiť, nie donútiť, ale schválila a doporučila Bratislave a Prahe, čiže nám dvom národom, aby to schválili v parlamentoch. A to týka sa o rodovú rovnosť, aby si mohli Slováci a Slovenky vybrať po narodení si sa, že čo si zvolia, aké pohlavie. Teda na základe vlastných pocitov a skúseností. Toto je všetko len pre LGBTI a mňa uráža, som roduverný Slovák a som hrdá na to, že používam príponu -ová, čiže neviem, prečo by som sa mala volať bez prípony. Toto nahráva len LBGTI. A mňa najviac mrzí, že už iba 40 percent tohto obyvateľstva podľa prieskumu asi zdravo užíva. My sme ako ľudia dostali dva dary, vedomie a pozvanie, poznanie, a myslím si, že ozaj už iba 40 ľudí tieto dva dary využíva. Ďakujem pekne, želim vám všetko dobré a nebojte sa. Dúfam, že Frontinus nezatvorí a keď by vám niečo robili, pôjdeme štrajkovať a podporíme vás. Pekný deň. Ďakujem.“

D. Papala: „Ďakujeme veľmi pekne za podporu vyjadrenú od pani poslucháčky z Považia a pán Heredoš, nech sa páči môžete reagovať.“

M. Heredoš: „Ďakujem pekne za tie otázky. Na tú úvodnú by som zareagoval asi nasledovne, že vláda, ktorá je odvolaná národnou radou, nemá mandát nás občanov, pretože my volíme zástupcov do národnej rady. Čiže vláda, ktorá je odvolaná by mala mať úctu k občanom a obyvateľom a nerobiť už žiadne rozhodnutia. Táto vláda ale nemá úctu k občanom, pretože keby mala úctu, tak by boli voľby už v júni, keďže sú tie voľby v septembri, tak toto sú všetky doklady toho, že táto vláda ešte chce robiť rozhodnutia, na ktoré nemá nárok. A my ako občania by sme s tým nemali súhlasiť a som rád, že aj v národnej rade sú zástupci opozície, ktorí nahlas hovoria a vyjadrujú názor, že vláda, ktorá je odvolaná, už nesmie robiť žiadne rozhodnutia. Takže to je k otázke číslo 1. K otázke číslo 2 - keby ste mi ešte občerstvili.“

D. Papala: „Otázka číslo 2 bola, snažil som sa si poznačiť, samozrejme, čo najviac, názor na niečo s pánom Hegerom ako s expremiérom tam bol.“

M. Heredoš: „Áno, áno tam... tam sa opytovala pani na ten jeho výrok v tom Financial Times, ale myslím si, že ten výrok bol už vyriešený dávnejšie, že to je asi rok, čo sa to udialo a neviem či to aj nejakým spôsobom neľutoval, ale vyjadril sa na tento spôsob a ja môžem povedať iba jedno, šéfovia vlád v Európskej únii vedia viac, ako... ako hovoria. Vedia viac, ako ide von do médií, čiže ak on aj vyjadril nejaké myšlienky aj pred nejakým časom pre nejaký denník alebo týždenník americký, tak určite to robil s vedomím toho, že má tých informácií proste viac. Čiže, my ako občania sme vedome ťahaní za nos

a nám sú naozaj distribuované iba isté časti informácií. To ostatné občania nevedia. Čiže ak sa tak vyjadril, je to zlé, ale aj on má asi informácie, ktoré sa proste nehovoria nahlas a čaká sa, ako sa tá situácia vykryštalizuje.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede. Potom sme tam mali ešte ten výrok Tomáša Baťu ohľadom tej krízy, pardon, Antonína Baťu, Jána Antonína Baťu, ohľadom tej krízy. Ako by ste možno na to zareagovali?“

M. Heredoš: „Že s tým absolútne súhlasím. To bol jeden inteligentný podnikateľ a človek a veľa jeho výrokov je absolútne pravdivých. Takže súhlasím s tým.“

D. Papala: „A nadčasových. Ďakujem pekne za vaše odpovede. Môžeme ísť pomaličky ku ďalšiemu telefonátu na telefonickú linku 041 76 333 33. Dobrý deň. Ste v éteri.“

2. telefonujúci: „Dobrý deň prajem. Ja vás pozdravujem obidvoch. Mám takú, taký dotaz. Tento týždeň náš parlament vyhlásil Rusko za teroristický štát.“

D. Papala: „Áno.“

Telefonujúci: „A keď tak si berú príklad tej Ameriky, prečo sa nepozreli? Prečo Amerika nevyhlásila Rusko za teroristický štát? Napríklad. Po druhé, čo sa týka toho Edelweissu, totižto naši ešte o nejakých tých zbrojných pomociach uvažujú. Oni vedia vôbec, kto to bol Edelweiss? Keď mi ideme stíhačky ponúkať Edelweissu? A po tretie. Čo váš host hovorí na to, čo sa udialo v piatok Slovenskom rozhlase? Lebo ten platíme zatiaľ my... A keď lesklé čelo nechce s niekým diskutovať, nerobí sa to takýmto spôsobom, že on bude diktovať, že kto tam pôjde, kto tam nepôjde. A už je najvyšší čas, aby si tohoto ľudia všimli. Čo sa robí v televíziách? V rádiách. A to podobných veciach. Zatvárajú ľudia takým, takýmto spôsobom im zatvárajú ústa. A mali by sa nad tým zamyslieť, že v ktorých časoch boli takéto médiá verejnoprávne, ako máme dnes. Čo váš pán host na to hovorí a ďakujem mu za jeho aktivitu. Dovoľte.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne. No tak budme radi, že aspoň Frontinus patrí ku takým alternatívnejším médiám a že u nás má priestor naozaj každý. Tak začneme hneď zhurta, prvá otázka bola, prečo Spojené štáty americké nevyhlásili ruskú federáciu za teroristický štát?“

M. Heredoš: „Lebo Amerika má ešte aj tak z istej časti rozum a vie čo robí. Európska únia je spoločenstvo, akože by som povedal, vyšinutých lídrov, ktorí za každú cenu potrebujú eskalovať proste konflikt na Ukrajine. Ja osobne odmietam, aby sme my ako Slovenská republika v Národnej rade vydávali uznesenie, ktoré sa tam schválilo, že teda Rusko je teroristický štát. Nesúhlasím s tým a ja sa osobne ohradzujem na to, aby sme my ako Slovenská republika voči Ruskej federácii, ktorá nám nič neurobila, ešte raz opakujem, ktorá nám nič neurobila, sme my vydávali takéto, by som povedal, primitívne vyhlásenia, pretože my sa týmto opäť iba viac a viac zaťažujeme do novej vojny. My máme byť neutrálni, máme byť proste pokojní, máme situáciu upokojuvať, máme volať po mieri a mierových rokovaníach a nie vyhlasovať v Národnej rade cez Osuského, Dostála a podobné individua, že Rusko je také alebo onaké. Takže nesúhlasím s tým, je to absurdné.“

D. Papala: „A nie je náhodou tiež aj Amerika teroristický štát? Keď si spomenieme na všetky útoky, ktoré Amerika vo svete vyvolala - Afganistan, Sýria, Japonsko, keď si spomenieme na 2 atomovky, ktoré boli zhodené a mohol by som takto pokračovať ešte pol hodinu, lebo je toho nemálo, tie najväčšie som vypíchal.“

M. Heredoš: „Jednoznačne a ja ešte by som iba doplnil, v Iraku zomrelo v dôsledku invázie vyše 1 milióna civilistov. A tieto aktivity robila Amerika, čiže ja sa tiež, ja sa tiež pýtam a čudujem sa, že ako je možné, že tu sme ešte nevyhlásili Ameriku za takýto štát. Čiže naozaj tá situácia je úplne absurdná, otočená naruby a každý normálny človek proste vidí, čo sa deje a nemôže s tým súhlasiť.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vašu odpoveď. Poďme ďalej, Edelweiss tam bola ďalšia otázka?“

M. Heredoš: „Edelweiss už sme hovorili na začiatku, tam absolútne s tým nesúhlasím. Edelweiss to bola nemecká bojová jednotka, ktorá zabíjala a aby Zelenskyj pomenoval jeho oddiely po jednotke Edelweiss, tak to je naozaj na zamyslenie. To je veľmi ťažko aj okomentovať. Pretože to, čo Ukrajinci robia a to, čo robí Zelenskyj vlastne odhaľuje to, akí tí ľudia sú a o čo im vlastne ide?“

D. Papala: „A do tretice tretia otázka tam bola - piatková RTVS, situácia v Slovenskom rozhlase?“

M. Heredoš: „Opäť situácia, ktorú, nad ktorou je sa proste zamyslieť náročné. Je absurdné, aby ľudia, ktorí boli zvolení do národnej rady a ktorí zastupujú záujem občanov, neboli pustení do diskusie do RTVS. RTVS nie je súkromná televízia, ktorá si môže rozhodnúť alebo môže povedať, že niekoho nepustí.“

To je verejnoprávna inštitúcia a tá situácia, ktorá sa tam odohrala - ja som ju teda videl - bola absurdná, že zvolený poslanec národnej rady je nepripustený..."

D. Papala: „*Ľuboš Blaha, aby sme teda konkretizovali.*"

M. Heredoš: „*...do štúdia. Do štúdia. To je to, to je normálne na zamyslenie, lebo keď ešte niekoho nepozvete, tak to sa ešte dá nejako, že nie ste pozvaný. Ale vy keď pozvete zástupcu a on sa ospravedlní a vyšle politická strana náhradníka a toho tam nepustia, to je úplne absurdné.*"

D. Papala: „*No áno, bavíme sa, aby sme teda aj poslucháčom, ktorí možno nezaregistrovali, rozprávame sa o včerajšie situ..., o piatkovej situácii v Slovenskom rozhlas na Mýtnej ulici v Bratislave, kde bol pozvaný do diskusie minister obrany Jaroslav Naď, ktorý teda mal modrú knižku, takže obrana ako vyšitá, s pánom Mariánom Kérym zo Smeru. Pán Kéry sa ospravedlnil, že sa nemôže dostaviť a Smer poslal pána Blahu, ktorého následne nepustili. Redaktorka mu potom povedala, aby zavolať dramaturgovi relácie. Dramaturg ho zrušil a nedvíhal. Videá sú potom dohľadateľné na internete. Poďme k ďalšiemu telefonátu pomaličky 041 76 333 33. Dobrý deň. Ste v éteri.*"

3. telefonujúci: „*Dobrý deň pán redaktor.*"

D. Papala: „*Dobrý deň.*"

3. telefonujúci: „*Dobrý deň, pán redaktor. Tu je poslucháč zo Štiavnika. Chcem povedať svoj názor na Vašu reláciu. Myslím si, že ste mali pozvať dôležitejšieho hosta z vlády. Čo sa týka dnešnej situácie na Slovensku. Lebo to, čo sa deje. Lebo to, čo sa deje, nemá obdoby od prezidentky až po posledného člena vlády. Ďakujem, budem počúvať.*"

D. Papala: „*Ďakujem pekne za Vašu otázku. Ja teda aby som upresnil, pán Heredoš mi to môže potvrdiť, že účasť pána Heredoša sme riešili včera po 21. hodine večer, keď mi včera nemenovaný vládny člen padnutej vlády za stranu Sme rodina odvolal reláciu z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a horúčiek a včera mi po deviatej alebo teda po nejakej siedmej večer, už si ani nepamätám presne, napísal SMSku, že nemôže sa ani po telefóne dostaviť do tejto relácie, tak až po deviatej som komunikoval s pánom Heredošom, či by bol ochotný aspoň po telefóne sa zúčastniť tejto relácie, aby relácia bola. Počujeme sa na 2. strane?"*

3. telefonujúci: „*Áno, áno, áno, počujeme sa.*"

D. Papala: „*Áno. Takže pán Heredoš to môže prípadne potvrdiť, že to tak bolo.*"

M. Heredoš: „*Je to tak. Jasné.*"

D. Papala: „*Áno, ďakujem pekne, lebo Sme rodina mi zrušila hosta. Poďme na ďalšiu, ďalší telefonát. Dobrý deň, ste v éteri.*"

4. telefonujúci: „*Dobrý deň, tu poslucháč Radoslav. Najprv poznámka taká, že v prípade, že keď sa mne nepáči nejaký pozvaný host, tak jednoducho rádio Frontinus nepočúvam, pretože niektorí politici mi nemajú čo povedať. Takže pokiaľ niekto príde, je mi to jedno, ja už si potom vyberiem. Na rádiu mám taký gombík, že viem to rádio vypnúť a dotýčny politik má neobťažuje. Chcel by som k tej pani, čo volala ako prvá, tak to ma veľmi milo prekvapilo, jej postreh, aj to, že prečítala tú poznámku od pána Baťu. To to bolo vynikajúce. Ja by som chcel tiež zareagovať čo sa týka samotných dlhov. Neberte mi, prosím vás, že to je nejaká provokácia voči podnikateľom, ale chcem len toľko povedať a vyzvať svojich kolegov, ktorí prídu k voľbám, aby vyberali politikov tak, aby nezadlžovali naše Slovensko, pretože od roku 93 máme čoraz väčší dlh a každá vláda, či už je to ľavicová alebo pravicová, sľubuje, že občanom pomôže. Lenže takáto funguje tak, že pomáha, ale tým spôsobom, že zoberie si pôžičku, navýši dlh. No a tí, čo nevedia o tom, tak jednoducho zoberú peniaze, vrátane samozrejme mňa. Keď už mi peniaze prídu, ťažko sa to vracia. Ale je to dlh, ktorý budú splácať naše deti, vnuci. Ja by som chcel povedať toľko, že skúsme si zobrať príklad od Židov, ktorí jednoducho myslia nielen na svoje deti, ale aj na pravnukov. Jednoducho, snažia sa dať tým svojim budúcim potomkom nie dlhy, ale jednoducho nejakú kasičku. A minimálne aspoň nie dlhy. Teraz budú končiť záväzky voči bankám, čo sú pôžičky na byty, tak tá viazanosť bude končiť a tie splátky budú väčšie. Chcem vás všetkých upozorniť. Mať na krku dlh, to je jednoducho, potom nás ovláda tá banka, u ktorej máme ten dlh. Jednoducho, potom nie sme slobodní, dávajme si pozor na dlhy a voľme takú vládu, takých predstaviteľov, ktorí nebudú zadlžovať naše Slovensko. Je to pekné, keď niekto povie, že my vám pomôžeme, lenže vždy to tak bolo doteraz, zobrali si pôžičku, navýšili dlh a ten dlh bude musieť niekto splácať. Zatiaľ je ten dlh taký veľký, že budeme ho splácať možno niekoľko desiatok rokov a zostane to len na našich vnukov. Ďakujem veľmi pekne, nech sa vám všetkým darí.*"

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok do diskusie. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Ja by som to okomentoval, že s tým súhlasím, samozrejme, že zadlžovať na také občanov je nezmyselné a z toho dôvodu aj tá Matovičova volebná korupcia, tých 1 a pol miliardy, ktoré by chcel dať za to, aby ľudia došli voliť, je úplne absurdná, lebo za 1 a pol miliardy EUR máme 6 nových nemocníc. A tu vláda pre lekárov a sestry za celé to obdobie nič neurobila s výnimkou len tej akejsi poslednej dohody, ktorú urobili s pánom Visolajským, ale aj tá dohoda nejakým spôsobom nefunguje. Čiže vláda, ktorá by mala zadlžovať nás a naše deti, je neprijateľná. S tým absolútne súhlasím a opäť to chcem iba zafinalizovať. To, čo robí Matovič, tých 1 a pol miliardy, ktoré je dosť možné, že mu v tej národnej rade schvália, tak to je absolútne nepochopiteľne nezodpovedné. Ja to odmietam.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Váš prejavovaný názor. Poďme ku ďalšiemu poslucháčovi. Poprosím Vás, aby ste si dali tichšie rádio.“

5. telefonujúci: „Dobrý deň prajem. Pekne vás vítam obidvoch. Prosím vás pekne, v tej Ukrajine, táto vojna na Ukrajine, to bolo za veľkou mládkou pripravované už najmenej 10 rokov sa to pripravovalo. Veď si spomeňte, pani Albrightova vo svojom prejave, keď žila, si to pamätám ako dodnes, prst mala hore a hovorila: To není spravodlivé rozdelenie sveta, keď jeden štát má toľké územie. Im už vtedy išlo o nové rozdelenie sveta. To sa už pripravovalo 10 rokov vojna proti Rusku. A obetou sa stala Ukrajina. To je len to, materlo. No, ďakujem pekne. Pozdravujem vás a snažte sa konečne niečo to dnes všetkými silami zvrátiť to, už nech je tu na Slovensku pre dobrých ľudí a hlavne pre poctivých ľudí spokojný domov. Ďakujem.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Okomentujem to, že opäť s tým súhlasím. Ľudia vidia veľa vecí veľmi dobre a naozaj tie udalosti sa začali odohrávať, ktoré smerovali k vojne, už pred tými 9 rokmi na tom euromajdane, keď Ukrajina chcela vstúpiť do NATO a do EÚ a na tomto sa vlastne rozdelila. A Janukovyč cúvol, čiže jednoznačný záujem Ameriky bolo, aby sa Ukrajina začlenila do EÚ, následne aj do NATO, a aby tá východná hranica NATO dosiahla až ku Rusku. Ku tomu Rusku, ktorému v roku 1991 sľúbili, keď sa nato NATO rozširovať nebude. Čiže to, čo sa dnes odohráva na Ukrajine, súhlasím, je dlhodobu naplánované a tú nejakú základnú genézu som aj v úvode relácie povedal. Začalo to euromajdanom.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vašu odpoveď. Poďme ku ďalšiemu telefonátu na telefonickú linku 041 76 333 33, ďalší poslucháč. Pekný deň.“

6. telefonujúci: „Dobrý deň, tu je Tibor. Chcem sa vrátiť naspäť k tomu euromajdanu, lebo ste nepovedal, pán Heredoš, jednu dôležitú vec, prečo boli vlastne navnadení Ukrajinci tí západní do Európskej únie. Keď si človek prečíta zmluvu, vstupnú zmluvu do EÚ, tie sú aj tak rovnaké pre všetky štáty. Tak tam je napísané, že kandidát musí byť, kandidátny štát musí byť v nejakom obrannom pakte alebo v obrannej organizácii. Jediný obranný pakt je NATO, voľne dostupný pre všetkých. Čiže ja vnímam Európsku úniu ako predvoj vstupu do NATO, a preto toto je hra cudzími rukami. USA hrajú vždycky cudzími rukami. Dokonca to povedal aj George Friedman alebo s Jeffrey Sax. Je aj napísané, všetko je verejne dostupné, že oni chceli teda bojovať do posledného Ukrajinca a nielen to, chceli rozbiť ekonomicko-priemyselné združenie medzi Nemeckom a Ruskom tak, aby padol plynárenský priemysel. Toto sú verejne dostupné informácie. Takisto 5 miliárd prišlo od USA, pani Nulandová ako sekretár obrany USA bola použitá, mala na starosti východnú Európu. Takže, ak sa časovo dejú veci v roku 2004, 2008, takisto Kuciak 2008, dajte si toto všetko dokopy. Kde je východná Európa? A kto je pani Nulandová. Takisto tie... sú, sú verejné zdroje, síce google ich postupne maže ohľadom Madeleine Albrightovej, ale bolo to povedané tak, že ona povedala vlastne, že je nespravodlivé, že 1 krajina, 1 štát vlastní toľko veľa nerastného bohatstva. Nešlo tam o rozlohu, ale o nerastné bohatstvo. Od roku 2018 USA priznalo, že vyčerpali sme všetky nerastné zdroje. Hej? Takže tie súvislosti sú úplne jasné. A čo hrá, akú rolu hrá Európska únia? To je predvoj, obyčajný predvoj, obyčajná zámienka. Tak ako všetko je zámienka, v každej vojne je len zámienka, my hráme, my hráme užitočných idiotov, my Európa, preto sa to tak deje. Preto je tu, ide o jednoduchú vec. Vyvolať provokáciou, provokáciou donútiť Rusko, aby urobilo prvý útok, lebo to je spúšťačom na aktiváciu článku 5 NATO. Článok 1 a 5 sú v zjavnom rozpore. Protiklady a udržiavajú status quo nezmenené. Ako možno zmeniť status quo je to, že donútime nepriateľa, čiže akože Rusko, aby vyvolalo vojnu, čiže zámienkou a my budeme mať dôvod na to, teda ako NATO, k útoku. Toto je celá hra. A to ešte urobia tak geniálne Američania - cudzími rukami. Čiže ešte aj k tomu použijú aj ďalšie cudzie ruky - Ukrajinu. To je celá hra. Celý algoritmus strašne jednoduchý, geniálny. A

ešte sa vás chcem spýtať, ako ďalej pokračuje proste proces s Národnou koalíciou. Som videl, že ste si s Rudom Huliakom potriasli ruky, ale nie je vás veľmi vidno. Tak toto by ma tiež ešte zaujímalo. Ďakujem. Dovoľte.

D. Papala: „Ďakujeme pekne, nech sa páči.“

M. Heredoš: „S tým úvodom, aj s tým, čo túto pán povedal, sa dá súhlasiť. Aj ja som to povedal už aj skôr, ako sa pán opýtal, respektíve povedal svoj názor, že jednoznačne Ukrajina bola ťahaná do Európskej únie a na tomto sa vlastne rozdelila a kvôli tomu Janukovyč naozaj odložil tú asociačnú dohodu, pretože východ Ukrajiny nechcel ísť do Európskej únie alebo euroázijskej únie s Ruskom. Čiže, následne to, čo sa dialo na tej Ukrajine a čo robili ukrajinskí vojaci na východe v luhanskej a doneckej oblasti, to zabíjanie, to bola iba represia. Odveta za to, že ten východ Ukrajiny nechcel ísť do Európskej únie. Čiže to je ad 1. Ad 2 - absolútne súhlasím s tým, že to čo sa odohrávalo a dialo, malo vyprovokovať Rusko k útoku, samozrejme, pretože na tých územiach sú v istej časti rusky hovoriaci občania. To je proste historické Rusko, oni sa vtedy oddelili od Ukrajiny a vyhlásili dokonca Novorusko. Luhanská a Donecká oblasť. Čiže, tie oblasti tam majú nejakú svoju históriu a to, čo sa tam dialo, malo to Rusko vyprovokovať. S tým sa dá absolútne súhlasiť. Čiže, aby som to zafinancoval, nič sa nedeje náhodne a veci sú určite naplánované. Čiže, my sa opäť dozvedáme veci iba s odstupom času, ako ľudia, ako občania a musíme pátrať po faktoch alebo názoroch a uvažovať, samozrejme, alternatívne.“

D. Papala: „A čo sa týka Národnej koalície? Tam bola ešte otázka?“

M. Heredoš: „Áno, to sa pýtal pán. Odpoveď je, že vyvíjam také politické a spoločenské aktivity, ktoré uznávam za vhodné a aktuálne uznávam za vhodné vystupovať viac nezávislo.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše objasnenie a vysvetlenie a my poďme na ďalší telefonát. Dobrý deň, ste v éteri.“

7. telefonujúca: „Dobrý deň. Chcem sa spýtať, prečo neboli uvalené sankcie na Američanov, keď vyvolali toľko vojen? Nikto o tom ani, ani slovom nepovie. Neboli vyhlásení za vrahov, za teroristov, za agresorov. A jednoducho sa im tlačia všetci, nechcem sa vyjadriť kde. Potom vám chcem povedať, že, pán Heredoš, máte vo všetkom pravdu. Rusko bolo zlikvidované pánom Gorbačovom. Rusko bol veľký štát, Sovietsky zväz predtým, a Gorbačov všetko zlikvidoval a potom ušiel do Ameriky. Prečo tam ušiel? To mi povedzte. Lebo sa bál, že by ho Rusi ulynčovali. No, takže takto to je. A potom mi povedzte, že Ukrajina, Ukrajine, prečo sa dáva stále len Ukrajine? Stále, toľko je tu Ukrajincov, že za chvíľu už budeme Ukrajina, nie Slovensko. A kde ujdú títo naši politici? To mi povedzte, keď už nebudú, jak sa povie, politikmi. Kde sa schovajú, prečo nie sú trestaní títo politici, ktorí sa schovávajú za týchto, jak sa povie, pomaly vrahov, ktorí likvidujú naše Slovensko. Teraz chcem povedať, prečo nemáme aj platy také, aké sú Európskej únii. Európska únia podporuje vo veľkom Ukrajinu, ruka v ruke s Američanmi. Čo je veľmi zlé. Nám tu uberajú, mi tu kapeme, dochňeme, máme tu najnižšie platy v Európe, máme tú najväčšiu zadlženosť. Proste je tu likvidácia Slovenska, ale títo, jak sa povie, politici, ktorí sú už v demisii, sa tvária, ako keby boli nadbohovia. To kde sme, kde sme dospeli? Nikto sa nestará o týchto bežných ľudí. Zdravotníctvo je zlé, školstvo, prečo máme toľko vysokých škôl, ktoré sú zbytočné, samé sociálne práce, kde budú tí ľudia robiť? Kto bude na nich toľko robiť? Toľko úradníkov, kto bude na túto, na týchto ľudí robiť? Povedzte mi, kto na to zarobí? Oni, vysoké platy, samozrejme, že keď budú aj platiť vyššiu elektrinu, tak ich sa to netýka, ale táto čelad', táto chudoba z minimálnej mzdy a z tých nízkych dôchodkov na to nemá. Toľko by som chcela iba povedať. Dovoľte.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne, pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Ja dám len na to jednu vetu alebo dve. Ďakujem pani za názor. Ja tiež tie historické súvislosti proste vnímam úplne logicky a za to ich aj tak distribuujem von aj cez tie moje sociálne siete silné. Chcem sa proste zastať toho, že to Rusko je naozaj demonizované a tá situácia s ním bola naplánovaná. Čiže mám názor na to takýto a čo sa týka Ameriky? V Amerike sa lepšie ovplyvňuje Európska únia cez niekoľko nikým nevolených úradníkov v Európskej Komisii, ako keby mali osobitne každý štát mať na neho nejaký osobitný, proste, dosah a riadiť ho, riešiť ho, odporúčať mu alebo sankcionovať ho. Čiže Amerike sa veľmi hodí to, že Európska únia sa zjednotila a že cez niekoľko úradníkov vedia, cez ich ministerstvá zahraničných vecí americké, cez lobistov a cez finančníkov ovplyvňovať dianie v obrovskej Európskej únii.“

D. Papala: „Európska únia, Ukrajina, USA, ruka v ruke, bol tam aj tak, bola tam aj takáto pripomienka v tom telefonáte.“

M. Heredoš: „Áno, s tým súhlasím.“

D. Papala: „Ďalšia vec - na Ukrajinu a na Ukrajincov stále je, ale na nás nie. A to, že sme najviac zadlžený štát.“

M. Heredoš: „No toto ide od Zuzany Čaputovej. Ona vysielala tieto signály, ktoré sa aj naozaj proste dejú a ľudia sa cítia takto, ako sa cítia. Proste, Zuzana Čaputová by mala vysielat signály aj smerom ku vláde, že: vláda, zvyšujte dôchodky, vláda, zvyšujte kompenzácie, vláda, urobte odškodňovací zákon pre poškodených podnikateľov, pretože nikto ich za tú pandémiu neodškodnil.“

D. Papala: „Inak, to je... to je celkom smutné, že by toto musela, že to by im toto musela nadiktovať prezidentka ako ich mamička. Hej, že Jožko... Jožko, prezleč sa, napapaj sa, umy si zúbky... Zaujímavé, že to tých 150 ľudí, čo sedí v tom parlamente, nedokáže urobiť samých.“

M. Heredoš: „No, vo finále, toto je to absurdné divadlo, že to sa nedeje a že ona by to mala vyhlasovať, mala by na to tlačiť. Mala by na tom proste nástožiť. Tu máme občanov našich a my sa musíme najskôr postarať o nich. My nemôžeme posilať pomoc na Ukrajinu a hovoriť o tom, že Ukrajina musí vyhrať. My musíme hovoriť o mieri a podporovať našich občanov, aby oni dokázali ustáť tie vysoké ceny energií, aby podnikatelia ustáli to, čo sa udialo pred tými dvoma rokmi s pandémiou. Veď im to podnikanie bolo úplne zničené. Čiže tu by sa mali vysielat signály do spoločnosti, do Národnej rady a smerom k vláde, že: vláda, pomáhajte občanom ešte viac. Namiesto toho vysielajú sa signály, pomáhajme Ukrajincom, dávajme si ukrajinské vlajky do profilov, ukrajinské zástavy na inštitúciách. My sme sa ako spoločnosť úplne pomýlili a ideme proste smerom, ktorý nie je, nie je proste správny.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede. Poďme ku ďalšiemu telefonátu. Dobrý deň, ste v éteri.“

8. telefonujúca: „Haló?“

D. Papala: „Dobrý deň, nech sa páči.“

8. telefonujúca: „Dobrý deň. Počkajte, stíším si tel...“

D. Papala: „Áno.“

8. telefonujúca: „Ja by som sa len chcela opýtať. Ja vás najprv privítam obidvoch, pardon. Čo poviete, keď pustíme televíziu, tak nič, len vojna na Ukrajine alebo Kuciak a Kušnírová. My sme z týchto správ už unavení. A potom, keď to už neni, tak je strašne veľa reklám. Veď v televízii vôbec nič neni. Mali by sme si brať príklad z Británie a Francie, Francúzska. Do štrajku išlo pol milióna obyvateľov, čo dalo nespokojnosť, ale my, Slováci, my sme asi spokojní? Či je zdražovanie cien elektriny, plynu. My sme spokojní, my vôbec nechodíme do ulíc, ako keby sme sa tejto vlády báli. Pýtam sa, čo vy na to poviete, či nie je hanba celej vlády, deväť mesiacov berú z našich daní platy. Nič tam nerobia, len kúria a svietia. Pýtam sa, čo to máme za hlúpych v poslancov, keď sú proti ruským a bieloruským športovcom, aby sa nezúčastnili na olympijských hier. To máte tak, keď sa s jedným susedom hneváte, tak sa musíte s celou ulicou. To tak mi pripadá. Matovičovi odkazujem, že nie sme my hlúpy národ. Nešli sme voliť. A že, aby sme nešli voliť, on je ten posledný, čo by rozkazoval a dával nám 500 eur, to je za korupciu. Veď to je korupcia, čo si kupuje voliča, aby išli voliť OĽANO. To hovorí nepriamo. Občania, ak sa prikloníte k tomuto bláznovi, tak si ne... Ja sa nečudujem, že potom sme nie jednotní. V Čechách sú úplne iný národ, iná mentalita národa. Tam idú do ulíc, tam sa bijú, tam sa bojuje. Pýtam sa ďalej. Čo poviete na..., o čo ide prezidentke Čaputovej, keď nepripustí úradnícku vládu. Má strach zodpovednosti, zo zodpovednosti. Lebo keby dala úradnícku vládu, okamžite sú voľby 24. júna. Čo by to bol najideálnejší deň a mesiac v tomto roku. Pýtam sa, prečo sa museli zastaviť a zrušiť uhoľné bane. Poliaci, Nemci, Česi nechali si uhoľné bane a najväčším znečisčovačom vzduchu na zemi sú Američania, Čína, Nemci a za to môže všetko Uršula. Nevidí, ako je nespravodlivosť a spravodlivosť. Ona si vymení dojmy s pojmami. Tá by mala odstúpiť z tej funkcie. Ďalej sa pýtam. Nie je vám čudné, že ministri, prezidenti, chodia na Ukrajinu sa dívať? Je to drzé, čo teraz? Vojna je zlá, to neni drzosť. Vojna je zlá, najmä tam deti trpia. Ale je veľká drzosť sa tam idú pozerat ako do zoologickej záhrady na opice. Veď toto už nemá konca kraja. Tu nič nepočujeme, len Ukrajina, Ukrajina, Ukrajina. My sme z tohoto už unavení. Potom sa pýtam, prečo má Matovič ako poslanec ochranu, auto, z akých peňazí je ochranka platená? V minulosti kritizoval pána Fica a on má ochranu. On to robí to isté. Potom ďalšia otázka, už aj posledná. Čo poviete, že najväčšia korupcia bola na Ukrajine. Bola najväčšia korupcia. A mňa nikto nepresvedčí o tom, že je to nacionalistická, nacionalistický a fašistický štát. Putin vie, čo robí. Tam sú doposiaľ ešte z povojnovej vasilovci, benderovci, ktorí si rozbíjajú sami Ukrajinu. Za tieto zločiny na Ukrajine je zodpovedný Biden,

Amerika, to je ich vojna a jemu to profi..., on prosperuje a profituje z toho, že on tie zbrane dáva. Ved' mňa to už ani nezaujíma. Ukrajina sa ani za sto rokov nevykúpi. Dobre, ďakujem pekne.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok do diskusie. Čo sa týka tej ochranky ministra financií Matoviča. Tým, že je to minister v., po tom ako padla vláda, stále je na tom poste, takže stále je to preplácané zo štátneho rozpočtu a stále má o ochranku z Úradu na ochranu ústavných činiteľov ako každý jeden ústavný činiteľ, čo má šoféra, auto a osobných strážcov? Pán Heredoš, nech sa páči, môžete reagovať.“

M. Heredoš: „Ďakujem pekne, aj za na tie otázky. Ja tak by som to zosumarizoval iba do niekoľkých odpovedí, lebo je toho veľa. Čo sa týka Ukrajiny, samozrejme, to cítime všetci, že tá Ukrajina je proste masírovaná v médiách a to je cielene urobené. Ja by som chcel povzbudiť každého poslucháča a každého človeka, aby vyhľadával čo najviac informácií na alternatívnych médiách, aby sa zaoberalo faktami, aby sa zaoberal, nie tým, čo píše Denník N a SME a čo vidí na Markíze, ale aby zapojil proste rozum, inteligenciu, informácie, fakty, dohľadával a sami pochopíme, o čo ide a čo sa aj na tej Ukrajine alebo vo svete odohráva. Čiže, súhlasím s tým, je to cielene proste opakované, manipulované, aby sa to ľuďom dostávalo proste pod kožu. Tých otázok ostatných tam bolo veľmi veľa. Ja by som chcel asi povedať iba k tej volebnej korupcii a opäť to zopakovať, že samozrejme Igor Matovič sa bojí toho, že sa nedostane do Národnej rady a tých 1 a pol miliardy EUR z našich peňazí, to sú financie nás a našich detí. Z tých financií chce zabezpečiť, aby získal ako také percentá. Možnože má naplánované, že na tú kandidátku si dal nejakých ľudí, ktorí budú zasahovať do buď nejakých spoločenských vrstiev alebo regiónov, možno že to budú Rómovia, ktorí budú potom Rómov voliť na tej kandidátke a tým pádom získa nejaké hlasy. To je volebná korupcia, ktorou sa on chce dostať do Národnej rady a ochranka je kvôli tomu, lebo vie, že ľudia sú na neho tak nahnevaní, že sa môže ľahko stať, že vonku mu to nahnevání možno podnikatelia, občania môžu spočítať.“

D. Papala: „Ďakujem pekne za Vaše odpovede. Poďme pomaličky na ďalší telefonát na telefonickej linke 041 76 333 33 je ďalší poslucháč, dobrý deň.“

9. telefonujúci: „Dobrý deň prajem, pán moderátor, taká maličká podotázočka. Pán Matovič je dneska ex minister a dnes už v súčasnej dobe sedí v poslaneckej lavici, je poslancom Národnej rady, a preto bola otázka pani poslucháčky o tom, že prečo používa ochranku, keď na ňu nemá nárok ako poslanec národnej rady? To len na doplnenie. Hlavná vec, ktorú všetci vieme my na Slovensku, že teda áno. Problém Ukrajiny nevnímame len dnes, ale problém Ukrajiny si vieme nejakou formou pozrieť aj historicky z roku 2014, ale aj nielen 2014. Ten konflikt tam je niekoľko rokov, niekoľko desaťročí. Tak, ako je niekoľko desaťročí konflikt v Juhoslávii, Bosna a Hercegovina. To sú rodové kmene, ktoré proste proti sebe pôjdu. Tu Amerika použila neskutočne nehumánnym, a tak plošným bombardovaním, kazetovou muníciou, a to je v poriadku. To je, to bol obranný akt. Dneska, keď Putin háji právo svojich občanov, alebo teda občanov rusky hovoriacich, tak sa tu vytvoril, vytvoril tento atak a musel sa vytvoriť preto, lebo Ukrajina to nemá zdroje, tak sa na to teraz používajú zdroje celej Európskej únie a preto treba povedať a pripomenúť každou chvíľou, že si treba uvedomiť, že prezidentka podpísala zákon, ktorým Slovenská republika, teda aj Slovenská republika garantuje za veci, ktoré dostáva Ukrajina. Čiže Američania skladajú 100 miliard peňazí a Európska únia garantuje, teda aj my. To je ten najvážnejší moment z vlastizrady tohoto charakteru. Ale aby sme nehovorili len o minulosti, treba sa pozrieť na to, čo sa momentálne pripravuje v Kyjeve a čaká sa na vymenovanie prezidenta Českej republiky, aby mohol prísť a podpísať takzvané Kyjevský protokol. Pozrite si, naštudujte si a zistíte, že v Kyjevskom protokole sa budú pripájať k vojenskému konfliktu krajiny Poľsko, Československo a Rumunsko, ktoré sa súčasťou stanú vojenským konfliktom a v tomto pakte kyjevskom alebo protokole bude vzdanie sa článku 5 v obrannej zmluve NATO. To znamená, pani prezidentka je pripravené podpísať takúto dohodu, ktorou zapojí Slovensko do priamej vojenskej akcie a súčasne sa vzdá článku číslo 5, to znamená, NATO nebude povinné zapo..., zaútočiť alebo nebude povinné chrániť Slovenskú republiku. Je to z toho dôvodu, že NATO sa bojí, Amerika sa bojí otvoriť konflikt s Ruskom preto, lebo vie, že by to nedopadlo dobre a súhlasím s poslucháčom Radoslavom, ktorý hovorí, alebo ktorý povedal, že Amerika chytá vždycky hada len cudzími rukami, nie vlastnými. Je mi úbohé, že na Slovensku existujú ľudia, ktorí nedokážu takto pochopiť tú situáciu, že ju stále vnímajú len ako agresor Ruska a že nevnímajú situáciu komplexne. Vidia len to, čo sa udialo včera a nepozrú sa to, čo bolo predvčerom a v dávnej minulosti. Ale je to jasné. Liberalizmus dostal pozíciu a prednosť na Slovensku pred národnou politikou národného

Slováka a slovanstvo je najstarší historický národ na zemeguli. Nech si nič, Amerika je banda pozberancov, ktorí sa stretli a od samotného začiatku, kedy vydusili Indiánov vo svojej vlastnej krajine, od tej doby robia presne to isté po celom svete. A to je historicky dané. Na to sa nemôže nikto hnevať, že to človek povie. Preto, lebo to je fakt. Slovák a Slovan je národ, ktorý existuje najdlhšie na tejto zemi a vždy si vážil rodinu, vlasť a svoje priateľstvo. Ďakujem.“

D. Papala: „Ďakujeme veľmi pekne, no tak ak pán Matovič je normálne v poslaneckej lavici, tým pádom a už nemá žiadne ministerské tieto, tak tým pádom si platí ochranku sám z vlastného platu a z vlastných ušetrených, možno prípadne, čo ja viem, nakradnutých peňazí. Určite ich je dosť. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Čo sa týka pána, opäť, dá sa s tým súhlasiť. Tie veci, ktoré naši občania hovoria, to sú skôr konštatovania, s ktorými sa dá súhlasiť. Čiže ja to môžem iba doplniť a vlastne doplním tú informáciu takto, že keď na to pozrieme voľnými očami slobodnými, tak je jasne vidieť, že aj dokonca Bukureštská deviatka, to je vlastne východoeurópsky val – Estónsko, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a ešte myslím, že Rumunsko, Bulharsko. To je vlastne východoeurópsky val, ktorý je vojnovým valom a je úplne jasné, že cieľ Ameriky je, aby sa vojna odohrávala na východoeurópskom vale. Aby vojnu proste riešili alebo ozbrojený konflikt východoeurópske zoskupenia proste štátov. Amerika, Anglicko, Francúzsko, oni si chcú nad tým umyť ruky. Oni vysúvajú a keď túto vec nikto nevidí, tak naozaj nevidí nič. Tieto západoeurópske vlastne štáty a Amerika, oni vysúvajú východnú Európu dopredu a chcú, aby sa ona zúčastnila na vojne a aby ona to vlastne vybavila s Ukrajinou a Ruskom. To je absurdné a z toho dôvodu každý vládny činiteľ, ktorý sa zapája do tohoto paktu, jednak do toho Kyjevského alebo do tejto Bukureštskej deviatky, tak vedome zapája svojich občanov do možnej budúcej vojny voči Rusku. Čiže toto je nezodpovedné a je jasne vidieť, že východná Európa sa má obetovať alebo mala by sa obetovať. Dúfame, že to tak nebude. Mala by byť tým lídrom toho vojenského valu voči Rusku. Čiže to je absolútne jasne viditeľné.“

D. Papala: „Samozrejme je to Váš názor, ktorý nás zaujíma, takže toľko ku tomu a potom ku následnej oponentúre. Posledný telefonát dnešnej debaty na telefón nás čaká 041 76 333 33 a posledný poslucháč dnešnej debaty v éteri. Dobrý deň.“

10. telefonujúci: „Dobrý deň.“

D. Papala: „Je vás slabšie počuť? Keby ste si mohli dať prípadne tichšie rádio a hlasnejšie alebo bližšie ku mikrofónu telefónu. Nech sa páči. Počujeme sa?“

10. telefonujúci: „Áno.“

D. Papala: „Nech sa páči.“

10. telefonujúci: „Viete čo vám poviem. Práve to, že čo vy už Frontinus robí, to je katastrofa. Keď ste si vy dovolili Matovičovi povedať, že nakradol peniaze, tak zrejme aj vy ste si dobrý balík zobrali od strany Smeru, lebo to je multimiliónová strana. A vy teraz idete hovoriť, že niečo proti tejto vláde? Ved' štvornásobnú krízu prekonala. Tu keby bol vládol Fico, tak sme zadlžení na 100 percent. Viete, on v roku 2008 až 10, keď bola kríza, čo urobil? Vystúpila nám nezamestnanosť na 14 %, ostatným štátom toto, takáto kríza nestúpila za ne tam nám. Za ďalšie. Vy, predsa vám aj hovorím o strane Smer, spomeňte si, koho ste tu mali na posledných debatách. Spomeniem vlnajší tri posledné debaty, bol tam Blanár, bol tam Kotleba, ktorý je právoplatne odsúdený a bol, zaklincovali ste to Blahom. No ved' tento rusofil, samozrejme, ved' sú platení z ruskej ambasády. Ved' sme to videli na videách. Ruská ambasáda to zas, tu zasahuje do nášho štátu. A títo normálni ľudia, ktorí tu žijú dlhé roky.“

D. Papala: „Vy ste hovorili, ak sa vás môžem opýtať, vy ste hovorili o posledných 3 reláciách v roku 2022?“

10. telefonujúci: „Áno.“

D. Papala: „Tak mali sme pána Milana Kuriaka z OĽANO, potom sme mali Mariana Kotlebu, potom sme mali pána doktora Rastislava Johanesa a potom Ľuboša Blahu. Takže nemali sme tam pána Blanára.“

10. telefonujúci: „Aj Blanára, predtým ste mali Blanára.“

D. Papala: „No, Blanár bol ale dávno pred tým. Veľmi, veľmi dávno.“

10. telefonujúci: „No, predtým, no. Po Novom roku hneď ste zobrali ďalšieho bývalého primátora Žiliny.“

D. Papala: „Po Novom roku sme mali najprv Denisa Cádersona, potom Jozefa Augustína, potom Igora Chomu, pretože bolo referendum, a potom Petra Fiabáneho. No, myslím si, že relácia je veľmi objektívna, pán poslucháč, čo sa týka výberu hostí.“

10. telefonujúci: „Tým poslucháčom, poslucháčom chcem povedať, keď to hovoríte, že je platený alebo má ochranu a to, že ste zabudli? Fico 2 roky, keď bol len poslancom a mal ochranu, Saková mu dala ochranu a Troškovej kúpil byt a ochranka mu vynášala hore, pomáhala sa zariaďovať byt. A to nevidíte, tie kauzy, ktoré sa tu valia? To nevidíte? Čo ste načisto, vymetené hlavy máte, či ako?“

D. Papala: „No, tak krotíme slová trochu.“

10. telefonujúci: „No tak. A vy, čo robíte? Alebo vy ste moderátor, ja tiež dlho už hovorím. Predtým pán Pavlík minútu a pol každý mal a povedal, upozornil, končíte. Tá kysucká nána, tá rozpráva aj trikrát, zavolá a neháte ju hovoriť 3-4 minúty. No, prečo?“

D. Papala: „Ja nikoho nestopujem. Ja nikoho nestopujem, ani vás som nestopol v prejave.“

10. telefonujúci: „Mali by ste stopovať. Mali by ste stopovať. Ak tam druhý raz zavolá, po 1. vete viete, že to je ten istý človek. Tak ho vypnem a dám priestor druhým. (nezrozumiteľné) Vy ste treťoligový. Ja vás počúvam Frontinus pomaly od začiatku, ale do akej blata ste spadli, to je katastrofa. Treťotriedne. To je okresná liga, keby to dáva do pri športe, by som to porovnal. Veď toto je, alebo vy idete kritizovať, lebo aj tam tá, že Slovenský rozhlas chce Fico žalovať, že včera Blahovi nedali, ale ako, ak tam mat Kéry prísť, tak tam mal prísť Kéry. A nie Blahu, a to nebolo po 1. raz. To urobili aj pani Remišovej. Lebo rusofila potrebujú dávať všade.“

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš názor.“

10. telefonujúci: „Viete čo, vy ste padli a zrejme vôbec vás nebudem počúvať okrem relácie, čo sa hrá jubilantom. (nezrozumiteľné)“

D. Papala: „Nech sa páči, je to Vaše slobodné rozhodnutie, pán poslucháč. Je to Vaše slobodné rozhodnutie? Ďakujeme pekne.“

10. telefonujúci (ženský hlas): „Vypni ho.“

D. Papala: „Tak, ešte aj pani manželka evidentne povedala, tak asi sa tu ku tejto téme vyjadrím iba ja. V prvom rade ja som si žiaden balík od strany SMER - slovenská sociálna demokracia nezobral, to je ad 1, ad 2 - prečo sú väčšinou alternatívni o hostia? Tak, lebo keď zavolám hovorcovi OLANO, mi príde odpoveď, že nie, nemáme nikoho pre vás. Že ste najsilnejšia strana, lebo teda boli ste najsilnejšou stranou, mali ste najviac kresiel v parlamente a vy mi nemôžete dať ani jedného poslanca. Som nehovoril o ministrovi. Nie, nie, nedalo sa. Stále výhovorky. Sme rodina, tá mi pre istotu už ani hovorkyňa sme rodina nedvíha telefón. Čo sa týka Hlasu, tak tam viete, že z Hlasu mávame pravidelne niekoho. Budúci týždeň aspoň najskôr čaká, buď Sme rodina alebo Hlas. A opäť hovorím, Sme rodina mi 12 hodín pred reláciou zrušila hosta. Ak si myslíte, že vedenie tejto relácie je naozaj také jednoduché, ako sa zdá, tak nie je. A áno, Frontinus sa radí evidentne ku alternatívnym médiám. A dávame priestor každému. Takže, toľko ku tomu, čo sa týka ochranky pána Fica, asi si ju tiež platil zo svojich vlastných peňazí, a to, že kúpil niekomu byt, absolútne nie je naša starosť. My poďme plynule na SMSky a e-maily a otázky. Počujeme sa, pán Heredoš?“

D. Papala: „Áno, áno, počúvam. Trošku som sa opustil. (smiech)“

M. Heredoš: „Nevadí.“

D. Papala: „Úplne v pohode. Treba to brať s nadhľadom. Poďme teda ku ďalšej SMSke, alebo teda ku prvému e-mailu od Róberta, ktorý nám napísal: Dobrý, mám otázku na pána Herodoša, kto je za test stenic satanic temple, treba tú stránku zrušiť.“

M. Heredoš: „Absolútne netuším, o čom hovorí. A k tomuto sa neviem ani teda vyjadriť.“

D. Papala: „Poďme na 1. SMSku, mali sme tu všetko, aj lacnú energiu, plyn. Vlád... liberálna vládna koalícia je naklonená nie pomáhať našim ľuďom, ale pomáhajú viac Ukrajine. To, čo hovoríte, máte pravdu, pán Heročoš, Ukrajina bola najviac skorumpovaná vojna, je vojnou medzi Ruskom a Amerikou. Toto zlo sa ťahá od roku 2014, že to vyústilo až do takého stavu. Naši politici liberálni nám nepomáhajú. Nepodpísaný poslucháč.“

M. Heredoš: „Áno, opäť je to konštatovanie a ja s tým súhlasím. A ešte raz opakujem, všetko, čo sa deje na Ukrajine, má svoj dôvod a svoj historický vývoj.“

D. Papala: „Ďalšia SMSka: Dobrý deň, dnes na nete vyšla fotka amerického prezidenta so Zelenským a boli tam jeho dvaja dvojníci rovnako oblečení a jeden v uniforme, ktorého Zelenského vlastne ukazujú. Ďakujem za odpoveď. Poslucháč zo Žiliny.“

M. Heredoš: „To sa musíme opýtať Zelenského, že teda, ktorý Zelenskyj vystupuje na tých videách a ktorý rokuje na stretnutiach a ktorý chodí po Európe. Musíme sa opýtať Zelenského, na toto neviem odpovedať, ale evidentne by bola jeho odpoveď zaujímavá.“

D. Papala: „Dobrý deň, chcem sa opýtať pána Heredoša, kto je za tým, opäť tá otázka s tým temple... ne... nepoznám ani ja tú stránku, takže nevieme.“

M. Heredoš: „Vôbec netuším.“

D. Papala: „Zdravím, pán Heredoš, kto ste? Už hocijaký nímand sa vyjadruje k aktuálnym politickým veciam, je to boľavé, ste boľševik ako Brno. Pán Heredoš, zdravím. Poslucháčka nepodpísaná.“

M. Heredoš: (smiech) „Na toto nebudem odpovedať, lebo tá otázka je evidentne smeruje k tomu, aby človeka ponižovala alebo si z neho robila výsmech. Ak niekto hovorí o Rusku to, čo ja a veľa občanov tieto veci vidí rovnako alebo teda veľmi podobne, tak nie je určite boľševik. Odporúčam našej pani poslucháčke doštudovať si, čo bol teda boľševizmus a o čo sa jednalo. A ja kto som, sme v úvode relácie ma teda uviedli, takže keď si...“

D. Papala: „Bude sa dať vypočúť následne na našej stránke.“

M. Heredoš: „...tak si to všetko zrekapituluje.“

D. Papala: „Na našej stránke sa bude dať o pár dní vypočúť záznam z tejto relácie, ako vždy. Zdravím pána Heredoša... hhh... toto sme čítali, áno. A tu máme ďalšiu: Dobrý deň, pán Heredoš, tak sa mi zdalo, že majitelia prevádzok, reštaurácií, hotelov, celého gastro a ubytovacích zariadení dávali málo najavo svoju nespokojnosť. A keď aj boli nejaké protesty, tak každý rezort to robil sám. Pritom vieme, že v jednote je sila. Aký je váš názor? A Pavol podpísaný.“

M. Heredoš: „No, ambícia Voľnej zóny bola zjednocovať rozumných podnikateľov a tých sme po Slovensku zjednotili a vystupovali sme s tými zelenými nálepkami na prevádzkach jednotne, ale, samozrejme, žijeme na Slovensku a veľká časť podnikateľov naskočila na tie protivládne zákazy a obmedzenia a úplne... úplne poslušne začala vykonávať všetko to, čo tie vyhlášky, proste, žiadali. Takže mne je ľúto, že na Slovensku je ešte stále menšina tých rozumných podnikateľov a rozumných živnostníkov, ktorí sa nebáli postaviť sa o svoje živobytie a dať nohu do dverí a povedať vláde a týmto opatreniam a nariadeniam, že u mňa nie. Lebo tieto nariadenia zasahujú do môjho života, do môjho živobytia, do mojich rodín. Ja si týmito peniazmi zarábam na svoje živobytie. A vy mi tu takýmto nezmyslami nebudete moje podnikanie lynčovať. Takže, je mi ľúto, že my sme ešte stále nie je na úrovni Francúzska, kde tí občania majú takú istú výbojnosť, revolučnosť, vedia sa postaviť, ísť do ulíc a vedia sa o svoje záujmy a o svoje, proste, požiadavky postaviť. My sme národ, ktorý sa ešte má čo učiť.“

D. Papala: „Podme na ďalšiu SMSku, to sa nedá počúvať, váš hosť vypráva ako Porošenko zabíjal deti a koľko zahynulo pri ruskej agresii. Ste sa už všetci zbláznili? Nepodpísaný poslucháč, pre istotu.“

M. Heredoš: „Ja som objasňoval historický vývoj, ako sa ten konflikt na Ukrajine vyvíjal a čo k nemu viedlo. A to, že boli na východe Ukrajiny zabíjané ukrajinskou armádou rodiny, deti a občania tých východných častí, je jednoznačne dohľadateľné. Takže, nerozprávali sme tu žiadnu propagandu, ani nič teda podobné a akýchkoľvek mŕtvych detí na Ukrajine je mi určite ľúto.“

D. Papala: „Ale napísala nám aj Jana: Prosím vás, váš názor na osvietenie Slavína. Pred dvoma dňami, keď bol na ukrajinsko vysvietený.“

M. Heredoš: „Môj názor je nasledovný, zajtra idem na generálnu prokuratúru a idem to riešiť, pretože s najväčšou pravdepodobnosťou sa, po našej porade s advokátmi, ktorých máme, na cintoríne Slavín udialo hanobenie miesta posledného odpočinku. Pretože vojaci, ktorí tam ležia, nijako nesúvisia s udalosťami, ktoré sa dneska odohrávajú na Ukrajine a oni tam ležia na základe úplne iného historického významu alebo historických situácií, ktoré sa udiali. A tým, že boli takýmto spôsobom, vlastne, vťahnutí do akejsi politiky, tak bolo jednoznačne pošliapané ich miesto posledného odpočinku. Takže, budeme to riešiť s advokátmi až u pána Žilinku na generálnej prokuratúre.“

D. Papala: „Pán moderátor, prezidentka Zuzana Čaputová je prezidentkou Slovenskej republiky a bude prezidentkou Slovenskej republiky do konca volebného obdobia, a nie prezidentkou USA, ani hovorkyňou. Pýtať sa hosťa takúto otázku je veľmi trápne a úbohé. Tak ja by som iba doplnil to, že podľa legitímnosti a právneho systému by ani nemala byť inaugurovaná, pretože doktor práv Štefan

Harabin po výsledkoch v druhom kole prezidentských volieb v 2019 dal sťažnosť na Ústavný súd na prešetrovanie a preverenie výsledkov volieb, či neboli, či boli legitímne a či neboli zmanipulované. Ústavný súd to absolútne neprebral, nijako to, proste, zamietol pod koberec a neprešetril túto ústavnú sťažnosť zo strany pána doktora Harabina. Bolo to tak ešte pred inauguráciou a pokiaľ Ústavný súd podľa ústavného práva toto neprešetrí, nemôže byť ten daný víťaz volieb ani inaugurovaný. Takže, naozaj sa nechcem diskutovať o tom, či pani Čaputová je prezidentka, už duplom toho akého štátu. Poďme ďalej - nech mi povie pán Krajniak, ako mám kúpiť uhlie z dôchodku 600 €, keď uhlie a drevo na zimu stojí 2 000 €. Som vdova. Ďakujem. Pána Krajniaka nemáme na linke, ale môžete prípadne odpovedať, pán Heredoš.“

M. Heredoš: „Tak to je opäť iba vizitka toho, ako sa vláda zaujíma, respektíve postarala o dôchodcov, keď išli ceny energií hore. Tí dôchodci z tých dôchodkov budú mať veľký problém žiť a kupovať si suroviny, veci, drevo, uhlie a zaplatiť svoje účty. Takže toto je vizitka vlády a občania to musia, jednoducho, spočítať Matovičovi, Hegerovi a Kollárovi vo voľbách.“

D. Papala: „Poďme ďalej. Áno, som sa stratil teraz v SMSkách. Výborná relácia, všetko je pravda, radosť počúvať a ten posledný poslucháč, hanba za jeho názor. Čudujem sa, že starší ľudia majú takýto názor. Keď sa mu nepáči, nech si zapne STV alebo TA3. Pozdravujem, ste výborní. Ďakujeme pekne. Poďme na ďalšiu SMSku. Stano nám napísal: Dobrý deň. Každý, kto sa vyjadruje k Ukrajine, by sa mal pozrieť. USA bol vždy problém a bude problém.“

M. Heredoš: „Áno, to opäť je, by som povedal, konštatovanie. Ja s tým konštatovaním môžem byť súhlasný, nesúhlasný. Áno, Amerika je proste problém a stará sa dlhodobo do Európy a do vecí, do ktorých sa, proste, nemá. A žiaľ, aj kvôli Amerike vyzerá Európa ako vyzerá.“

D. Papala: „Myslíte si, že sa dá poraziť Rusko? Nemci si už na tom viackrát zuby vybili a vedia, prečo sú opatrní. Nemali by sme sa prestať pchať, nemali by sme prestať pchať peniaze do vojny?“

M. Heredoš: „Absolútne jednoznačne. Mali by sme zastávať ako vláda a ako Slovenská republika rovnaký postoj, ako má Rakúsko a Maďarsko. Humanitárne veci áno, vojenské nie. A ja opäť musím iba zopakovať - ja odmietam akúkoľvek vojnu. Čiže, ani odpovedať na otázku, že či niekto by vyhral vojnu voči Rusku, nebudem a nechcem, pretože odmietam akúkoľvek vojnu a jediná cesta sú mierové rokovania a okamžité ukončenie vojny. Pretože tam zomierajú nevinní ukrajinskí občania.“

D. Papala: „Stefan Bandera vám vadí, ale mohli by ste zhodnotiť Stalina a jeho pôsobenie v Sovietskom zväze od jeho nástupu až po smrť? Koľko vlastných ľudí dal postrieľať a vyvraždiť hladom? Rusko je jediná krajina, ktorá používa vyhnanstvo vo svojej vlastnej krajine. Miroslav podpísaný.“

M. Heredoš: „Na to, na to ťažko reagovať, lebo história je určite plná rôznych osôb, rôznych postáv, môžu to byť pozitívne postavy, negatívne. Myslím, že našou úlohou to tu nie je nejako hodnotiť. My sme sa zamerali na zhodnotenie toho, čo urobil Porošenko v roku 2018 a to, že teda Banderu vyhlásil za hrdinu a upravil zákon a s tým sme vyjadrili nesúhlas. A ja opäť nesúhlasím s akýmikoľvek historickými postavami, ktoré ubližovali iným ľuďom, ktorí ich utláčali alebo zabíjali.“

D. Papala: „Dominik, ste jednotka, a ten dôchod..., nech ten pán dôchodca nech počúva pre jubilantov. Ďakujem veľmi pekne za pochvalu a túto reláciu by som ukončil jedným vtipom, ak by ste mi dovolili: Stretne sa americký a ukrajinský šašo a debatujú, čo budú hrať cárovi na dvore. A americký šašo povie: Ja uvarím boršč a ty ho zoberieš cárovi a po ceste ho vyleješ. No, a čo potom? Neboj, príde poľský a český upratovač a vytrie to slovenskou handrou.“

M. Heredoš: „Áno.“

D. Papala: „Tak peknú nedeľu všetkým poslucháčom, naším dnešným hosťom bol pán Miroslav Heredoš, zakladateľ antisegregačnej iniciatívy Voľná zóna, ktorá vznikla v auguste 2021 a kandidátom na primátora Bratislavy v jesenných komunálnych voľbách v roku 2022. Pán Heredoš, ďakujem veľmi pekne, že ste tak promptne a iba 12 hodín pred reláciou prijali pozvanie.“

M. Heredoš: „Ďakujem pekne za pozvanie a želám vám aj vašim poslucháčom všetko dobré a ešte oddychovú nedeľu.“

D. Papala: „My sa budeme počuť takto o týždeň a už dúfajme, že so Sme rodina alebo s Hlasom sociálna demokracia. Uvidíme, koho mi hovorcovia potvrdia. Peknú nedeľu vám želám.“

11:02:34 – nasleduje prúd hudby s tzv. rozhlasovou interpunkciou a vysielanie reklamy

11:59:59 – koniec záznamu

K porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v správnom konaní č. REO-RPMS/2023/01055

Správne konanie č. **REO-RPMS/2023/01055** bolo začaté z dôvodu, že vysielateľ programovej služby Rádio Frontinus odvysielaním programu *Debata na telefón* zo dňa 26. 2. 2023 **mohol porušiť § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách** tým, že ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hosťa, resp. poslucháčov, týkajúcich sa domáceho i zahraničného politicko-spoločenského diania v programe neodznili iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto v tomto ohľade nevyvažoval ani nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky a celý program tak pôsobil jednostranne a nevyvážene.

Obsahom programu *Debata na telefón* zo dňa 26. 2. 2023 boli predovšetkým vyjadrenia k spoločenskej a politickej situácii na Slovensku a vo svete, k zahraničnej politike SR, k vláde SR a prezidentke SR, k vojne na Ukrajine, k vplyvu a politike USA a Európskej únie, k ekonomickej a sociálnej situácii a vyjadrenia k ďalším aktuálnym spoločenským témam a problémom.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

Vychádzajúc z obsahu programu a z tém, ktoré sa v programe diskutovali, a ktoré sa týkali aktuálnych udalostí, ktoré sa predtým objavili aj v spravodajstve, možno konštatovať, že program *Debata na telefón* odvysielaný dňa 26. 2. 2023 napĺňa zákonnú definíciu programu aktuálnej publicistiky, keďže išlo o program tematicky spätý so spravodajstvom a aktuálnym spoločenským dianím, ktorý obsahoval komentáre k aktuálnym udalostiam ako aj politické stanoviská a názory politika na jednotlivé témy.

Hosťom vydania programu *Debata na telefón* dňa 26. 2. 2023 bol Miroslav Heredoš, bývalý člen politickej strany Republika, bývalý kandidát na primátora Bratislavy za politickú stranu Národná koalícia a zakladateľ iniciatívy *Voľná zóna*.

Predmetný diel programu mal tri hlavné časti. V úvodnej kládol hosťovi otázky moderátor. V druhej časti pozvaný hosť reagoval na telefonické otázky poslucháčov. V tretej časti hosť reagoval na otázky, ktoré boli položené emailovou komunikáciou alebo SMS správou. Výraznú väčšinu z celkového obsahu programu *Debata na telefón* dňa 26. 2. 2023 tvorili vyjadrenia hosťa programu.

V predmetnom programe odznelo, okrem iného, nasledovné:

- vyjadrenia o iniciatíve vyzývajúcej na nedodržiavanie protipandemických opatrení:

D. Papala: „(...) Pán Heredoš, Vy ste dosť aktívny aj na Telegrame aj na sociálnych sieťach a nazvime to aj na alternatívnej sociálnej sieti Telegram. Spomínal som, že ste zakladateľom iniciatívy *Voľná zóna*. Prečo táto iniciatíva vznikla, aby sme teda priblížili poslucháčom, čomu ste sa venovali v tých časoch, kedy to bolo aktuálne, aktívne?“

M. Heredoš: „Áno, táto iniciatíva *Voľná zóna* vznikla v auguste 2021, ako ste to oznámili, povedali. Zmysel a význam *Voľnej zóny* obsahoval a znamenal, že chceme ako podnikatelia, ktorí majú rozum a vážia si zákony Slovenskej republiky, **chceme odporovať nezmyselným nariadeniam Matovičovej a Hegerovej vlády** a odmietame okresávať, segregovať alebo odmietajú našich hostí na prevádzkach, odmietame od nich vyžadovať QR kódy alebo doklady o tom, či boli otestovaní alebo neboli a chceme fungovať v normálnej rovine. A *Voľná zóna* vlastne znamenala, že **odmietame nastúpiť na tieto vládne nezmysly** a chceme fungovať proste v pôvodnom normálnom režime a všetky prevádzky, ktoré sa

tohoto zúčastnili a chceli teda dodržiavať zákony Slovenskej republiky, nie vyhlášky Mikasa, tak si lepili na prevádzku zelenú nálepku Voľná zóna.“

D. Papala: „(...) Zdravím pána Heredoša... hhh... toto sme čítali, áno. A tu máme ďalšiu: Dobrý deň, pán Heredoš, tak sa mi zdalo, že majitelia prevádzok, reštaurácií, hotelov, celého gastro a ubytovacích zariadení dávali málo najavo svoju nespokojnosť. A keď aj boli nejaké protesty, tak každý rezort to robil sám. Pritom vieme, že v jednote je sila. Aký je váš názor? A Pavol podpísaný.“

M. Heredoš: „No, ambícia Voľnej zóny bola zjednocovať rozumných podnikateľov a tých sme po Slovensku zjednotili a vystupovali sme s tými zelenými nálepkami na prevádzkach jednotne, ale, samozrejme, žijeme na Slovensku a veľká časť podnikateľov naskočila na tie protivládne zákazy a obmedzenia a úplne... úplne poslušne začala vykonávať všetko to, čo tie vyhlášky, proste, žiadali. Takže mne je ľúto, že na Slovensku je ešte stále menšina tých rozumných podnikateľov a rozumných živnostníkov, ktorí sa nebáli postaviť sa o svoje živobytie a dať nohu do dverí a povedať vláde a týmto opatreniam a nariadeniam, že u mňa nie. Lebo tieto nariadenia zasahujú do môjho života, do môjho živobytia, do mojich rodín. Ja si týmito peniazmi zarábam na svoje živobytie. **A vy mi tu takýmito nezmyslami nebudete moje podnikanie lynčovať.** Takže, je mi ľúto, že my sme ešte stále nie je na úrovni Francúzska, kde tí občania majú takú istú výbojnosť, revolučnosť, vedia sa postaviť, ísť do ulíc a vedia sa o svoje záujmy a o svoje, proste, požiadavky postaviť. My sme národ, ktorý sa ešte má čo učiť.“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, hosť programu uviedol závažné, vyhranené a radikálne vyjadrenia, ktorými označil opatrenia proti šíreniu pandémie COVID-19 za „nezmyselné nariadenia“, „vládne nezmysly“, resp. „nezmysly“. Ide o vyjadrenie veľmi vyhraneného a radikálneho názoru na protipandemické opatrenia, ktoré boli v záujme ochrany verejného zdravia a v záujme zabránení resp. spomaleniu šírenia koronavírusu zavedené v rôznych formách vo väčšine krajín sveta. Možno konštatovať, že diskusia o formách, intenzite a opodstatnenosti protipandemických opatrení je plne legitímna. Je tiež možné chápať frustráciu podnikateľov z toho, že im protipandemické opatrenia narušili podnikanie. Vyhranené, radikálne a zároveň paušalizujúce a zovšeobecňujúce vyjadrenia vyhlasujúce protipandemické opatrenia za „nezmyselné nariadenia“, „vládne nezmysly“, resp. „nezmysly“, však môžu mať vplyv na ochotu verejnosti rešpektovať opatrenia prijaté v záujme ochrany verejného zdravia, a teda aj závažný vplyv na ochranu verejného zdravia. Možno podotknúť, že o zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajstva alebo programu aktuálnej publicistiky Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 uviedol, že „týmto zákonným obmedzením slobody prejavu (...) sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti (...) zároveň môžu (...) znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, **ohrozenie verejného zdravia a mravnosti.**“ Preto bolo žiadúce, aby moderátor na tieto vyhranené, radikálne a zovšeobecňujúce vyjadrenia hosťa reagoval, napríklad položením doplňujúcej alebo vyjasňujúcej otázky (napríklad otázky, ktoré konkrétne opatrenia považuje za nezmyselné alebo z akých konkrétnych dôvodov považuje hosť protipandemické opatrenia za nezmyselné). Moderátor však na vyššie uvedené vyhranené, radikálne a zovšeobecňujúce vyjadrenia hosťa žiadnym spôsobom nereagoval.

- vyjadrenia na tému Ukrajiny, Ruska, Európskej únie, NATO a vojny na Ukrajine

D. Papala: „(...) **Podíme si prebrať Ukrajinu. Čo tam bolo? Podíme sa pozrieť na jadro problému a ako to celé začalo. Nech sa páči.**“

M. Heredoš: „Ja si osobne myslím, že to, čo dnes zažíva Ukrajina, má úplne iné... iné korene. To, čo sa tam odohráva dnes, už pred 8 rokmi alebo 9 rokmi sa začalo odohrávať na východe Ukrajiny a dôvod bol úplne na smiech, že Ukrajina sa rozdelila, kde západná Ukrajina chcela ísť do EÚ a východná Ukrajina chcela ísť skôr do euroázijskej únie. A v roku 2014 Janukovič pozastavil tú asociačnú dohodu s EÚ a vtedy sa západ nahneval a vytvoril sa vlastne Majdan, respektíve Euromajdan a výsledky tohto Euromajdanu všetci poznáme. Janukovič musel odísť, respektíve ujsť a voľby vyhral vo finále **Porošenko**,

ktorý začal robiť na východe Ukrajiny cez armádu s týmito ľuďmi nepekne poriadky a dovolil ukrajinskej armáde, aby tieto územia doneckú, luhanskú a celý východ Ukrajiny ostreľovala táto armáda. Zomierali tam ľudia, deti, rodiny a to mal byť výsledok ich odmietania asociačnej dohody k vstupu do EÚ. Čiže to, čo sa dnes deje na Ukrajine, má hlbšie zázemie a pred tými 8 rokmi sa to všetko začalo tým, že teda Porošenko dovolil zabíjať svojich vlastných občanov na východe Ukrajiny.“

D. Papala: „Takže to celé vyústilo na... teda za vlády Porošenka. Ako ale hodnotíte postavenie Volodymyra Zelenského ku celej situácii.“

M. Heredoš: „No, osobne si myslím, a to si myslí veľmi veľa ľudí, to nepoviem nič nejako nové, že, samozrejme, **Zelenskyj je dosadený herec, ktorý má vykonávať úlohy, ktoré mu boli proste dané západom alebo Amerikou a on absolútne... absolútne podriadenicky pokračuje v tom, čo sa tých celých 8 rokov dialo a dokonca nikdy sa voči tomu nevyhranil. Čiže Zelenskyj je, by som povedal, pokračovanie celých tých ôsmich rokov a, žiaľ, vyvršilo to až do tých udalostí, že sa na to muselo Rusko ozvať a že muselo na Ukrajine začať robiť poriadky.“**

D. Papala: „Ďakujem pekne za Váš názor a za Vaše vysvetlenie. ...“

Ako vyplýva z vyššie uvedeného citátu, moderátor programu otvoril tému Ukrajiny a vojny na Ukrajine a vyzval hosta k vyjadreniu k tejto téme slovami „*Podľme si prebrať Ukrajinu. Čo tam bolo? Podľme sa pozrieť na jadro problému a ako to celé začalo. Nech sa páči.*“ Host programu následne prezentoval svoj pohľad na príčiny vojny na Ukrajine. Host programu uviedol, že bývalý ukrajinský prezident Porošenko „*začal robiť na východe Ukrajiny cez armádu s týmito ľuďmi nepekne poriadky a dovolil ukrajinskej armáde, aby tieto územia doneckú, luhanskú a celý východ Ukrajiny ostreľovala táto armáda. Zomierali tam ľudia, deti, rodiny a to mal byť výsledok ich odmietania asociačnej dohody k vstupu do EÚ. Čiže to, čo sa dnes deje na Ukrajine, má hlbšie zázemie a pred tými 8 rokmi sa to všetko začalo tým, že teda Porošenko dovolil zabíjať svojich vlastných občanov na východe Ukrajiny.*“ Host programu teda prezentoval veľmi vyhranený pohľad na príčiny vojny na Ukrajine, podľa ktorého za vojnu na Ukrajine môže ukrajinský prezident Porošenko a ukrajinská armáda. Je možné konštatovať, že host programu prezentoval interpretáciu, resp. názor iba jednej zo strán konfliktu na príčiny vzniku vojenského konfliktu, a to interpretáciu prezentovanú Ruskou federáciou, resp. režimom prezidenta Putina. Moderátor na toto vyjadrenie hosta prezentujúce iba interpretáciu jednej zo strán konfliktu nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou smerujúcou k iným všeobecne známym interpretáciám príčin vojny na Ukrajine, napríklad k tomu, aká je interpretácia príčin vojny zo strany Ukrajiny, ale iba uviedol „*Takže to celé vyústilo na... teda za vlády Porošenka.*“

Následne sa moderátor spýtal na úlohu súčasného ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského. Host programu uviedol vyhranené kritické vyjadrenia na jeho adresu, že „*Zelenskyj je dosadený herec, ktorý má vykonávať úlohy, ktoré mu boli proste dané západom alebo Amerikou*“, že „*absolútne podriadenicky pokračuje v tom, čo sa tých celých 8 rokov dialo a dokonca nikdy sa voči tomu nevyhranil*“, a že „*žiaľ, vyvršilo to až do tých udalostí, že sa na to muselo Rusko ozvať a že muselo na Ukrajine začať robiť poriadky.*“ Napriek tomu, že sám moderátor otvoril v programe tému Ukrajiny a tému príčin vojny na Ukrajine, na tieto vyhranené vyjadrenia prezentujúce interpretáciu iba jednej zo strán vojenského konfliktu žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou smerujúcou k iným všeobecne známym interpretáciám príčin vojny na Ukrajine, ale iba dodal „*Ďakujem pekne za Váš názor a za Vaše vysvetlenie. ...*“

- vyjadrenia na tému pomenovania ukrajinskej bojovej jednotky názvom Edelweiss

M. Heredoš: „Čiže, odmietam to a je to absurdné. Rovnako, ako je absurdné to, že Zelenskyj isté **polovojenské, respektíve vojenské útvary označil alebo vyhlásil, alebo urobil zákon a označil ich slovíčkom Edelweiss. To je proste jednoznačné, nesprávne, by som povedal, choré.**“

D. Papala: „Ďakujem pekne.“

2. telefonujúci: „Dobrý deň prajem. Ja vás pozdravujem obidvoch. Mám takú, taký dotaz. Tento týždeň náš parlament vyhlásil Rusko za teroristický štát.“

D. Papala: „Áno.“

Telefonujúci: „A keď tak si berú príklad tej Ameriky, prečo sa nepozreli? Prečo Amerika nevyhlásila Rusko za teroristický štát? Napríklad. **Po druhé, čo sa týka toho Edelweissu, totižto naši ešte o nejakých tých zbrojných pomociach uvažujú. Oni vedia vôbec, kto to bol Edelweiss? Keď mi ideme stíhačky ponúkať Edelweissu? (...)**“

(...)

D. Papala: „(...) **Podme ďalej, Edelweiss tam bola ďalšia otázka?**“

M. Heredoš: „**Edelweiss už sme hovorili na začiatku, tam absolútne s tým nesúhlasím. Edelweiss to bola nemecká bojová jednotka, ktorá zabíjala a aby Zelenskyj pomenoval jeho oddiely po jednotke Edelweiss, tak to je naozaj na zamyslenie. To je veľmi ťažko aj okomentovať. Pretože to, čo Ukrajinci robia a to, čo robí Zelenskyj vlastne odhaľuje to, akí tí ľudia sú a o čo im vlastne ide?**“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, hosť programu ako aj jeden z poslucháčov programu vo svojich vyjadreniach naznačili, resp. priamo uviedli, že ukrajinský prezident Zelenskyj údajne pomenoval ukrajinskú bojovú brigádu názvom „Edelweiss“ podľa nacistického komanda Edelweiss, čo podľa nich údajne svedčí, akí ľudia sú Ukrajinci a Zelenskyj a o čo im ide. Možno podotknúť, že protipartizánske nacistické komando Edelweiss zabíjalo na území Slovenska počas Slovenského národného povstania. Táto informácia však bola v čase odvysielania predmetného programu už 10 dní vyvrátená ako nepravdivá, nepravdivosť tejto informácie bola pomerne široko medializovaná a v čase odvysielania predmetného programu bola medializovaná aj skutočnosť, že pomenovanie brigády týmto názvom bolo využité režimom ruského prezidenta V. Putina na diskreditáciu ukrajinských ozbrojených síl. Viaceré médiá ešte 15. a 16. februára, teda 10 dní pred odvysielaním predmetného programu, informovali, že ukrajinský prezident Zelenskyj ocenil vzorné plnenie zverených úloh pri ochrane územnej celistvosti a nezávislosti Ukrajiny a 10. samostatnej horskej útočnej brigáde Pozemných síl Ozbrojených síl Ukrajiny udelil čestný názov „Edeľvejs“, čo je názov pre rastlinu plesniviec.¹ Podľa medializovaných informácií sa brigáda špecializuje na boj v horských a zalesnených oblastiach, ide teda o „horskú útočnú brigádu“. ² V jednom z medializovaných článkov bolo tiež uvedené: „*Vo vojenstve je dlhá tradícia pomenovávať horské jednotky práve podľa alpského plesnivca. V rakúsko-uhorskej armáde sa takéto označenie objavilo prvýkrát v roku 1907. Používali ho aj nacisti, po druhej svetovej vojne však po ňom siahli napríklad aj jednotky demokratického Rakúska či 10. skupina amerických špeciálnych síl. V ukrajinskej armáde nosí nášivky bielej kvetiny jedna z dvoch brigád, ktorá sa špecializuje na boj v horských a zalesnených oblastiach.*“³ Vzhľadom na to, že vyjadrenia hosťa programu a jedného z poslucháčov naznačovali, že ukrajinská vojenská jednotka bola pomenovaná podľa nacistického komanda, išlo o závažné a diskreditujúce vyjadrenie vrhajúce výrazne negatívne svetlo na Ukrajinu, teda jednu zo strán vojnového konfliktu na Ukrajine, a na ukrajinské ozbrojené sily. Moderátor však na tieto vyjadrenia žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou, na základe akých faktov sa hosť nazdáva, že ukrajinská vojenská jednotka bola pomenovaná práve podľa nacistického komanda. Informácie svedčiace o nepravdivosti tejto interpretácie boli navyše už 10 dní všeobecne dostupné a medializované.

- vyjadrenia, že vojna na Ukrajine bola dlhodobo pripravovaná a naplánovaná

5. telefonujúci: „Dobrý deň prajem. Pekne vás vítam obidvoch. **Prosím vás pekne, v tej Ukrajine, táto vojna na Ukrajine, to bolo za veľkou mláskou pripravované už najmenej 10 rokov sa to pripravovalo.**

¹ <https://spravy.pravda.sk/svet/clanok/657281-zelenskyj-ocenil-brigadu-titulom-edelweiss-jednotka-s-rovnakym-menom-masakrovala-ludi-v-snp/>

² https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/zelenskyj-horska-brigada-edelweiss-rusko-valka-ukrajina-naciste-slovensko.A230215_153813_zahranicni_jhr

³ <https://dennikn.sk/3241902/vyvoj-bojov-357-den-ukrajina-coskoro-zisti-ci-je-fama-o-tisicke-pripravenych-ruskych-tankov-pravdiva/>

*Veď si spomeňte, pani Albrightova vo svojom prejave, keď žila, si to pamätám ako dodnes, prst mala hore a hovorila: To neni spravodlivé rozdelenie sveta, keď jeden štát má toľké územie. Im už vtedy išlo o nové rozdelenie sveta. **To sa už pripravovalo 10 rokov vojna proti Rusku. A obetou sa stala Ukrajina.** To je len to, materlo. No, ďakujem pekne. Pozdravujem vás a snažte sa konečne niečo to dnes všetkými silami zvrátiť to, už nech je tu na Slovensku pre dobrých ľudí a hlavne pre poctivých ľudí spokojný domov. Ďakujem.“*

D. Papala: „Ďakujeme pekne za Váš príspevok. Pán Heredoš, nech sa páči.“

M. Heredoš: „Okomentujem to, že opäť s tým súhlasím. Ľudia vidia veľa vecí veľmi dobre a naozaj tie udalosti sa začali odohrávať, ktoré smerovali k vojne, už pred tými 9 rokmi na tom euromajdane, keď Ukrajina chcela vstúpiť do NATO a do EÚ a na tomto sa vlastne rozdelila. A Janukovyč cúvol, čiže jednoznačný záujem Ameriky bolo, aby sa Ukrajina začlenila do EÚ, následne aj do NATO, a aby tá východná hranica NATO dosiahla až ku Rusku. Ku tomu Rusku, ktorému v roku 1991 sľúbili, keď sa nato NATO rozširovať nebude. **Čiže to, čo sa dnes odohráva na Ukrajine, súhlasím, je dlhodobé naplánované a tú nejakú základnú genézu som aj v úvode relácie povedal. Začalo to euromajdanom.“**

D. Papala: „**Ďakujem pekne za Vašu odpoveď.** Poďme ku ďalšiemu telefonátu na telefonickej linke 041 76 333 33, ďalší poslucháč. Pekný deň.“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, jeden z poslucháčov programu aj hosť programu uviedli vyjadrenia, že vojna na Ukrajine, resp. vojna proti Rusku bola zámerne pripravovaná, resp. naplánovaná už 10 rokov, a to zo strany USA. Ide o závažné vyjadrenia, ktoré sa stotožňujú s tou interpretáciou príčin vojnového konfliktu na Ukrajine, ktorá je presadzovaná režimom ruského prezidenta V. Putina. Možno podotknúť, že nejde o vyjadrenia, uvažujúce o miere, v akej Západ svojou prípadnou nepredvídanou a neobratnou politikou týkajúcou sa rozširovania NATO prispel k vzniku vojnového konfliktu, ale ide o vyjadrenia, ktoré priamo tvrdia, že vojna proti Rusku bola 10 rokov vedome a zámerne pripravovaná a naplánovaná. Hoci tieto závažné vyjadrenia sú zhodné s interpretáciou príčiny vzniku vojnového konfliktu presadzovanou iba jednou zo strán konfliktu, moderátor na tieto vyjadrenia žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou (napr. otázkou na príčiny vzniku vojenského konfliktu, ktoré uvádza druhá strana konfliktu).

- vyjadrenia naznačujúce existenciu dlhotrvajúcej snahy vyprovokovať vojnu a vytvoriť zámienku na útok NATO proti Rusku

6. telefonujúci: „Dobrý deň, tu je Tibor. Chcem sa vrátiť naspäť k tomu euromajdanu, lebo ste nepovedal, pán Heredoš, jednu dôležitú vec, prečo boli vlastne navnadení Ukrajinci tí západní do Európskej únie. Keď si človek prečíta zmluvu, vstupnú zmluvu do EÚ, tie sú aj tak rovnaké pre všetky štáty. Tak tam je napísané, že kandidát musí byť, kandidátny štát musí byť v nejakom obrannom pakte alebo v obrannej organizácii. Jediný obranný pakt je NATO, voľne dostupný pre všetkých. Čiže ja vnímam Európsku úniu ako predvoj vstupu do NATO, a preto toto je hra cudzími rukami. USA hrajú vždycky cudzími rukami. Dokonca to povedal aj George Friedman alebo s Jeffrey Sax. Je aj napísané, všetko je verejne dostupné, **že oni chceli teda bojovať do posledného Ukrajinca** a nielen to, chceli rozbiť ekonomicko-priemyselné združenie medzi Nemeckom a Ruskom tak, aby padol plynárenský priemysel. Toto sú verejne dostupné informácie. Takisto 5 miliárd prišlo od USA, pani Nulandová ako sekretár obrany USA bola použitá, mala na starosti východnú Európu. **Takže, ak sa časovo dejú veci v roku 2004, 2008, takisto Kuciak 2008, dajte si toto všetko dokopy.** Kde je východná Európa? A kto je pani Nulandová. Takisto tie... sú, sú verejné zdroje, síce google ich postupne maže ohľadom Madeleine Albrightovej, ale bolo to povedané tak, že ona povedala vlastne, že je nespravodlivé, že 1 krajina, 1 štát vlastní toľko veľa nerastného bohatstva. Nešlo tam o rozlohu, ale o nerastné bohatstvo. Od roku 2018 USA priznalo, že vyčerpali sme všetky nerastné zdroje. Hej? Takže tie súvislosti sú úplne jasné. A čo hrá, akú rolu hrá Európska únia? To je predboj, obyčajný predboj, obyčajná zámienka. Tak ako všetko je zámienka, v každej vojne je len zámienka, my hráme, my hráme užitočných idiotov, my Európa, preto

sa to tak deje. Preto je tu, ide o jednoduchú vec. **Vyvolať provokáciu, provokáciou donútiť Rusko, aby urobilo prvý útok, lebo to je spúšťačom na aktiváciu článku 5 NATO.** Článok 1 a 5 sú v zjavnom rozpore. Protiklady a udržiujú status quo nezmenené. **Ako možno zmeniť status quo je to, že donútime nepriateľa, čiže akože Rusko, aby vyvolalo vojnu, čiže zámienkou a my budeme mať dôvod na to, teda ako NATO, k útoku. Toto je celá hra. A to ešte urobia tak geniálne Američania - cudzími rukami. Čiže ešte aj k tomu použijú aj ďalšie cudzie ruky - Ukrajinu.** To je celá hra. Celý algoritmus strašne jednoduchý, geniálny. A ešte sa vás chcem spýtať, ako ďalej pokračuje proste proces s Národnou koalíciou. Som videl, že ste si s Rudom Huliakom potriasli ruky, ale nie je vás veľmi vidno. Tak toto by ma tiež ešte zaujímalo. Ďakujem. Dovoľte.

D. Papala: „Ďakujeme pekne, nech sa páči.“

M. Heredoš: „**S tým úvodom, aj s tým, čo túto pán povedal, sa dá súhlasiť.** Aj ja som to povedal už aj skôr, ako sa pán opýtal, respektíve povedal svoj názor, že jednoznačne Ukrajina bola ťahaná do Európskej únie a na tomto sa vlastne rozdelila a kvôli tomu Janukovyč naozaj odložil tú asociačnú dohodu, pretože východ Ukrajiny nechcel ísť do Európskej únie alebo euroázijskej únie s Ruskom. Čiže, následne to, čo sa dialo na tej Ukrajine a čo robili ukrajinskí vojaci na východe v luhanskej a doneckej oblasti, to zabíjanie, to bola iba represia. Odveta za to, že ten východ Ukrajiny nechcel ísť do Európskej únie. Čiže to je ad 1. Ad 2 - **absolútne súhlasím s tým, že to čo sa odohrávalo a dialo, malo vyprovokovať Rusko k útoku, samozrejme, pretože na tých územiach sú v istej časti rusky hovoriaci občania.** To je proste historické Rusko, oni sa vtedy oddelili od Ukrajiny a vyhlásili dokonca Novorusko. Luhanská a Donecká oblasť. Čiže, tie oblasti tam majú nejakú svoju históriu a **to, čo sa tam dialo, malo to Rusko vyprovokovať.** S tým sa dá absolútne súhlasiť. Čiže, aby som to zafinlizoval, nič sa nedeje náhodne a veci sú určite naplánované. Čiže, my sa opäť dozvedáme veci iba s odstupom času, ako ľudia, ako občania a musíme pátrať po faktoch alebo názoroch a uvažovať, samozrejme, alternatívne.“

M. Heredoš: „Ja dám len na to jednu vetu alebo dve. Ďakujem pani za názor. Ja tiež tie historické súvislosti proste vnímam úplne logicky a za to ich aj tak distribuujem von aj cez tie moje sociálne siete silné. **Chcem sa proste zastať toho, že to Rusko je naozaj demonizované a tá situácia s ním bola naplánovaná.** Čiže mám názor na to takýto a čo sa týka Ameriky? V Amerike sa lepšie ovplyvňuje Európska únia cez niekoľko nikým nevolených úradníkov v Európskej Komisii, ako keby mali osobitne každý štát mať na neho nejaký osobitný, proste, dosah a riadiť ho, riešiť ho, odporúčať mu alebo sankcionovať ho. Čiže Amerike sa veľmi hodí to, že Európska únia sa zjednotila a že cez niekoľko úradníkov vedia, cez ich ministerstvá zahraničných vecí americké, cez lobistov a cez finančníkov ovplyvňovať dianie v obrovskej Európskej únii.“

D. Papala: „Európska únia, Ukrajina, USA, ruka v ruke, bol tam aj tak, bola tam aj takáto pripomienka v tom telefonáte.“

M. Heredoš: „Áno, s tým súhlasím.“

D. Papala: „Ďalšia vec - na Ukrajinu a na Ukrajincov stále je, ale na nás nie. A to, že sme najviac zadlžený štát.“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, jeden z poslucháčov programu aj hosť programu uviedli vyjadrenia týkajúce sa vojny na Ukrajine naznačujúce existenciu dlhotrvajúcej snahy a plánu vyprovokovať Rusko k útoku a vytvoriť zámienku na útok NATO proti Rusku. Poslucháč uviedol aj vyjadrenie v znení „*takisto Kuciak 2008, dajte si toto všetko dokopy*“, z ktorého sa dá vyvodiť, že podľa jeho názoru s opisovanými udalosťami súvisí aj vražda Jána Kuciaka. Hoci tieto závažné vyjadrenia sú zhodné s naratívami presadzovanými iba jednou zo strán vojenského konfliktu a s interpretáciou príčiny vzniku vojnového konfliktu presadzovanou iba jednou zo strán vojenského konfliktu, moderátor na tieto vyjadrenia žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou (napr. otázkou na príčiny vzniku vojenského konfliktu, ktoré uvádza druhá strana konfliktu). Moderátor tiež nereagoval na zmienku o Jánovi Kuciakovi, napríklad doplňujúcou otázkou, ako s udalosťami na Ukrajine súvisí vražda Jána Kuciaka.

- vyjadrenia o Ukrajine ako fašistickom štáte a o vojne na Ukrajine

8. telefonujúca: „(...) Potom ďalšia otázka, už aj posledná. Čo povie, že najväčšia korupcia bola na Ukrajine. Bola najväčšia korupcia. **A mňa nikto nepresvedčí o tom, že je to nacionalistická, nacionalistický a fašistický štát. Putin vie, čo robí. Tam sú doposiaľ ešte z povojnovej vasilovci, benderovci, ktorí si rozbíjajú sami Ukrajinu. Za tieto zločiny na Ukrajine je zodpovedný Biden, Amerika, to je ich vojna a jemu to profi..., on prosperuje a profituje z toho, že on tie zbrane dáva. Veď mňa to už ani nezaujíma. Ukrajina sa ani za sto rokov nevykúpi. Dobré, ďakujem pekne.**“

D. Papala: „**Ďakujeme pekne za Váš príspevok do diskusie.**“

Ako vyplýva z vyššie uvedeného citátu, jeden z poslucháčov programu uviedol vyjadrenia, že Ukrajina je fašistický štát, že Putin „vie, čo robí“, vyjadrenie naznačujúce, že „benderovci“ si sami rozbíjajú Ukrajinu a že za zločiny na Ukrajine je zodpovedný Biden a USA. Ide o závažné vyjadrenia, ktoré sú zhodné s tou interpretáciou príčin vojnového konfliktu na Ukrajine, ktorá je presadzovaná režimom ruského prezidenta V. Putina a zhodné s naratívmi o Ukrajine šírenými režimom ruského prezidenta V. Putina. Hoci tieto závažné vyjadrenia sú zhodné s interpretáciou, názormi a naratívmi presadzovanými iba jednou zo strán vojenského konfliktu, moderátor na tieto vyjadrenia žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou (napr. otázkou, na základe akých skutočností považuje poslucháč Ukrajinu za fašistický štát alebo na základe akých skutočností poslucháč tvrdí, že Ukrajinu si rozbíjajú sami „benderovci“, t.j. Ukrajinci).

K téme fašizmu na Ukrajine možno podotknúť, že napríklad v stanovisku európskej siete expertov venujúcich sa odhaľovaniu dezinformácií *Eu vs Disinfo* (je súčasťou diplomatickej služby EÚ, ktorú vedie vysoký predstaviteľ EÚ) sa uvádza: „*Mýtus o Ukrajine ovládanej nacistami je základom ruských dezinformácií o krajine od samého začiatku protestov Euromajdanu v rokoch 2013-14, keď bol použitý na diskreditáciu proeurópskeho ľudového povstania v Kyjeve a následne širšieho prozápadného posunu v zahraničnej politike Ukrajiny. ... Okrem toho krajine pravicové skupiny mali počas protestov na Euromajdane obmedzenú prítomnosť a po nich utrpeli porážky v každých celoštátnych voľbách, pričom jednotný front všetkých radikálnych pravicových strán v parlamentných voľbách v roku 2019 získal len 2,15 % hlasov a ani zďaleka nedosiahol minimálnu hranicu 5 % zaručujúcu vstup do parlamentu.*“⁴

- vyjadrenia o tom, že bude podpísaná dohoda, ktorou sa Slovensko priamo zapojí do vojenskej akcie proti Rusku

9. telefonujúci: „Dobrý deň prajem, pán moderátor, taká malička podotázka. Pán Matovič je dneska ex minister a dnes už v súčasnej dobe sedí v poslaneckej lavici, je poslancom Národnej rady, a preto bola otázka pani poslucháčky o tom, že prečo používa ochranu, keď na ňu nemá nárok ako poslanec národnej rady? To len na doplnenie. Hlavná vec, ktorú všetci vieme my na Slovensku, že teda áno. Problém Ukrajiny nevnímame len dnes, ale problém Ukrajiny si vieme nejakou formou pozrieť aj historicky z roku 2014, ale aj nielen 2014. Ten konflikt tam je niekoľko rokov, niekoľko desaťročí. Tak, ako je niekoľko desaťročí konflikt v Juhoslávii, Bosna a Hercegovina. To sú rodové kmene, ktoré proste proti sebe pôjdu. Tu Amerika použila neskutočne nehumánnym, a tak plošným bombardovaním, kazetovou muníciou, a to je v poriadku. To je, to bol obranný akt. Dneska, keď Putin háji právo svojich občanov, alebo teda občanov rusky hovoriacich, tak sa tu vytvoril, vytvoril tento atak a musel sa vytvoriť preto, lebo Ukrajina to nemá zdroje, tak sa na to teraz používajú zdroje celej Európskej únie a preto treba povedať a pripomenúť každou chvíľou, že si treba uvedomiť, že prezidentka podpísala zákon, ktorým Slovenská republika, teda aj Slovenská republika garantuje za veci, ktoré dostáva Ukrajina. Čiže Američania skladajú 100 miliard peňazí a Európska únia garantuje, teda aj my. To je ten najvážnejší moment z vlastizrady tohoto charakteru. Ale aby sme nehovorili len o minulosti, **treba sa pozrieť na to, čo sa momentálne pripravuje v Kyjeve** a čaká sa na vymenovanie prezidenta Českej republiky, aby mohol prísť a podpísať takzvané Kyjevský protokol. Pozrite si, naštudujte si a zistíte, že **v Kyjevskom**

⁴ <https://euvsdisinfo.eu/report/ukrainians-are-the-new-nazis-their-actions-directed-by-europe-against-russia>

protokole sa budú pripájať k vojenskému konfliktu krajiny Poľsko, Československo a Rumunsko, ktoré sa súčasťou stanú vojenským konfliktom a v tomto pakte kyjevskom alebo protokole bude vzdanie sa článku 5 v obrannej zmluvy NATO. To znamená, pani prezidentka je pripravené podpísať takúto dohodu, ktorou zapojí Slovensko do priamej vojenskej akcie a súčasne sa vzdá článku číslo 5, to znamená, NATO nebude povinné zapo..., zaútočiť alebo nebude povinné chrániť Slovenskú republiku. Je to z toho dôvodu, že NATO sa bojí, Amerika sa bojí otvoriť konflikt s Ruskom preto, lebo vie, že by to nedopadlo dobre a súhlasím s poslucháčom Radoslavom, ktorý hovorí, alebo ktorý povedal, že Amerika chytá vždycky hada len cudzími rukami, nie vlastnými. Je mi úbohé, že na Slovensku existujú ľudia, ktorí nedokážu takto pochopiť tú situáciu, že ju stále vnímajú len ako agresor Ruska a že nevnímajú situáciu komplexne. Vidia len to, čo sa udialo včera a nepozrú sa to, čo bolo predvčerom a v dávnej minulosti. Ale je to jasné. Liberalizmus dostal pozíciu a prednosť na Slovensku pred národnou politikou národného Slováka a slovanstvo je najstarší historický národ na zemeguli. Nech si nič, Amerika je banda pozberancov, ktorí sa stretli a od samotného začiatku, kedy vydusili Indiánov vo svojej vlastnej krajine, od tej doby robia presne to isté po celom svete. A to je historicky dané. Na to sa nemôže nikto hnevať, že to človek povie. Preto, lebo to je fakt. Slovak a Slovan je národ, ktorý existuje najdlhšie na tejto zemi a vždy si vážil rodinu, vlasť a svoje priateľstvo. Ďakujem.“
(...)

M. Heredoš: „Čo sa týka pána, opäť, dá sa s tým súhlasiť. Tie veci, ktoré naši občania hovoria, to sú skôr konštatovania, s ktorými sa dá súhlasiť. Čiže ja to môžem iba doplniť a vlastne doplním tú informáciu takto, že keď na to pozrieme voľnými očami slobodnými, tak je jasne vidieť, že aj dokonca **Bukurešťská deviatka, to je vlastne východoeurópsky val – Estónsko, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a ešte myslím, že Rumunsko, Bulharsko. To je vlastne východoeurópsky val, ktorý je vojnovým valom a je úplne jasné, že cieľ Ameriky je, aby sa vojna odohrávala na východoeurópskom vale. Aby vojnu proste riešili alebo ozbrojený konflikt východoeurópske zoskupenia proste štátov. Amerika, Anglicko, Francúzsko, oni si chcú nad tým umyť ruky. Oni vysúvajú a keď túto vec nikto nevidí, tak naozaj nevidí nič. Tieto západoeurópske vlastne štáty a Amerika, oni vysúvajú východnú Európu dopredu a chcú, aby sa ona zúčastnila na vojne a aby ona to vlastne vybavila s Ukrajinou a Ruskom. To je absurdné a z toho dôvodu každý vládny činiteľ, ktorý sa zapája do tohoto paktu, jednak do toho Kyjevského alebo do tejto Bukureštskej deviatky, tak vedome zapája svojich občanov do novej budúcej vojny voči Rusku. Čiže toto je nezodpovedné a je jasne vidieť, že východná Európa sa má obetovať alebo mala by sa obetovať. Dúfame, že to tak nebude. Mala by byť tým lídrom toho vojenského valu voči Rusku. Čiže to je absolútne jasne viditeľné.“**

D. Papala: „Samozrejme je to Váš názor, ktorý nás zaujíma, takže toľko ku tomu a potom ku následnej oponentúre. Posledný telefonát dnešnej debaty na telefón nás čaká 041 76 333 33 a posledný poslucháč dnešnej debaty v éteri. Dobrý deň.“

Ako vyplýva z vyššie uvedených citátov, jeden z poslucháčov programu aj hosť programu uviedli vyjadrenia týkajúce sa podpísania dohody, ktorá podľa nich údajne bude, resp. môže znamenať, že Slovensko sa priamo zapojí do vojenskej akcie proti Rusku. Poslucháč konkrétne uviedol, že „prezidentka je pripravené podpísať takúto dohodu, ktorou zapojí Slovensko do priamej vojenskej akcie a súčasne sa vzdá článku číslo 5, to znamená, NATO nebude povinné ... zaútočiť alebo nebude povinné chrániť Slovenskú republiku“. Na toto závažné vyjadrenie poslucháča reagoval hosť programu slovami „Čo sa týka pána, opäť, dá sa s tým súhlasiť. (...) je jasne vidieť, že aj dokonca Bukurešťská deviatka, to je vlastne východoeurópsky val – Estónsko, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a ešte myslím, že Rumunsko, Bulharsko. To je vlastne východoeurópsky val, ktorý je vojnovým valom a je úplne jasné, že cieľ Ameriky je, aby sa vojna odohrávala na východoeurópskom vale. Aby vojnu proste riešili alebo ozbrojený konflikt východoeurópske zoskupenia proste štátov. (...) ... z toho dôvodu každý vládny činiteľ, ktorý sa zapája do tohoto paktu, jednak do toho Kyjevského alebo do tejto Bukureštskej deviatky, tak vedome zapája svojich občanov do novej budúcej vojny voči Rusku. Čiže toto je nezodpovedné a je jasne vidieť, že východná Európa sa má obetovať alebo mala by sa obetovať. Dúfame, že to tak nebude. Mala by byť tým lídrom toho vojenského valu voči Rusku. Čiže to je absolútne jasne viditeľné.“ Tieto závažné vyjadrenia poslucháča aj hosťa programu, tvrdiace, že podpísanie zmienenej dohody bude, resp. môže znamenať, že Slovensko sa priamo zapojí do vojenskej akcie proti Rusku, mali potenciál

vzbudiť závažné znepokojenie obyvateľov Slovenska. Moderátor však na tieto závažné vyjadrenia žiadnym spôsobom nereagoval, napríklad doplňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou na konkrétne zdroje týchto tvrdení alebo na konkrétne fakty, z ktorých tieto tvrdenia vyvodili, alebo na spoľahlivosť zdrojov alebo faktov, z ktorých poslucháč alebo host programu vychádzali.

* * *

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 21. 9. 2023, ktoré bolo Rade doručené dňa 25. 9. 2023, uviedol:

„Odmietame podozrenie Rady o neobjektívnosti a nestrannosti relácie Debata na telefón a z toho vyplývajúce porušenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z.z. Rada v správnom konaní vybrala niektoré vyjadrenia hosta relácie, aktivistu Miroslava Heredoša, kandidujúceho za ĽSNS. Menovite: informácie o iniciatíve Voľná zóna, koreňoch konfliktu na Ukrajine či postaveniu prezidentky Čaputovej.

Podľa Rady: „Ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hosta, resp. poslucháčov, týkajúcich sa domáceho i zahraničného politicko-spoločenského diania v programe neodznali iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto v tomto ohľade nevyvažoval ani nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky. Predmetný program tak mohol pôsobiť jednostranne a nevyvážene...”

Uvedené výroky p. Heredoša sú podložené množstvom informácií, sú relevantné a buď pravdivé, alebo niektoré s vysokou mierou pravdepodobnosti pravdivé. Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako poskytnúť oponentúru pravdivým výrokom. Žiadam Radu o stanovisko a návod, ako legálne cenzurovať názor p. Heredoša a poslucháčov zapájajúcich sa do relácie.

Moderátor položil celkom 14 otázok, prevažne neutrálne a doplňujúce. Do relácie sa dovolalo 10 poslucháčov, z toho dvaja s opozičným stanoviskom. V relácii bolo položených 11 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms. Z nich 5 bolo s opozičnou konotáciou.

Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako zabezpečiť demokratickejšie vedenie relácie, než poskytnutím priestoru neselektovaným poslucháčom.”

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení tiež uviedol, že opakovane upozorňuje Radu na vedenie rozhovorov v iných komerčných médiách, a to dokonca i vo verejnoprávnych (napr. rozhovor moderátora Dírera s ministrom Naďom na TA3, relácia moderátora Havrana s tromi hosťami rovnakého názorového nastavenia na RTVS, rozhovor moderátora Závodského s prezidentkou Čaputovou na Rádiu Expres alebo rozhovor moderátorky Dibákovej s premiérom Hegerom). Účastník konania uviedol, že tieto mediálne výstupy, pokiaľ mu je známe, Rada buď odignorovala alebo podnety zamietla ako neopodstatnené.

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení ďalej uviedol:

„V tejto súvislosti opakovane upozorňujem Radu na jej dvojaký meter a na ideovú a politickú predpojatosť. Od februára 2022 k septembru 2023 spustila Rada voči Rádiu Frontinus 16 správnych konaní, pričom kľúčovým je práve paragraf o pluralite, v pár prípadoch i paragraf o podnecovaní k nenávisti ... Počas tohto obdobia bolo odvysielaných 54 relácií. Debata na telefón za sólo účasti 50 hostí z rôznych politických subjektov a odvysielané boli 4 okrúhle stoly. Všetky relácie sú už 30 rokov vedené podľa rovnakej schémy – otázky moderátora a poslucháčov. Zo všetkých týchto relácií boli napadnuté len tie, v ktorých vystúpili hostia: Milan Uhrík Republika, Marián Kotleba ĽSNS, Štefan Harabin Vlasť, Marek Kotleba ĽSNS, Ľuboš Blaha Smer a Miroslav Heredoš nezávislý na kandidátke ĽSNS. Neboli napadnuté (na základe par. 16 a následne 25) relácie s predstaviteľmi iných politických zoskupení. Opäť zdôrazňujem, že forma relácie je stále identická a je dokonca spojená i rovnakým moderátorom. To isté platí i v prípade príspevkov, voči ktorým bolo vedené správne konanie. Napadnuté boli výhradne príspevky vybočujúce z mediálneho poľa hlavného prúdu, pričom naše rovnako koncipované príspevky – neutrálne, alebo spadajúce do naratívu boli ponechané bez povšimnutia – a to napriek tomu, že sme na ne Radu upozornili.

Žiadam, aby hore uvedené správne konanie Rada zastavila.”

K písomnému vyjadreniu účastníka konania možno uviesť, že zákonnou reguláciou a výkonom dohľadu v oblasti vysielania neprichádza k nelegitímnemu obmedzovaniu slobody prejavu vysielateľov. V prípade, ak sú v rámci vysielania prezentované vyhranené, jednostranné alebo paušalizujúce tvrdenia alebo hodnotenia, z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách vyplýva povinnosť vysielateľa zabezpečiť ich vyváženie. V prípade, ak je súčasťou debát iba strana prezentujúca jeden uhol pohľadu, je úlohou moderátora vyvažovať jej vyhranené, jednostranné alebo paušalizujúce tvrdenia alebo hodnotenia. Takúto aktivitu moderátora nemožno považovať za cenzurovanie alebo mentorovanie.

Čo sa týka poukazovania na údajné odlišné posudzovanie iných programov iných vysielateľov zo strany Rady, možno uviesť, že materiály obsahujúce analýzu a podrobné odôvodnenie, prečo boli podnety na tieto programy vyhodnotené ako neopodstatnené, sú verejne dostupné na internetovej stránke Rady. Z odôvodnenia týchto materiálov vyplýva, že nešlo o rovnaký, resp. obdobný prípad ako program účastníka konania, ktorý je predmetom tohto správneho konania. Ako príklad možno uviesť, že medzi dôvodmi posúdenia podnetov na tieto programy za neopodstatnené bolo napríklad oddelenie komentárov moderátora od časti programu obsahujúceho aktuálnu publicistiku alebo skutočnosť, že konkrétny program nespĺňal znaky programu aktuálnej publicistiky (podobne ako ho nespĺňajú niektoré ďalšie programy iných vysielateľov) a nevzťahovali sa preto na neho požiadavky vyplývajúce z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., ale odlišné požiadavky vyplývajúce z § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

V súvislosti s vyjadreným podozrením účastníka konania, že Rada používa „dvojaký meter“ možno tiež podotknúť, že Rada koná vždy, keď existuje dôvodné podozrenie na porušenie zákona, a to bez ohľadu na to, kto je účastníkom konania. Uvedené je zrejmé aj z dlhoročnej rozhodovacej praxe Rady. Námietku „dvojakého metra“ preto nepovažujeme za odôvodnenú.

* * *

Vychádzajúc z vyššie uvedených citátov z programu možno konštatovať, že v programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 26. 2. 2023 odznelo viacero vyhranených, kontroverzných alebo závažných hodnotení a tvrdení zo strany hosta ako aj zo strany niektorých poslucháčov, napríklad na tému pandémie COVID-19 alebo vojny na Ukrajine, a preto bolo v záujme zachovania objektivity a nestrannosti programu nevyhnutné zabezpečiť prostredníctvom moderátora reakciu na takéto hodnotenia a tvrdenia prítomného hosta alebo niektorých poslucháčov.

Nie je v kompetencii Rady presne stanoviť, akým konkrétnym spôsobom mal moderátor v konkrétnych situáciách reagovať. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že moderátor môže reagovať napríklad uvedením iných relevantných názorov alebo relevantných protiargumentov, spresňovaním uvádzaných informácií, upozornením na prílišnú paušálnosť tvrdení hosta, prezentovaním stanoviska dotknutých osôb alebo upozornením, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť, kladením vyjasňujúcich a doplňujúcich otázok alebo kladením otázok na zdroj informácií, z ktorého host čerpal pri urobení hodnotiacich úsudkov alebo faktických tvrdení.

Povinnosť vysielateľa, resp. moderátora zabezpečiť vnesenie aj iných vyvažujúcich pohľadov alebo názorov na otázky týkajúce sa pandémie COVID-19 a vojny na Ukrajine do diskusie, a to prostredníctvom reakcií moderátora, však neznamená, že vysielateľ má povinnosť prezentovať všetky, a to akékoľvek marginálne, resp. okrajové pohľady na tieto témy. Ide najmä o to, aby v programe zazneli aspoň tie pohľady, ktoré reprezentujú prevažujúci medzinárodný konsenzus o týchto mimoriadne závažných témach. Ide napríklad aj o pohľady, ktoré vyplývajú z rezolúcií Valného zhromaždenia OSN, Európskeho parlamentu, z rozhodnutí medzinárodných súdov alebo zo stanovísk medzinárodných organizácií.

Tieto iné pohľady treba považovať za relevantné a teda za také, ktorý by mali v diskusii o téme zaznieť. Preto by mal byť do diskusie vnesený prostredníctvom reakcií moderátora, a to za účelom, aby si mohol recipient vytvoriť svoj názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií.

Povinnosť moderátora priniesť do diskusie o týchto témach aj takéto iné pohľady nemožno považovať za cenzúru alebo za potláčanie alternatívnych či nemainstreamových názorov. Nejde totiž o povinnosť moderátora presadzovať určitý jeden „správny“ názor ani o povinnosť moderátora korigovať či opravovať názory hosta programu. Ide iba o vyváženie vyhranených a závažných vyjadrení a o vnesenie ďalších relevantných pohľadov do diskusie o týchto mimoriadne závažných témach – a to napríklad prostredníctvom položenia doplňujúcej alebo vyjasňujúcej otázky, alebo upozornenia na to, že na konkrétnu tému existuje aj iný relevantný pohľad.

Moderátor na začiatku programu upozornil, že Rada pre mediálne služby už iniciovala niekoľko správnych konaní v súvislosti s programom *Debata na telefón* a že programu vytýka slabú názorovú oponentúru moderátora, a tiež upozornil, že hoci sa s tým Rádio Frontinus nestotožňuje, tak aby poslucháči neboli prekvapení, ak bude hosťom klásť viac doplňujúcich otázok, prípadne oponovať ich názorom.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, že moderátor položil celkom 14 otázok, do relácie sa dovolalo 10 poslucháčov, z toho dvaja s opozičným stanoviskom a v relácii bolo položených 11 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms, z toho 5 z nich bolo s „opozičnou konotáciou“.

Napriek tomu však moderátor v predmetnom programe dostatočným spôsobom nereagoval na vyššie uvedené závažné vyjadrenia hosta alebo niektorých poslucháčov. Zo strany moderátora v týchto prípadoch absentovali jeho reakcie, resp. doplňujúce či vyjasňujúce otázky voči hosťovi, ktoré by vyzývali hosta, aby svoje závažné tvrdenia bližšie vysvetlil alebo aby uviedol konkrétne zdroje alebo fakty pre svoje tvrdenia alebo ktoré by konfrontovali jeho závažné hodnotenia a tvrdenia s inými relevantnými argumentmi.

V prípade mimoriadne závažných tém ako je pandémia COVID-19 alebo vojna na Ukrajine, čo sú udalosti s mimoriadne závažným spoločenským, vnútroštátnym, medzinárodným aj geopolitickým dopadom, však aj nereagovanie moderátora programu na niektoré vyjadrenia týkajúce sa týchto závažných tém, môže mať za dôsledok nedostatok objektivity a nestrannosti programu. Otázka, či bola zabezpečená objektivita a nestrannosť programu sa teda neposudzuje kvantitatívnym spôsobom, t.j. spočítavaním celkového počtu reakcií, resp. otázok moderátora.

V programe *Debata na telefón* dňa 26. 2. 2023 zároveň odznali aj niektoré vyjadrenia poslucháčov, ktoré boli voči hosťovi programu aj moderátorovi kritické, konfrontovali ich s inými názormi a vytvárali tak istú mieru vyváženosti programu. Vzhľadom na nereagovanie moderátora na vyššie uvedené závažné vyjadrenia hosta programu ako aj niektorých poslucháčov však tieto vyjadrenia poslucháčov nemali zásadný vplyv na celkové vyznenie programu a celý program v dôsledku nedostatku reakcií moderátora na vyššie uvedené vyjadrenia pôsobil nedostatočne vyvážené.

Faktom je, že program *Debata na telefón* dáva priestor rôznym politikom naprieč názorovým spektrom, a to tak z koalície ako aj opozície. Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. však vyžaduje, aby vysielateľ zabezpečil objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky v každom odvysielanom programe jednotlivo.

Zohľadniac celkové vyznenie, spracovanie a obsah namietaného programu, nedostatočnú aktivitu moderátora pri vyššie uvedených závažných vyjadreniach hosta programu a niektorých poslucháčov, a vzhľadom na povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný.

Vychádzajúc z vyššie uvedených citátov z programu a vyššie uvedených záverov možno preto konštatovať, že v namietanom programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 26. 2. 2023 vysielateľ - účastník konania FRONTINUS s.r.o. – **porušil § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách** tým, že **nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.**

* * *

Správne konanie č. REO-RPMS/2023/01061

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Debata na telefón
Deň vysielania: 12. 3. 2023
Čas vysielania: cca 09:30 h
Označenie podľa JSO: -

Moderátorka: „Vážení poslucháči, nasledujúca relácia je reláciou kontaktnou. V súlade s ustanoveniami zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, konkrétne § 16 ods. 3 písm. a) a b) si vás dovoľujeme upozorniť, že akékoľvek prejavy volajúcich do štúdia, ktoré budú osočovať, urážať alebo ohovárať akéhokoľvek hosta v programe, respektíve osobu, ktorá nie je hosťom v programe, sú neprípustné a nebudú moderátorom tolerované. Moderátor relácie poslucháča na takéto prejavy upozorní. A v prípade, že poslucháč bude v tomto konaní pokračovať, odmietne poslucháča vypočuť a jeho prejav preruší. To isté platí o vulgárnych prejavoch poslucháčov, ktoré tak, ako i doposiaľ, nebudú tolerované a moderátor aj bez predchádzajúceho upozornenia spojenie medzi poslucháčom a moderátorom preruší.“

Mužský hlas: „Debata na telefón. Aj váš názor nás zaujíma.“

Dominik Papala, moderátor: „Takmer 2 minútky po pol 10 ladíte frekvencie rádia Frontinus. Všetko, čo chcete počuť a politickú reláciu a komentáre. Debata na telefón s Dominikom Papalom. Prijemnú a ničím nerušenú pohodu. Rada pre mediálne služby iniciovala niekoľko správnych konaní v súvislosti s programom *Debata na telefón*. Programu vytyka slabú názorovú oponentúru moderátora. Frontinus s.r.o. sa s tým nestotožňuje. Nebuďte však prekvapení, ak budem hosťom klásť viac doplňujúcich otázok, prípadne oponovať ich názorom aj na fakt, že deň nie je dobrý, ale zlý. Vopred upozorňujem, že 3 dni pred reláciou t. j. v piatok, mi Sme rodina, konkrétne poslanec Miloš Svrček zrušil už druhýkrát po sebe účasť v tejto relácii z dôvodu schvaľovania 130 zákonov. Na budúci týždeň na 19. marca mám už 3 týždne vopred dohodnutého Juraja Blanára zo Smeru. Počas tohto týždňa, konkrétne 8. 3. Rada pre mediálne služby začala už v poradí ďalšie, pre istotu číslo radšej ani nepoviem, správne konanie za reláciu *Debata na telefón* vysielanú zo dňa 18. 12. V relácii bol hosťom pán magister Ľuboš Blaha PhD. Údajne ad 1 vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264 z roku 2022 zbierky zákonov v súvislosti s tým, že na programovej službe Rádio Frontinus odvysielalo dňa 18. 12. v čase o 9: 30 program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky a ad 2 vo veci možného porušenia § 61 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 zbierky zákonov v súvislosti s tým, že v relácii *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu zákazu skrytou alebo otvorenou formou podnecovať nenávisť na základe národného pôvodu, štátnej príslušnosti a príslušnosti k národnosti. A teraz ku vám, milí poslucháči, ktorí nás udávate. Ak sa vám obsah vysielania Rádia Frontinus nepáči, tak namiesto toho, aby ste nás udávali na Rade pre mediálne služby, skúste vypnúť rádio a nebuďte neprijímaví. Udávanie bolo v kurze pred 89. rokom. 17. novembra 89 ste si vystrngali demokraciu. Ja som tam v ten deň nestál, tak teraz, prosím, znášajte priame formy demokracie, ktoré ste si vystrngali. Numero uno v demokracii je sloboda slova, numero uno v totalite cenzúra. Rešpektujte prosím demokraciu a nehádzte nám polená pod nohy. Zároveň som túto situáciu využil na zavolanie si hosta do dnešnej debaty. Naším dnešným hosťom je podpredseda strany Smer sociálna demokracia, magister Ľuboš Blaha, PhD. Pán doktor, dobrý deň.“

Ľuboš Blaha: „Peknú nedeľu želim do Žiliny a ďakujem pekne za pozvanie.“

Moderátor: „Pán Blaha, tak teda ten môj úvod bol veľmi rozsiahly, dvojminútový, ak nie troj, kde by sme začali? Môžeme začať tým naším správnym konaním a Radou pre mediálne služby. Tým, že teda 18. 12. ste boli naposledy u nás hosťom. V tej relácii sme prebrali naozaj množstvo tém a opäť sa ukázalo, že sloboda slova na Slovensku nie je. Aj keď sme teda súkromné rádio a nie sme štátne rádio a nie sme teda nikým platený a sme nezávislí.“

Ľuboš Blaha: „Pán redaktor, to, čo spravila Rada pre mediálne služby považujem za škandál a naozaj ďalší útok na slobodu slova a ďalší prejav cenzúry na Slovensku, pretože, pre Boha, nie je možné, aby ste boli trestaní len preto, lebo ste si pozvali hosta, ktorého názory nie sú v súlade s režimovou propagandou, čo sa týka vojny na Ukrajine alebo iných tém. Ja som si veľmi dôsledne pozeral tú analýzu, ten paškvil, ktorý vytvorila Rada pre mediálne služby a tam nám vytýkajú také neuveriteľné nezmysly. Že som si dovolil povedať, napríklad, že chceme mier, že nechceme zbrojiť Ukrajinu. Že nechceme, aby sa vláda prioritne starala o Ukrajincov, ale o Slovákov a toto je vraj podnecovanie nenávisti voči ukrajinskému národu. To sú neuveriteľné veci, neuveriteľné, najmä keď vidíme kontext, v akom sa odohráva mediálna diskusia na Slovensku. Ja som teda nevidel nikdy, že by chcela Rada pre mediálne služby trestať napríklad TA3 za to, že pán Dírer si zavolá do relácie iba ministra obrany Naďa a tam mu veľmi poctivo pritáka. A potom na vyváženie si zavolá do 2. časti relácie ďalších 3 rusofóbov s totožným názorom ako Naď, ako je pán Valášek, pán Kmec a myslím, že tam mal vtedy ešte aj pána Krúpu. Alebo mala iná relácia pána Havrana v RtvS, kde si zavolá o téme Rusko a Ukrajina troch kovaných rusofóbov Demeša, Káčera a Kňazka. A sám Havran im asistuje v rozsievaní rusofóbie. Alebo pani Jančkárová, ktorá naposledy zakázala môj vstup do relácie v Slovenskom rozhlase, čo je verejnoprávna inštitúcia. Podotýkam, to je ďaleko vážnejší verejnoprávny inštitút. A zakázala mi vstup do relácie a mohol tam sám hodinu rozprávať svoju americkú propagandu pán minister obrany Naď bez toho, že by mu robila akúkoľvek oponentúru. To isté platí o pani, pánovi Závodskom, ktorý si voláva do relácie v Rádiu Expres pani Čaputovú, prezidentku, bez akejkoľvek oponentúry. Čokoľvek môže povedať, nijakým spôsobom nedoplní alebo nesnaží sa robiť aspoň diablovho advokáta, ako sa zvykne hovoriť, čiže oponentúru. Nič také nepoznáme v slovenských diskusiách, ťažká americká propaganda. A teraz vy si zavoláte človeka, politika, podpredsedu strany Smer, sociálna demokracia, ktorý má iný názor ako je režimový naratív a okamžite ste trestaní, okamžite ste lynčovaní a prenasledovaní. Ja to považujem naozaj škandál.“

Moderátor: „Tak v tom správnom konaní alebo teda v tom návrhu na začatie správneho konania, konkrétne, aby som nevytrhoval z kontextu, bolo dosť útokov aj na moju osobu, najmä so... Napríklad, že som si dovolilo nazvať prezidentku v úvode Jej excelencia. No, aby som teda si dovolil z internetových niekoľkých zdrojov, ktoré som si sumarizoval pred touto reláciou, dovolil podotknúť, že excelencia je čestný titul používaný niektorými vyššími štátnymi úradníkmi, členmi kráľovských rodín a cirkevnými hierarchiami. Medzi užívateľov tohto titulu patrí hlava štátu, premiér, veľvyslanec, minister zahraničných vecí, arcibiskup a biskup. A teda údajne ja som ironicky nazval pani prezidentku Čaputovú Jej excelencia, a to bolo údajne zlé. Čo hovoríte na toto, pán Blaha?“

Ľuboš Blaha: „Je to samozrejme absurdné. Niekedy mám pocit, že už žijeme v tej Orwello, v tom Orwellovom románe 1984, naozaj v totalitnej spoločnosti, kde už nemôžete tých vládcov nijakým spôsobom ani ironicky, alebo ani trošičku podpichnúť. Nič také nie je možné. Ja len, uhm, niekedy s úžasom sledujem, že v tých diskusných reláciách v iných televíziách a v iných rádiách sa od prvej do poslednej minúty spomína Fico a Blaha. Neustále poznáte to, kopance, údery, útoky, neférové. Moderátori v tej chvíli nemajú potrebu kričať, že ale veď pán Fico tu nie je v relácii, alebo veď budme trošku objektívni a povedzme to z inej strany. Nie je nič také. Nechávejú kopat' do Smeru od prvej do poslednej minúty relácii, ale tam to nevádi. Ale vy použijete jeden honosný titul na pani Čaputovú a excelencia a okamžite ste obviňovaní a trestaní. Veď to je tá absurdita a oni si myslia, že to tí ľudia nevidia. Nevidia ten dvojaký kilometer? Ja len spomeniem aj ten prípad, ktorý tá Rada pre mediálne služby ako zvýraznila, že teda my šírimo alebo podnecujeme nejakú nenávisť voči Ukrajincom. To kde nabrali pre Boha? Ja naopak cítim v slovenských televíznych aj rozhlasových diskusiách obrovskú nenávisť voči ruskému národu. A to máme od rána do večera. Dokonca chcú zakázať vstup ruským športovcom na olympijské hry, ako keby oni mohli za to, že sa deje nejaká vojna, ako keby oni boli politici. Čiže tým pádom sa de facto vytvára kolektívna vina na celý ruský národ, ale toto niekomu nevádi. Toto môže tak Čaputová, ako aj Heger, ako aj Naď či Káčer pekne rozsievať tú nenávisťnú rusofóbiu. A v prípade, že spomeniete fakty a ja som vo vašej relácii spomenul úplne neodškriepiteľné

fakty, ako je napríklad to, že vyše 80 percent podľa ukrajinských prieskumov ukrajinského obyvateľstva fandí Banderovi, čo bol vojnový zločinec a fašista. Alebo že tam teraz symboly divízie, nacistické divízie Galizien, ktorá bola na Ukrajine a vypaľovala tu dokonca domy a rodiny zabíjala v Slovenskom národnom povstaní, že ich symboly sú legálne na Ukrajine odrazu. A podobné prípady, ktoré musím jednoducho zvažovať a musíme upozorňovať na to, že rastie fašizmus na Ukrajine a toto je neodškriepiteľný fakt. A to za toto budete teraz trestaní, lebo som si to dovoľil povedať. Viete, nie je to už trápne, to bude posledná poznámka. Ja som doktor filozofie, napísal som 12 odborných kníh, vysokoškolských učebníc, prednášal som na vysokej škole, pracujem na Slovenskej akadémii vied a mňa to teraz majú poučovať s prepáčením absolventi hotelovej akadémie, ako je pán Bindas, niekde na Rade pre mediálne služby. Prepáčte, toto je absolútne šialené.“

Moderátor: „Presne teraz nás určite aj pán Bindas, alebo teda jeho ľudia, ktorí nás zvyknú udávať. Hovorím podľa informácií, ktoré sa mi dostali z tretej ruky, nehovorím, že je to pravda, iba hovorím a sprostredkúvam informácie, ktoré mi boli povedané. Určite sme aj dnes počúvaní Radou pre mediálne služby a ak nie, tak určite si vypýtajú dodatočne záznam, keď sa dozvedia, že pán doktor Blaha bol našim dnešným hosťom. My sa tu rozprávame o faktoch. Rada pre mediálne služby má evidentne nejako vo... potrebuje, aby som ja vám oponoval. Ale keď vy raz hovoríte fakt, ktorý je dokázateľný, či už prieskumy, štatistikami dohľadateľný voľne na internete a známymi faktami, ako vám ja môžem oponovať na fakt? Vy mi teraz poviete, že svieti slnko a ja vám poviem: Nie, je tma a mesiac vidím, tak asi. Asi takto si to predstavujú.“

Ľuboš Blaha: „Presne tak, ako vravíte. A viete, uhm, najmä najmä mi tam vadí ten dvojaký meter, lebo pokiaľ by toto isté očakávali od moderátorov v prípade diskusií s pravicovými alebo koalíčnymi politikmi, tak necekne ani slovo, ale naozaj ten dvojaký meter je príšerný. A to vidíte všade. Ako je možné, že teraz tleskajú ministri zahraničných vecí Káčerovi, ktorý v Michalovciach vyurážal bežných Slovákov, bežných ľudí? Nadával im tam do podliakov, že by sa z nich, teraz nebudem ani tie výrazy používať radšej, lebo sme v éteri, že by sa z nich teda pozvracal. Poviem to slušnejšie, že by, že sú to proste, že robia hanbu a kričal po nich, že sú dobytok. Tak toto je slovník ministra zahraničných vecí, šéfa diplomacie, kde sa očakáva výsostná zdvorilosť a slušnosť. Tak takýmto spôsobom sa správa k ľuďom, ktorí len majú iný názor, len tým sa previnili slobode a demokracii. A teraz liberálne médiá ako sú SME, Denník N a podobne ho vytľeskávali za toto. Ale v prípade, že my, trochu expresívne ešte povieme o niekom, povedzme o pani prezidentke, že je americká agentka a podobne, tak okamžite na nás posielajú súdy. Najradšej by nás zatvárali, lynčujú nás, robia z nás najväčšie monštrá. Veď ten dvojaký kilometer, jednoducho ľudia na Slovensku musia vidieť. My nič iné nechcem, len normálnu slobodnú diskusiu, ako to má byť v liberálno demokratickom zriadení, keď teda ako ste spomínali v úvode, si to teda ľudia v tom 89 vyštrngali, že chcú mať slobodu slova a demokraciu. Tak preboha tu nemôžeme zavádzať niečo, čo je horšie ako bola normalizácia. Veď tu funguje reálna cenzúra. A ja by som ešte raz chcel pripomenúť ten prípad, ktorý sa mne stal osobne, keď som sa snažil ako nominant politickej strany najväčšej opozičnej politickej strany Smer, slovenská sociálna demokracia dostať do Slovenského rozhlasu, keďže náš kolega Marián Kéry mal zdravotnú indispozíciu a mňa vám tam reálne nepustili. A Naď, minister obrany, vládny politik, ktorý bol jeden z tých, ktorých nominovali ako strana Ol'ano aj pána riaditeľa na, Machaja do, na čelo Slovenského rozhlasu, tak ten jednoducho si vybaví a prikáže, že Blaha nemôže byť v relácii a tu celé i verejnoprávny rozhlas a televízia skáče ako Naď piska. A toto žijeme naozaj v reálnej demokracii. Že opozícii budú kádrovať ľudí predstavitelia koalície a vlády a štátu a režimu. Veď toto naozaj funguje v možno nejakých totalitných alebo autoritárskych afrických štátoch alebo v nejakých banánových republikách. Ale pokiaľ sme v Európskej únii v 21. storočí, tak jednoducho musíme chrániť aj právo opozície povedať iný názor, ako si želá režim na Slovensku.“

Moderátor: „Uhm, môžeme rovno pripomenúť aj prípad mojej kolegyne z televízie JOJ pani Dibákovej, kedy mala pred pár dňami, hm, pána Hegera v relácii, taktiež premiér, takže tiež jeho excelenciu Hegera. A uhm, tá relácia má cca nech boh dá 50 minút, 48 alebo 49 minút si tam propagoval svoju novú politickú stranu a minútu pred reláciou pani Dibáková povedala, že pán, pán Heger, že máme poslednú minútu, tak podme sa venovať súčasnej, súčasnej politickej situácii na Slovensku.“

Ľuboš Blaha: „Áno, ale toto je krásna vizitka momentálne slovenskej vlády a teda pána Hegera samého o sebe, pretože on nerieši problémy Slovákov. On nerieši to, aké tu obrovské zdražovanie. On nerieši to, ako ľudia padajú na ústa kvôli sociálnej situácii, ktorý zapríčinila aj táto vláda svojou podhadzovačnou

politikou voči Západu, všetkými tými nezmyselnými sankciami proti Rusku, všetkým tým štváním do vojny. A jediným ich cieľom je vyzbrojovanie Ukrajiny a nič iné neriešia. Tak takýmto spôsobom potom Slováci na Slovensku dopadajú a oni riešia sami seba. Oni teraz momentálne si vytvorili jeden volebný projekt. Ja som presvedčený, že v tom majú ruky aj predstavitelia americkej ambasády. Matovič sa rozhodol, že si rozdelí OĽANO.“

Moderátor: „Akí, napríklad. Akí predstavitelia americkej ambasády? Vieme vymenovať konkrétne? Musím a musím vám oponovať. Nechceme ďalšie správne konanie, pán Blaha. Musím, musím vám oponovať.“

Blaha: „Áno, samozrejme, ja neviem, nehovorím momentálne fakt. Hovorím momentálne moju interpretáciu, čiže ja som presvedčený, že či už sú to diplomati alebo pán veľvyslanec v Spojených štátoch amerických majú samozrejme záujem, aby tu na Slovensku bola ďalej vláda, ktorá bude prekladiskom zbraní na Ukrajinu. To je jednoznačne úplne objektívne ich záujem. A majú veľké obavy. A viackrát to zdôrazňovali. To je samozrejme fakt, že teda pokiaľ by strana Smer Slovenská sociálna demokracia vyhrala parlamentné voľby, čo vyzerá byť relatívne pravdepodobné, tak by to ohrozilo ich záujem v tej ich svätej vojne proti Rusku, lebo nič iné nerobia, len chcú zničiť Rusko. A teraz robia všetko pre to a vidia, že sú tu pravicové a liberálne strany, ktoré tu doteraz vládli absolútne rozdrobené, že to nikto už nechce voliť, lebo tu priniesli len chaos a diletantizmus, tak sa snažia teraz z posledných zvyškov síl vytvoriť niečo ako je teda ten Hegerov projekt OĽANO 2 akože pre toho umierneného, tohoto slušného človeka, ktorého tu vyzývali a tak ďalej, ktorý je znechutený z celej politiky, lebo to, čo tu robil Matovič so Sulikom tri roky je katastrofa. A teraz oni sa snažia predstierať, že tí ministri a ten premiér, ktorí tu tri roky asistovali Matovičovi pri všetkých tých celoplošných testovaniach, pri všetkých tých očkovacích lotériách, všetkých tých nezmysloch, že títo teraz sú akože nové tváre. Heger, Naď, Kačer, ešτέbak Budaj a podobne. Takže teraz ľudia ich majú mať dôvod voliť. Ja si myslím, že to je úplne absurdné, ale ešte absurdnejšie je, že títo ľudia si myslia, že nemusia riešiť problémy Slovákov, keď sa Slovenská republika de facto rozpadá ekonomicky a sociálne, že oni si môžu dovoliť riešiť iba samých seba. A v tejto situácii absolútne nič nerobí Zuzana Čaputová ako prezidentka Slovenskej republiky, ale chodí ukazovať holandskému páru kráľovskému majiteľa Teplárne, lebo to je to najdôležitejšie na celom Slovensku. Nič krajšie na Slovensku.“

Moderátor: „To vážne? Akože nie, nemôžem byť informovaný o všetkom. Toto sa naozaj stalo?“

Ľuboš Blaha: „Pán redaktor na Slovensku je obrovské množstvo významných osobností, ako sú profesori, vedci, ľudia, ktorí pracujú humanitárne a mohol by som pokračovať. Lekári, sestričky, bežní robotníci, ktorí pracujú. Ale ona, ona mu predstaví, holandskému kráľovskému páru, ako ten najväčší úkaz Slovenska človeka, ktorý sa zaslúžil o Slovensko len tým, že má inú sexuálnu orientáciu. Pre boha! To už kde sme? Ako majiteľ Teplárne sa nijakým spôsobom nezaslúžil o Slovensko, ale určite nie viac ako mnohí profesori, mnohí vedci, mnohí, mnohí veľké významné slovenské osobnosti. A pani Čaputová tohto človeka, teraz pri všetkej úcte, ja proti nemu nič nemám, ukáže holandskému páru ako ten najväčší skvost Slovenska. Čiže ja si myslím, že to sú obrovské chyby, ale že neuveriteľné chyby. A keď pani Čaputová si nevie nájsť čas na Slovákov, nevie riešiť vládnu krízu, sociálnu krízu? Sama povedala, že chce, aby boli voľby do leta tohto roku. Napriek tomu nebola ochotná pre to spraviť nič. Mohla vyvolať úradnícku vládu a mohli by, mohli by byť tie voľby ešte do leta tohto roku. Ale neurobila nič a umožnila vládnuť tejto vláde chaosu týchto diletantov a amatérov až do 30. septembra bez akéhokoľvek mandátu, pretože táto vláda bola odvolaná. A zase dôvod je len jediný, aby mohli posúvať zbrane na Ukrajinu. A potom, samozrejme, ešte jeden dôvod. Aby mohli zatvárať predstaviteľov strany Smer Slovenská sociálna demokracia, lebo to je jediný spôsob, ako sa nás vedia zbaviť. A presne toto, som presvedčený, potrebujú Američania, aby mohli ďalej viesť svoju vojnu proti Rusku.“

Moderátor: „Nemyslíte si, uh, prečo Američania vedia, vedia vojnu proti Rusku, nie Ukrajina?“

Ľuboš Blaha: „Pán redaktor, musíte tie geopolitické súvislosti vnímať na základe toho, čo aj hovoria odborníci medzinárodných vzťahov. A jeden z najvýznamnejších odborníkov je napríklad John Mearsheimer. To je profesor Chicagskej univerzity. Keď si opakujem, som politológ, vysokoškolský učiteľ, kým ma teda nevyhodila táto vláda, som bol tak isto. A prednášal som aj o medzinárodných vzťahoch. Keď si pozriete takzvanú školu Štruktúrny realizmus, útočný realizmus, pán profesor John Mearsheimer, najvýznamnejší žijúci politológ v tejto oblasti, vám povie úplne jasne, že toto je jednoducho súboj. Geopolitický súboj dvoch veľmocí, Spojených štátov amerických a Ruskej federácie.

Ruská federácia sa cíti byť existenčne ohrozená tým, že sa NATO, ktoré je v područí Spojených štátov amerických rozťahuje smerom k jej hraniciam a tým, že Ukrajina chcela vstúpiť do NATO, a tým, že sa západné zbrane nalievali do Ukrajiny, tak Rusko takýmto spôsobom, podľa mňa nesprávnym, ja som neni obhajca žiadnej vojny, zareagovalo, ale my sa musíme, nemôžeme teraz tváriť, že toto je spor medzi Ukrajinou a Ruskom. Toto je spor medzi Amerikou a Ruskom a potvrdzuje to tak Mearsheimer, ako aj ďalší predstavitelia, významní predstavitelia intelektuálneho života nie u nás na Slovensku, ale v Spojených štátoch amerických, ako je povedzme Jeffry Sachs, ďalší významný ekonóm svetoznámy, ktorého dokonca odvysielala aj TA3. A takisto je momentálne prenasledovaná za to, že umožnila iný názor svetoznámeho intelektuála, že tá pani redaktorka Žitná vraj dostatočne neoponovala, tak ako vy ste neoponoval vraj, pánovi Sachsovi, to je jeden z takých významných ekonómov, že naozaj to je niečo ako Einstein vo fyzike. A teraz tam má pani Žitná mu čo skákať do reči, že nie náš Nad' a náš Káčer hovoria, že ste dobytok a dezolát? Toto máme naozaj takýmto spôsobom viesť na Slovensku diskusie? Čiže mi nič iné nehovoríme len to, že táto vojna medzi Ruskom a Amerikou sa už musí skončiť, lebo nás všetkých môže stáť životy. Pokiaľ sa to bude eskalovať, to sú jadrové veľmoci, čo ak sa spustí jadrová vojna, čo ak sa spustí mobilizácia, čo ak sa spustia ďaleko väčšie formy napätia a eskalácie? Ja som presvedčený, že to, čo Slovensko chce, je mier. A to nie je o tom, že by sme teraz tu sledovali ten konflikt na Ukrajine ako futbalový zápas, že jedni držia Rusom a druhí Ukrajincom. My na Slovensku, na Slovensku, si musíme držať palce sami sebe a riešiť náš slovenský národný záujem. A v tom je, aby tam bol mier, aby sme nezbrojili, aby sme tam neposielali sankcie, aby sme chránili našich občanov, naše rodiny, naše deti.“

Moderátor: „A práve teraz sme podľa mňa, teda vaša odpoveď, rozsiahla, aj Rade pre mediálne služby ukázala to, že keď ja sa vás niečo opýtam, opo oponentnú otázku, ako som sa vás opýtal teraz, oponentúru kontra prečo je to vojna medzi Amerikou a Ruskom? Nie je to vojna medzi Ukrajinou a Ruskom? Vy ste mi to vysvetlili, vy ste tisíckrát vzdelanejší človek ako ja, máte viac titulov ako ja a máte samozrejme aj viac rokov ako ja a ste mi to vysvetlili, a ja by som teraz do vás ďalej ryl ako napríklad môj kolega Michal Kovačič v Markíze. A išiel by som, že a prečo a prečo a prečo? A nikde by sme sa v tej relácii de facto nedostali. A stále by sme sa motali iba pri jednej otázke. Máme 90 minút a ja sa snažím za 90 minút s hosťom aj s poslucháčmi prebrať naozaj čo najviac tém.“

Ľuboš Blaha: „Pán redaktor. Takto navyše to veľmi dobre hovoríte, že keď ste spomenuli pána Kovačiča alebo pána Makaru v slovenskoprávnej televízii, tak nie je predsa možné, aby došiel do televízie líder opozície Robert Fico a pán Makara mu minulý týždeň v nedeľu nenechal dokončiť jednu vetu. Toho prerušoval po každom druhom slove. Čiže to, čo vy hovoríte, že keby tam aspoň teda rýpali, že teda človek povie svoju výpoveď a on teraz spochybňuje a ide ďalej. Po druhom slove ho zastavovali, nechceli mu povedať. Redaktor verejnoprávnej televízie, ktorý má byť objektívny, nemá byť, mať nejaký vyhranený názor, tak tam krčil ramenami, že on tomu nerozumie. Slovensko sa chytalo za hlavy, čomu človeče nerozumieš, veď ti to ten Fico vysvetlil. A takýmto spôsobom fungujú slovenské médiá. Pán Kovačič to isté. Ako, pri všetkej úcte, zastavovať pri každej druhej vete opozičného poslanca alebo opozičného predstaviteľa. A v prípade koalíčných politikov ich tam nechať vyrozprávať tirády. A oni si naozaj myslia, že to tí ľudia nevidia? A pán Kovačič, opakujem, ja teraz sa nechcem tu teraz pýšiť svojím vzdelaním, ale aspoň nejaké vzdelanostné predpoklady by tí moderátori mali mať. On napísal diplomovú prácu, kde použil myslím 4 knihy. Ja som, opakujem, dlhodobo pôsobil na vysokých školách, prešli mi rukou obrovské množstvo diplomovíc, diplomových prác. Tí študenti jednoducho musia použiť v takejto humanitných vedách a v takýchto teoretických prácach 30, 40 odborných kníh. A nie že 4 knihy. Veď to je tak odfláknuté, že za to nemôžu dostať tituly. A potom to takto vyzerá, že keď školstvo nefunguje, tak máme moderátorov ako je povedzme pani jeho manželka pani Kovačič Hanzelová, ktorá má bakalársky titul. Opakujem, pri všetkej úcte, nemusí byť nevyhnutne človek profesor niečoho, aby mohol moderovať, ale základné vzdelanie, základné pravidlá by mali mať. A potom by mali mať hlavne pokoru, keď tam raz majú profesora Sachsa, tak nebudú skákať ako malé pukance na panvici, že oni sú len múdrejší ako je profesor Sachs alebo, že sú múdrejší ako profesor Mearsheimer. Jednoducho musia rešpektovať iný názor. Nič iné nechceme. Môžu mať ten vlastný. A zoberte si, pán redaktor, a to je posledná vec, ktorú poviem v tomto vstupe. Zoberte si, že my sme, pokiaľ tu bola vláda strany Smer sociálna demokracia spolu s ďalšími stranami ako aj Slovenská národná strana a podobne, nikdy

nebránili slobode slova. Bez ohľadu na to teraz, že existujú iné názory, existujú liberálne názory, neo liberálne, konzervatívne, akékoľvek. My ako socialisti sme nikdy nebránili, aby mohli byť pre, hovorené.“

Moderátor: „Socialisti alebo demokrati?“

Ľuboš Blaha: „Sociálni demokrati. To je v Európe, dneska sa používajú tieto výrazy ako synonymá socialisti aj sociálni demokrati. To znamená, tejto, v tejto fáze. My sme ďaleko viac bránili slobodu slova, ale potom prišla táto, táto verchuška, ktorá začala v prípade pandémie rozprávať o každom, kto mal iný názor na očkovanie, že je dezolát. Nad', minister obrany, kričal po ľuďoch, že sú opice a háved', lebo majú iný názor, povedzme na to, kto nás oslobodil v 2. svetovej vojne. A my v súlade s historickými faktmi tvrdíme, že to bola Červená armáda, to znamená predovšetkým ruský národ, ale aj ukrajinský, aj bieloruský a ďalšie, ktoré boli súčasťou Sovietskeho zväzu. Toto my tvrdíme, toto my oslavujeme a potom Nad' po ľuďoch, ktorí to oslavujú v Poltári kričí, že sú háved'. A takýmto spôsobom sa tu vedie diskusia a my jediné, čo chceme naozaj je to, aby sa rešpektovala ústava, kde je zakázaná cenzúra, kde je nevyhnutný dôraz kladený na slobodu slova a slobodu prejavu. A pokiaľ toto tu na Slovensku nebude fungovať, tak tomu láskavo nehovorme demokracia.“

Moderátor: „Ešte späť ku tým novinárom. Ako ste povedali, že okrem tej pokory a nejakého základného vzdelania by niečo mali mať. V prvom rade by mali mať nezávislosť a som rád, že patrím ku jednému z mála redaktorov a moderátorov politických nedeľných diskusií, ktorý je nezávislý.“

Ľuboš Blaha: „A ja som veľmi rád, pán redaktor, že ste slobodné médium. A to chcem zdôrazniť, že slobodné médiá ako sú tie vaše a ktorým sa dnes častokrát aj hovorí, že alternatíva, tak tí sú pod obrovským tlakom. Treba povedať, že táto vláda ich niekoľko mesiacov po vypuknutí konfliktu na Ukrajine vypínala, reálne vypínala. Čiže to sú už veci, praktiky, ktoré sa diali možno v 30. rokoch v Tretej ríši alebo iných totalitných režimoch. Ale celkom isto nie sa takéto veci nemôžu diať v demokracii. A tie zámienky, prečo to robili, boli čarovné. Oni si vymyslia, že tu je niečo, že dezinformácie a oni si vymysleli nový slovník. Presne ako v tom Orwellovi. Dezinformácia je pre nich niečo, čo je iný názor. Máte aj hodnotenie profesora. Máte povedzme pána Mearsheimer alebo Sachsa alebo pána Chmelára alebo pána Čarnogurského, ktorí vraj šíria dezinformácie. Neuveriteľne vzdelaní ľudia, ktorí majú načítané ďaleko viac. Povedia svoju interpretáciu geopolitiky a tu im nejaký, nejaké žabky alebo nejaké brigádnici v televíziách rozprávajú, že oni ho šíria dezinformácie. Alebo máte slovo, že hoax. Tak kto šíril väčšie hoaxy ako sú predstavitelia vlády v prípade vojny na Ukrajine? Keď sme sa to dozvedali, také veci, a to som opäť spomínal vo vašej relácii, že znásilňovali ženy Rusi niekde na Ukrajine a bola to ukrajinská ombudsmanka, ktorá sama priznala, že klamala, že to tak jednoducho nebolo. Toto som spomenul ako fakt a okamžite vy ste vinní za to, že ste mi neoponovali v tomto fakte. Je to absurdné. A ja opakujem, ja som presvedčený, že tie výrazy ako je dezinformácia, hoax a ich hybridná vojna tu vlastne len skrytým nástrojom na to, aby tu mohli zavádzať cenzúru. My nešírime žiadne hoaxy, nešírime žiadne dezinformácie. Máme jednoducho iný názor. Používame fakty, ktoré máme načítané, či už z amerických zdrojov, z európskych zdrojov, čínskych zdrojov. Predstavte si, dokonca pracujeme aj s informáciami inými, ako je tá naša európska západoliberálna bublina. Pracujeme aj s interpretáciami Číny, Brazílie, Južnej Afriky a ďalších svetových mocností. Uvedomme si už, konečne na Západe, že my nie sme celý svet, že proste miliardy ľudí žijú v Ázii, v Afrike, Latinskej Amerike a majú iný názor aj na tento spor, ktorý sa odohráva na Ukrajine. A ja som presvedčený, že aj to čo robí dneska Čínska ľudová republika so svojím mierovým plánom je jediná cesta von. My potrebujeme prímerie, potrebujeme mier. A možno posledná poznámka k tejto téme. Preboha, každá vojna sa jedného dňa musí skončiť a my nemôžeme teraz s jadrovou veľmocou ako je Ruská federácia viesť totálnu vojnu do jeho zničenia, pretože by samozrejme Rusko použilo jadrové zbrane a skončili by sme všetci. Čiže logicky jediný spôsob ako skončiť túto vojnu je prímerie a mier. Tak skončili všetky vojny. Či už to bola Bosna, či už to bola Kórea, či už to boli iné vojny, ktoré sa odohrávali v 20. alebo 21. storočí. Ja sa len pýtam, prečo teraz musí táto vojna prebiehať ešte 3, 4, 10 rokov a každý ten rok zomrie státisíce Ukrajincov. Však práve kvôli tomu, aby neumierali Ukrajinci chceme, aby skončila tá vojna čím najskôr, aby na Slovensku mohol znova zavládol normálny život. Takže, ak nás niekto obviňuje z toho, že sme na strane Ruska, je to nezmysel. My sme na strane mieru a toto je naša filozofia.“

Moderátor: „Aby sme sa vrátili ku bodu číslo 24 z posledného zasadnutia Rady pre mediálne služby zo dňa 8. marca 2023, ešte tam boli tri také body, čo sa týka našej relácie. A to prvý bol, že jediné reakcie moderátora, ktoré by bolo možné považovať za istú mieru intervencie do vyjadrení hosta za účelom

zistenia zdroja jeho informácií a poukázania na existenciu kritických hlasov pre používanie paragrafu 363 Maroša Žilinku boli nasledovné a potom naše citácie a prepis relácie. No že to bolo, to bol vlastne jediný bod, kedy som Vám ja oponoval, je napísané v tom návrhu na správne konanie, na začatie správneho konania.“

Ľuboš Blaha: „Mňa by strašne zaujímalo, či by našli jediný bod, kde pán Dírer, pani Jančárová, pani Dibáková, pán Makara nejakým spôsobom oponuje pani Čaputovej či pánovi Hegerovi, keď ich majú v reláciách. To by ma naozaj zaujímalo. Pretože dokonca v absolútnom protiklade k zaužívanej praxi, oni si už zavolajú do relácie, napríklad na TA3, samého ministra obrany Naďa. To nikdy nebolo a takýmto spôsobom de facto podsúvajú práve ten jediný možný režimový naratív, že Rusko je zlo, Fico je zlo, Blaha je zlo a Smer je zlo. Toto je jediné, čo počúvame z každej strany a nejakým spôsobom nepočujeme oponentúru. Ako je možné, že potom príde pani prezidentka Čaputová, povedzme do Slovenskej televízie, že je teda po každej druhej vete neskočí moderátor do reči. A nepovie, prepáčte, ale opozícia to vidí inak. Opozícia hovorí, že vy za to môžete, čo sa dnes na Slovensku deje, lebo ste neurobili to, to, to, to, to. Nič také nepočujeme. Také nejaké by občas také zašvitorenie, že, no pán Heger, nemáme tu pána Fica, to sa tam za dvakrát za tú reláciu objaví. A inak si môžu rozprávať čo len chcú, ale opačnom garde. Akonáhle my ideme do televízie alebo rozhlasu ako strana Smer a naši predstavitelia, tak väčšinou robia presilovky traja proti jednému, ako to zažil Marián Kéry v TA3, kde traja rusofóbovia spoločne s pánom, myslím, Dírerom alebo Ilievom vrieskali po Mariánovi Kérym, že môže pomaly za vojnu a on sa musel brániť proti štyrom. Samozrejme vyhral tú diskusiu, pretože mal argumenty a ľudia sú za mier na Slovensku. Čiže oni to aj tak nemôžu preraziť, ale takýmto úbohým spôsobom to robia. Ja som presvedčený, pán redaktor, že vy sa rozhodne nemusíte hanbiť za to, že umožňuje slobodnú diskusiu a že mi neskáčete každú minútu do, alebo čo minútu, každú vetu do reči, lebo je to za prvé neslušné a za druhé, pokiaľ hovorím fakty, tak neexistuje, aby nás nejakým spôsobom prenasledovali.“

Moderátor: „Tak ja som rád, že moji rodičia ma vychovali slušne, že ma naučili princípu správania sa. Ako sa správne správať ad jeden ku vyššie postaveným ľuďom alebo celkovo ku ľuďom, s ktorými diskutujem a sa rozprávam, a že nemám skákať do reči. Robil som to ako dieťa a potom ma to rodičia naučili, že takto sa to nerobí, aby to bolo vyvážené. Ďalší naratív, ktorý sme mali v tom správnom konaní, bolo naratív o LGBTI+ a ďalšie písmená z abecedy, ktoré očakávame, že sa tam pridajú. A to konkrétne, keď to zhrniem, v prípade časti debaty o množstve pohlaví nešlo o vecnú debatu na danú tému, ale zjavne o demonštráciu výsmechu a animozity k nej. A v závere i k LGBTI+ skupine. V tomto prípade pritom nešlo o iniciatívu hosta, ktorého názory by mal moderátor vyvažovať, či konfrontovať s inými faktami, či názormi v danej veci, ale o samotnú iniciatívu moderátora.“

Ľuboš Blaha: „Pán redaktor, viete, to je tak, že na Slovensku podľa mňa nikto nemá nič proti homosexuálnym ľuďom alebo proti ľuďom s inou sexuálnou orientáciou, ale tým, ako sa tu vytvára tá dúhová ideológia. Práve tieto hnutia LGBTI+, vieme akým spôsobom sa útočí na tie tradičné predstavy o rodine, ktorú tvorí proste mamička a otecko a detičky. Tak toto je, ľudí veľmi dráždi. A my to zažívame teraz, aj keď chodíme po MDŽ. Máme veľmi krásne smerácke podujatia k Medzinárodnému dňu žien, kde nám teraz v Prievidzi došlo 4000 ľudí. Chodia nám stovky ľudí do každého okresného mesta. Tak tam pochopiteľne povieme aj, že teda odmietame ten trend zo Západu, že teda rodinu tvorí osoba 1 a osoba 2. Ale nie, my na Slovensku máme rodinu, ktorú tvorí muž a žena. A my na Slovensku jednoducho milujeme ženy. A toto keď poviete, tak už okamžite som čítal v nejakom liberálnu plátku, že my sme ho ako homofóbne narážky mali. V čom je to homofóbne, že si chránime vlastné tradície? V čom je to homofóbne pre boha? Čiže to isté, čo hovoríte aj vy. My nijakým spôsobom neútočíme na homosexuálov ani na žiadne iné menšiny. Jednoducho len, máme plné zuby toho. A to máme právo, že sa tu pretláča ideológia, ktorá nemá nič spoločné so Slovenskom, a že týmto spôsobom musíme reagovať, aby sme si chránili našu kultúru, našu históriu, naše tradície a niečo čo Slováci chcú a opakujem, nechcú nenávisť. Oni chcú len to, aby sme si vážili rodinu a základné inštitúcie, na ktorých stojí prakticky celý život. A prepáčte ešte raz, ja milujem svoju manželku, milujem svoju maminu, nie osobu číslo 2 a toto nech v Bruseli konečne pochopia.“

Moderátor: „Ďakujem pekne za vaše vysvetlenie a za váš názor. Podotýkam, že vo zvučke relácie je daný jasný slogan. Aj váš názor nás zaujíma. Debata na telefón. A o tomto je táto relácia. O konštruktívnom vymieňaní si názorov a vypočutia a pripustenie každého jedného názoru. Tým, že žijeme

v demokracii a slobodu slova by sme to mali mať na stole no ako numero uno, čo vyplýva aj z môjho úvodu v dnešnej relácii. A posledný bod a potom prejdeme na telefonáty poslucháčov dnes bez pesničky, lebo máme toho viac než dosť. Moderátor taktiež sám proaktívne dvakrát inicioval tému spochybnenia nezávislosti M. Tódovej poukazovaním na jej majetok.“

Ľuboš Blaha: „Viete, ja si myslím, že toto ich podráždilo najviac, že ja som tej relácii, aj keď sme sa diskutovali viackrát upozornil na to, aké sú finančné prepojenia a vplyvy na dnešné už údajne slobodné médiá. Viete, keď vám vlastní televíziu JOJ finančná skupina J&T, keď vám vlastní Denník SME Sorosov fond. Keď vám vlastní Denník N do veľkej miery milionári z Esetu, ktorí potom samozrejme politicky a finančne podporovali aj pani Čaputovú, Progresívne Slovensko, pána Valla v Bratislave a podobne, tak jednoznačne z toho vyplýva, že tie médiá sú tak vlastnené, že budú nejaké naratívy, ktoré sú skôr liberálne, kapitalistické, pro americké, protiruské, proti ficovské. Takéto naratívy budú presadzovať, a to vyplýva z tej finančnej štruktúry. A oni sa tu, sa tu vytvára ilúzia, že teda tí novinári sú bohvieako slobodní. No, si viete predstaviť, že by sa človek s mojím názorom objavil v redakcii takéhoto denníka? Však by ma vyhnali do dvoch sekúnd, lebo tí vlastníci to takto nechcú, lebo si vytvorili presne tých svojich aparátčikov, ktorí budú písať tú propagandu, ktorú potrebujú. A ja sa obávam, že aj Slovenskú televíziu a rozhlas dneska ovládla práve táto režimová ideológia. Práve preto, že tam je riaditeľ Machaj, ktorý je nominovaný vládnu koalíciou, predovšetkým OĽANO. A pochopiteľne im slúžia. A potom sa môže stať, že nepustia predstaviteľia opozície Ľuboša Blahu do Slovenského rozhlasu napriek tomu, že v minulosti sa stalo, že strana Smer povedzme odmietla, lebo nemohol kolega ísť do relácie. Tuším že to bol pán Matovič a pán Viskupič, tak okamžite aplikovali prázdne kreslo. Ale v prípade, že pán Naď povie, že s Blahom nejde, tak sa neaplikuje prázdne kreslo proti Naďovi, že by som tam bol sám a že by mi oponovala pani Jančíková. Nie, aplikuje sa to naopak. Blaha je vyhnaný, Naď si môže vyberať ako vládny predstaviteľ hosťa a potom tam môže šíriť svoju propagandu, lebo Blahu nepustia cez vrátnicu. SBSkári.“

Moderátor: „Veľmi stručne pán Blaha, prepáčte, že vám skáčem do reči, veľmi stručne otázku. Aj vy, keď ste boli vo vláde, ste si mohli v štátnej televízii, napríklad váš pán predseda, pán docent Fico, mohli ste si vyberať s kým pôjdete do diskusie?“

Ľuboš Blaha: „To je to absurdné. Samozrejme, že nie. Však v tom čase sme.“

Moderátor: „A sme doma.“

Ľuboš Blaha: „Za našej vlády, tak tam pochopiteľne vždy boli nejaké, nejaké súboje. Jedinýkrát, čo máte vlastne pravdu, že áno, že do relácií niekedy zvyknú chodiť, napríklad na TA3, že sám predseda vlády alebo sama prezidentka, alebo sám predseda parlamentu. Pritom predsedovi parlamentu to už je menej obvyklé, ale pri tých dvoch hlavných funkciách exekutívy, tam sa to ešte ako tak dá ospravedlniť. Aj keď si myslím, že to tiež je chyba. Ale toto tu bolo zaužívané. Ale dneska máme zrazu situáciu, že chodí sám do televízie Naď bez oponentúry. A odrazu my máme situáciu, že koalícia si môže vyberať s kým z opozície bude diskutovať. A ja len pripomeniem, to je posledná poznámka, ak má byť niečo v demokracii chránené navyše, tak to musí byť opozícia, pretože tu vládne nejaká vláda. A práve preto, aby ich nemohla prenasledovať a lynčovať opozičných predstaviteľov, tak im musíme dať ešte trošku viacej možností, nediskriminovať ich a dať im tie práva. Takže v situácii, kedy si vláda určuje s kým pôjde diskutovať, to naozaj nie je demokracia a nie je to v súlade s absolútne základnými predstavami o mediálnom prostredí, objektívnom a vyváženom. A prepáčte, ak toto nerieši Rada pre mediálne služby, ale rieši to, že rádio Frontinus si zavolalo Blahu, tak si myslím, že sme dneska v ťažkom prúseri na Slovensku.“

Moderátor: „Prechádzame plynule na telefonáty. Na telefonickej linke 041 7633333 je prvý poslucháč. Dobrý deň, ste v éteri.“

Prvý poslucháč: „Dobrý deň prajem. Ja vás zdravím. A zvlášť pána Blahu. Vidím, že chodí do nášho regiónu, lebo tento týždeň som ho stretol v Bytči, za čo mu ďakujem. Ale chcel by som k tomu, čo sa rozprávate povedať. Tak obidvaja to asi robíte moc dobre, keď po vás idú. Lebo toto im vadí. A výsledok je, si môžu poslucháči dohľadať, naša dôveryhodnosť médií. Sme s Amerikou na poslednom mieste. Úplne na poslednom mieste, tá dôveryhodnosť ako mainstreamových. Preto ľudia pozerajú alternatívu a idú po alternatíve a proste šikanujú ich a proste robia z nich akože nedôveryhodných. Ale otázku mám na pána Blahu takúto. Či zachytil tento týždeň. Pred súdom cez telemost z Bosny vypovedal bývalý operatívca Kaľavský. Mne z toho nás behali zimomriavky, lebo vravel o taktikách a metódach našej

Národnej kriminálnej agentúry ako vyšetrovali, že či to zachytil. A čo si o tomto myslí? Lebo ozaj ja som mal z toho husiu kožu. A obidvom vám prajem. Pokračujte v tomto otváraní očí ľuďom. A ono sa to raz zlomí. Prajem vám obidvom pevné zdravie. Ďakujem dopočutia.“

Moderátor: „Ďakujem vám veľmi pekne pán Jozef. Pán Blaha, nech sa páči.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem veľmi pekne za otázku a som veľmi rád, že môžem potvrdiť, že sme boli v Žilinskom kraji, tak v Bytči, ako aj včera v Ružomberku. Dneska sme v Trenčíne a beháme po celom Slovensku. Takže to, čo my si môžeme dovoliť chodiť bez ochranky medzi ľuďmi, to si, napríklad pán Káčer dovoliť nemôže, ako sme videli v Michalovciach, kde ho ľudia vypískali. Ale k tej otázke na pána Kaľavského. Samozrejme, sledujeme to, čo pán Kaľavský hovorí a máme z toho zimomriavky. Lebo viete, keď dokonca zisťujeme, že predstavitelia NAKy, tzv. Čurilovci boli ochotní nielen sa vysmievať z toho, že zomrel Milan Lučanský, čo je úplne zverské. Nielen že, uh, dokonca v tých svojich rozhovoroch používali výrazy, že ideme mu zabiť deti a podobne. Čo už naozaj nemajú absolútne žiadnu súdnosť, ale oni dokonca chceli nakopať do pohlavného orgánu pani Santusovu ako vyšetrovateľku, jej chceli dať kanistrom obliať auto a vyhodiť do vzduchu. Takéto veci plánovali elitní predstavitelia NAKy. A teraz toto potvrdzuje kedysi kolega pán Kaľavský, že to je úplne šílené. Ale tuto sa voči predstaviteľom NAKy nevedie žiadne trestné stíhanie. Nikdy nezasadajú výbory, nikde teraz ich nikto neodsudzuje v právnych médiách. Naopak z nich robia hrdinov. Ešte sa ich zastane aj prezidentka Čaputová úplne otvorene, ale v prípade, že 77-ročný starček z Poltára si dovolil zavolať pani Jančkárovej a nahnevaný je niečo povedal, tak z toho sa tu robí najväčšia tragédia Slovenskej republiky od 2. svetovej vojny. Najväčšie bezpečnostné riziko, 77-ročný dôchodca. To sme tu riešili teraz dva týždne, lebo napísal niečo škaredé alebo zavolať škaredé pani Jančkárovej. Čo je za ohrozenie 77-ročný človek, pre Boha mi povedzte?! Ale v prípade Čurilovcov, ktorí majú, sú ozbrojení, ktorí majú plány, že budú zapáľovať kanistrom auto inej vyšetrovateľke, tam z nich robíme hrdinov. A teraz to pán Kaľavský krásne potvrdzuje a ja si myslím, že už sa konečne musíme spamätať. Tu jednoducho fungujú zločinecké metódy na NAKe, v, na prokuratúre špeciálnej pod vedením Daniela Lipšica. A jediný ich cieľ je lynčovať a kriminalizovať opozíciu. A už to je konečne na svete. My o tom ponúkame ako strana Smer a Robert Fico s Robom Kaliňákom a ďalšími, ponúkajú dôkazy na dennej alebo týždennej báze. Samozrejme médiá to nehrajú, lebo to je zakázané a sa to tu ututľáva. No ale oni sa jednoducho jedného dňa spamätajú. Tak v septembri najneskôr budú voľby, predčasné voľby a po tých voľbách sa, pre Boha, už musí na Slovensko konečne vrátiť spravodlivosť a budú sa musieť prešetrovať veci, ktoré boli zločinom. A ja som presvedčený, že to čo páchajú Čurilovci a čo sa napáchalo na Milanovi Lučanskom, o ktorom som hovoril, tam boli jednoducho spáchané zločiny a to sa musí jednoducho prešetriť.“

Moderátor: „Tak, uh, keby pani Jančkárová vedela, koľko telefonátov ja mám po každej diskusii a že tak do 15. hodiny telefonujem len s poslucháčmi, tak by bola asi milo prekvapená. Poďme ku ďalšiemu telefonátu. Na telefonической linke 041 76 333 33 je ďalší poslucháč. Pekný deň.“

Druhý poslucháč: „Pekný deň prajem. Tu poslucháč Radoslav zo Žiliny. Pán Blaha, kedysi sa, pred pol rokom som sa Vás pýtal, že, že prečo zadlžujete Slovensko. Veď všetky vlády zadlžujú, vrátane vašej. A ste mi oponoval potom, že nie, že, že bol vyrovnaný, dokonca bol prebytkový rozpočet. Mne sa nepodarilo nájsť tieto informácie, tak neviem prečo... či ste ma klamal úmyselne alebo ani neviem, či je to pravda. To teda neviem. Pokiaľ sa jedná o samotných redaktorov alebo vôbec ľudí, novinárov, čo dostali diplomy, skúste si vyhľadať v ktorých rokoch dostali tie diplomy. S veľkou pravdepodobnosťou to bude v čase, keď Smer mal dokonca raz parlamentnú väčšinu. A boli ste takisto, mali ste tam nejakú koalíciu s niekým z SNS- kou alebo s niekým, s nejakou inou stranou. Tí ľudia, ktorí tam sú a vyšetrujú, ako ste hovoril, povedzte toho toho pána 72-ročného, tí určite niektorí sa dajú vymeniť hneď, ale väčšina z tých ľudí tam už sedela ešte za vašej vlády. To znamená, že to, čo ste zasiali vy, tak to teraz len rozkvitlo. A otázka na vás by som sa chcel opýtať. Skúste mi odpovedať priamo na rovinu. V roku 2017 pán Mazurek povedal nejaké nevhodné slovo v rádiu Frontinus a jednoducho rádio Frontinus dostalo pokutu. Kto... a to bolo, to bolo za čias, keď Smer mal, myslím, že parlamentnú väčšinu. Jednoducho, kto sa zastal Frontinusu alebo čo ste spravili pre to, aby sa toto viacej neopakovalo. To, že ste sa vy nedostal do televízie, to sú len výsledky vašej práce. Keď to povedal Mazurek a rádio dostalo pokutu len preto, že to akože fašistická strana, fašistický človek, to vám nevadilo? Keby ste sa boli vtedy postarali o to, aby sa toto neopakovalo a odsúdili ste to priamo v parlamente alebo v médiách, dneska sa nemuselo stať to, že vás nechcú púšťať do hlavných médií. Nech sa vám darí a všetkým počúvajúcim

by som chcel povedať, dajte si pozor, čo spravíte teraz, či už voči starším, alebo voči komu. To sa jednoducho, vám sa to vráti. Za pár rokov sa vám to určite vráti. Majte sa pekne. Pekný deň prajem všetkým.“

Moderátor: „Dopočutia, ďakujeme veľmi pekne. Pán Blaha. Nech sa páči, vaša reakcia.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne za otázku. Začnem s tou, s tým koncom pána poslucháča Radoslava, keď hovoril o poslancovi Mazurekovi, ktorý niečo povedal vo Vašom rádiu v roku 2017. Ak si dobre spomeniete, bol to práve Robert Fico, ktorý sa zastával pána Mazureka a potom ho dokonca obvinila NAKA za to, že vraj, vraj teda podporuje trestné činy pána Mazureka a podobne. Spomeňte si na to. Čiže, ak pán poslucháč hovorí, že sme sa nezastali, samozrejme, že sme sa zastali a že sme chránili slobodu slova. A k tomu, čo hovoril ohľadom zadlžovania Slovenska, to je proste neporovnateľné, že my sme samozrejme nemali vyrovnaný rozpočet, ale znižovali sme ten verejný dlh každý rok tak, že sme mali deficit možno pod 1% alebo okolo 1%. Napriek tomu do nás liberálna a pravicová tlač skákala, že akým spôsobom zadlžujeme budúce generácie. Za nás sme odovzdali štátny a teda verej, verejný dlh na úrovni 48 % HDP. A viete koľko je dneska? Cez 60 % HDP. To znamená obrovský nárast len preto, že tu vládnu títo diletanti, ktorí majú inak ďaleko väčší výber daní len preto, lebo je tu obrovské zdražovanie a inflácia a napriek tomu tie peniaze prehajdákali. Majú okolo 30 miliárd navyše, a nevedia pomôcť seniorom dôchodcom, nevedia pomôcť ľuďom. A my sme sa snažili viesť tu krajinu tak, aby tu bolo jednoducho čo najvyrovnanejší rozpočet, respektíve čo najlepšie financovanie. Samozrejme, že tam boli drobné deficit, ale v porovnaní s týmto sa to nedá ani porovnávať. Takže, ja som presvedčený, že sme boli oveľa zodpovednejší a treba si skontrolovať tie čísla. No, ale čo sa týka toho, že Smer má teraz zodpovednosť ešte aj za to, že Tódová dostala titul, alebo že Kovačič dostal titul. Jednoducho nemôžeme si predstavovať ten štát, že teraz Robert Fico tam stojí na čele vlády a všetko má na starosti, ešte nejaký výmol v nejakej dedine teraz za to môže on. Takto to jednoducho nefunguje. Máte pravdu, pán poslucháč, v tom, že sú tu samozrejme niektoré štrukturálne systémové zlyhania, ktoré sa nedajú vyriešiť ani za roky, pretože jednoducho po roku osemdesiatdeväť Slovensko, dostali, sa dostalo do geopolitického sféry, geopolitickej sféry Západu, Spojených štátoch amerických. Je tu liberálna ideológia, ktorá sa presadzuje. Majú tú obrovskú hegemoniu a nie je teraz, aj napriek tomu, že vládnete, jednoducho tieto veci presadzovať. Tak si spomeňte na prezidenta Donalda Trumpa v Spojených štátoch amerických, ktorý hovoril veľmi jasne, že on síce je prezident, ale funguje okolo neho takzvaný deep state. To znamená, sú tam štruktúry, ktoré znemožňujú akékoľvek väčšie reformy a že to bude trvať nejaký čas, kým dokáže svoje predsavzatia naplniť. To platí aj pre Slovensko a ešte ďaleko viac. My nie sme Amerika. My tu máme americkú ambasádu, ktorá tu dokáže veci veľmi čas, veľmi vážne zvrátiť. Ja len použijem, pos, ako posledné slová príklad z Gruzínska, ktorý teraz vidíte. Tak akonáhle sa rozhodla gruzínska vláda zaviesť tzv. zákon o zahraničných agentoch, že mimovládne organizácie v Gruzínsku, ktoré dostávajú peniaze zo zahraničia, z Ameriky, z Európskej únie, aby podkopávali vládu a boli trójskymi koňmi Západu, tak oni musia vykazovať dneska, že sú teraz zak, zah zahraniční agenti, že teraz sú financovaní zo zahraničia. A kvôli tomu tam teraz organizujú nový majdan. Okamžite sa tam, predpokladám, západné predstavy, západní predstavitelia rozhodli zorganizovať majdán. Majú tam teraz tisíce ľudí v uliciach, budú sa snažiť zvrhnúť vládu. Veď spomeňme si, čo robili na Slovensku v prípade Jána Kuciaka. A takýmto spôsobom vedia podrývať autoritu vlády a majú tu obrovské štruktúry, mimovládky, majú médiá, majú v rukách svojich politikov a potom sa veľmi ťažko proti týmto veciam bojuje. Ja nehovorím, že to je nemožné, len nemajme teraz ako nejaké veľké oči, že akonáhle sa dostane ľavicová národná strana ako je Smer sociálna demokracia k moci, tak vie vyriešiť ešte to, či dostane Kovačič alebo Tódová titul niekde na nejakej škole. Jednoducho na toto nemáme dosah a musíme spoločne bojovať za to, aby Slovensko bolo slobodné a suverénne. Ale to nie je lusknutím prsta. Takže ja veľmi fandím aj pánovi poslucháčovi, že vníma tú realitu veľmi, veľmi konštruktívne, ale musíme naozaj mať zdravý rozum a veľmi rozumne hľadať riešenia. Sme v prostredí, ktoré je nepriateľské a ktoré má ďaleko viac peňazí, aj ďaleko viac vplyvu, ako si vieme predstaviť.“

Moderátor: „Opäť sme sa dostali ku novinárke Monike Tódovej. Mimochodom, paradoxne aj na ňu bol použitý, milí poslucháči, paragraf 363 prednedačnom, už to môže byť zopár mesiacov, takže ja len tak pre informáciu. My podme ku ďalšiemu poslucháčovi na telefonickú linku 041 76 333 33. Peknú nedeľu želám. Dobrý deň, ste v éteri. Nech sa páči.“

Tretí poslucháč: „Dobrý deň. Počujeme sa?“

Moderátor: „Áno, počujeme sa. Keby ste si dali to internetové rádio trošku tichšie a môžete.“

Tretí poslucháč: „Áno. Dobrý, tu Radovan z južného Slovenska. Dobrý deň tu Radovan. Dobrý tu Radovan z južného Slovenska.“

Moderátor: „Nech sa páči, môžete hovoriť.“

Tretí poslucháč: „Uh, dobre, idem vedľa do izby. Počujeme sa teraz?“

Moderátor: „Áno, počujeme sa, tak nech sa páči.“

Tretí poslucháč: „Uh, takto. Chcem povedať. Máme europoslancov v Bruseli, že za všetky strany kedy na Slovensku existujú.“

Moderátor: „No, máme.“

Tretí poslucháč: „No a chcem povedať, že ak sa vyvíja prípad toho pána Chovanca, pri ktorom belgická policajтка hajlovala, že či je to už vyšetrené. No, že či je už to vyšetrené, ako to pokračuje a kedy bude niekto tam odsúdený v tem Belgicku. Lebo to je nonsens. Belgičania hajlujú a tu za to ľudí zatvárajú, ne? Takže to je prvá vec. Ďalšia vec je. Slovensko nemá žiadnu nezávislú politiku. Vôbec, ne? Všetko sa robí podľa Bruselu a podľa tých ľudí a tých ľudí, a tých. Ne? Ľudia trpia, nemajú čo jesť, nestíhajú už. Dokedy budú politici zdierať tu. Jednoducho, znížiť platy aj starostom, aj stranám. 50 poslancov v parlamente si stačí, si myslím, na jednu malú krajinu. Ďalšia vec, americký minister zahraničných vecí, ktorí nás tak uznávajú, ako to tvrdia tí Západniari, povedal, že my tu utláčame menšiny. Ja žijem na juhozápade Slovenska. S nikým nemáme problém, dokonca ani s maďarskými spoluobčanmi. Každý má dvojazyčné tabule. Dvojazyčné tabule majú všetci, to je jedno, či Rusíni či Maďari. A títo naši somári im tam lezú do zadku ešte na tom Západe. Ďalšia vec. Pomoc Ukrajine. Ukrajina neni v NATO. Čo my máme pomáhať vojenskými metódami? Načo naši ľudia išli do Afganistanu? Čo nám Afganistan spravil z toho? Načo naši ľudia išli do Iraku a tak ďalej. Takže to asi tak.“

Moderátor: „Ďakujeme pekne za váš telefonát. Otázky vám budú zodpovedané. Všetko dobré. Nech sa páči pán Blaha.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne, skúsím ísť postupne. Prípad Jozefa Chovanca bol naozaj niečo, čo asi zdvihlo celé Slovensko, pretože zomrel otec rodiny, ktorého zabili belgickí policajti, ktorí pritom hajlovali presne ako hovorí pán poslucháč, a tento prípad bol absolútne zhodený zo stola. A teraz prednedávnom dokonca rozhodla, myslím, belgická prokuratúra, že to chce úplne zamiesť pod koberec. Takže samozrejme, že dúfame a predpokladáme, že slovenská diplomacia v tom robí svoje kroky a že budeme ďalej bojovať za to, aby sa takéto niečo za prvé nestávalo opakovane, lebo cítime tú nevráživosť a takéto pohrdanie zo strany západných ľudí voči východným predstavy... alebo voči Slovanom ako takým alebo voči ľuďom z východnej Európy, ktorých považujú za niečo menejcenné. A potom sa stane, že policajтка je tam, devastujú človeka zo Slovenska a tam hajluje, lebo to je práve ten ich pocit toho šovinizmu. Takže toto musíme jednoznačne odmietnuť a tento prípad musí byť veľmi vážne vyšetrený ako aj výstraha do budúcnosti preto, aby sa takýmto spôsobom Západ ku Východu nes nesprával. Musíme mať viac sebavedomia a viac hrdosti. To jednoducho brániť si našu národnú suverenitu je základným poslaním každej vlády. A ja sa obávam, že vláda, ktorá dneska na Slovensku je aj spolu s pani prezidentkou, slúžia skôr iným záujmom iných veľmocí a nie Slovenskej republike. K tomu, že na Slovensku utláčame menšiny, je samozrejme absurdné a stačí sa do kontrastu si to dať s Ukrajinou, čo oni páchali na ruskej menšine tam na Ukrajine, ako tam masakrovali ľudí na Donbase v roku 2014, čo bol reálny začiatok celého tohto sporu. Ako tam uh upálili ruských ľudí v Odeze a podobne. Toto sú, toto je správanie Ukrajiny voči menšinám. A upozorňuje na tom veľmi opakovane aj Maďarsko s Viktorom Orbánom, ktorí hovoria, že tam pretláčajú nasilu ukrajinský jazyk v školách, aj keď sú tam menšiny, povedzme maďarská. A takýmto spôsobom sa správajú k Rusom, k Maďarom, Slovákom, všetkým. A toto je niečo na čom musíme upozorňovať. Ale namiesto toho sa tu hráme, že na Slovensku máme nejaký problém. Prepáčte, my, keby sme si dovolili to, čo robí Zelenský a predtým Porošenko voči ruskej alebo inej menšine na Slovensku, voči Maďarom na Slovensku, tak okamžite by nás tu hnali z Európskej únie a robili by tu päťsto demaršov denne. Takže prestaňme s tým sebabičovaním. My sa veľmi úctivo správame k menšinám a naopak, pozrime sa na to, čo páchajú Ukrajinci. A ja som už hovoril, pán poslucháč Radovan z južného Slovenska o Ukrajine mal úplnú pravdu. Toto nie je naša vojna, my sa nemáme čo starať do týchto vecí. Môžeme humanitárne pomáhať, ale nemáme čo posilať zbrane na Ukrajinu a už vôbec nie stíhačky, ktoré by nás otvorene a priamo zapojili do vojny a staneme sa cieľom pre Ruskú federáciu a môžu na Slovensku umierať ľudia. A teraz tu ide vláda schvaľovať alebo

parlament, ktorý, vláda, ktorá bola odvolaná, chce schvaľovať stíhačky. Keď podľa ústavy je úplne jasné, že o zásadných otázkach zahraničnej politiky nemôže rozhodovať vláda a Čaputová teraz šíri hoax, čo si vlastne parlament môže tieto veci rozhodnúť, keďže vláda bola odvolaná. Čo je nezmysel. V ústave parlament takúto právomoc nemá. Čiže nemôže nikto tie stíhačky poslať na tú Ukrajinu, až kým nebudú voľby, až kým nepríde nová vláda. A toto tá pani magisterka Čaputová, ktorá vraj vyštudovala právo, nevie alebo zámerne klame Slovensko? Čiže, pán poslucháč má úplnú pravdu a posledná poznámka. Americké vojny v Juhoslávii, v Iraku, v Afganistane, v Sýrii, v Líbyi, ktorých obeťou boli, bolo vyše milióna ľudí, to sa zrazu zabudlo. Tu sa zrazu zabudlo na to, čo tu páchali Američania celé desaťročia a tvárim sa, že jediná vojna v celých ľudských dejinách bola vojna na Ukrajine a zlé Rusko a zlý Putin a podobne. Preboha, prestaňte klamať slovenskú verejnosť. Američania spustošili množstvo krajín a asistovala im v tom ešte aj Dzurindova vláda a mnohí tí pravičiar, ktorí dneska vrieskajú po Rusku a vrieskajú po každom, kto má iný názor. Takže, len aby sme si dali veci na pravú mieru.“

Moderátor: „Ja nebudem, samozrejme, opäť ďalší odkaz pre Radu mediálne služby, ja nebudem oponovať pánovi Blahovi, pretože ako čítam smsky vopred, tak oponentúry na jeho odpovede je tu viac než dosť. Takže oponentúru a kontra v tejto relácii a v tejto časti relácie sú tu práve poslucháči, ktorí budú oponovať v smskách a v mailoch. Poďme ku ďalšiemu telefonátu. Dobrý deň. Ste v éteri. Peknú nedeľu želám.“

Štvrtý poslucháč: „Dobrý deň prajem. Poslucháč z Martina.“

Moderátor: „Dobrý deň.“

Štvrtý poslucháč: „Dovoľte mi, aby som vyzdvihol, debatu na úrovni, moderátora Dominika Papalu a hosta. Veľmi dobrá debata na úrovni, Tak sa mi to páči. A ohľadom tých stíhačiek by som chcel povedať. Keď im už tak vadia na Slovensku. Tam sú určite podpísané dohody. Kto to stíhačky dodal na Slovensko. Čiže keď sú nefunkčné a tak je, je povinnosťou ich vrátiť do Ruska, ale nie cez Ukrajinu, ale priamo Rusom, ktorí ich sem dodali. Takto je zmluva zrejme postavená a veľmi vyzdvihujem a držím vám palce, aby sa to všetko toto, čo tuná funguje, zastavilo a odišlo preč do minulosti. Ďakujem pekne.“

Moderátor: „Ďakujeme veľmi pekne za váš telefonát. Pán Blaha, nech sa páči.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne. K téme stíhačiek by som samozrejme rád podotkol, že nebolo nevyhnutné ich uzemňovať. Dalo sa predvídať táto situácia, dalo sa s nimi pracovať, ako to bolo aj dohodnuté, kým neprídu ďalšie stíhačky, čiže aj to bola fatálna chyba tejto vlády, že dneska de facto máme úplne obnažený letecký priestor, že nás musia tu chrániť, náš letecký priestor stíhačky z Poľska. Či dokonca do budúcnosti aj Maďarska a pritom minister zahraničných vecí pán Káčer obviňuje maďarského, že sa nás chystá napadnúť a nadáva im na internetových statusoch, že lži na chuj. O Maďaroch hovorí, že sú úbožiaci, ktorí majú ísť, nemôžem to preložiť, lebo je to vulgárny výraz po ukrajinsky. Oni takýmto vulgárnym spôsobom sa rozprávajú s predstaviteľmi iných štátov. A potom samozrejme Maďari posielajú Káčera na psychiatriu. A toto má byť šéf diplomacie. Takže, vraciam sa k stíhačkám. Ja som presvedčený, že ich nesmieme za žiadnu cenu poslať na Ukrajinu, lebo nás to vystavuje bezpečnostnému riziku. Nemá na to vláda právo, ale, presne ako aj hovorí pán poslucháč, oni by ďalej mohli chrániť naše letecký priestor, pokiaľ by to táto vláda nezabrala. A odmietam klamstvá pána Naďa, ktorý sa tu niekoľko týždňov zavzdušňuje, vraj iné krajiny už poslali stíhačky na Ukrajinu. To nie je pravda, to je jednoducho konšpiračná teória. Ak to nie je konšpiračná teória, nech ju podloží nejakými faktami. A on sa vyhovára na nejaké neoficiálne informácie. To nikoho nezaujíma. To si môže pokojne vymýšľať. A pamätáme si, ako si vymýšľal, keď posielal S300, náš systém protivzdušnej obrany, na Ukrajinu. Keď tu do očí klamal celému slovenskému národu, že nič nejde poslať. Ešte v parlamente vrieskal, že to sú len Blahove konšpiračné tele, konšpiračné teórie niekde na Telegramu či na Facebooku. Tak toto tam vrieskal a o dva dni sa ukázalo, že to bol on kto klamal a že zase sme my mali pravdu. A zase sa potvrdilo to, čo sa na Slovensku už traduje, že hovoríme, že rozdiel medzi hoaxom a pravdou je len niekoľko mesiacov.“

Moderátor: „Ďakujem pekne za vaše zodpovedanie otázky. Poďme ku ďalšiemu poslucháčovi. Dobrý deň. Ste v éteri.“

Piata poslucháčka: „Dobrý deň prajem. Pekne vás vítam, pán Blaha. Keby tam boli traja Blahovia, aj tak by to nestačilo na odpovede týchto mojich otázok. Ja vás poprosím....“

Moderátor: „Skúsme to zostručiť, samozrejme.“

Piata poslucháčka: „Áno, pýtam sa, pán Blaha, prečo majú poslanci pri svojich menách nezaradení. Za tú stranu, za koho lobujú, by mali mať napríklad, vy, keď máte za stranu Smer, máte za stranu Smer. Tých nezaradených poslancov a politikov je, ako rastú huby po daždi. Pýtam sa. Dzurinda ide do politiky. Ved' je to, prosím vás, vlastizradca, aj s Miklošom. Oni majú sedieť v base. A to je nehoráznosť, a nie sa vytrkať ešte aj v televízii. Remišová do politiky nepatrí. Tá patrí medzi bábky. Šuster drží sa kopyta. Aj keď má vysoké školy, ktorými sa chváli, ja jej odkazujem, škola nie je patent na rozum. Čaputová je bábka taktiež v našom štáte. Nevie rozmýšľať vlastným rozumom. Prečo nevymenuje úradnícku vládu? Čoho sa bojí? Nevie riadiť Slovensko. Dúfam, že nebude ďalšie roky prezidentka. Je to šedá myš, o ktorej sme nevedeli pred voľbami prezidentom nič. To je to istá podoba ako aj Kiska. Pýtam sa, prečo je toľko reklám v televízii, za čo máme platiť? Ide program 5 minút a 10 minút reklamy. Demokrat... Pýtam sa, či sme my demokratický štát, či sme nie politici, čo robia čo chcú ako v banánovej republike, ktorú ani nepoznám. Vážení občania, idú voľby, zachovajte si triezvy rozum. Nenadávať na zdrazenie potravín, ale idte všetci voliť a voľte rozumne. Len hovorím nie pravicové vlády, to je kapitalizmus. Hegera voliť nebudem, to je OĽANO 2. Je to zastierajúci manéver rozdelenia OĽANA. Zlo je celé, celá minulé koalícia na čele s OĽANOM, ktorý je voľ... vodcom tejto zloby. Ja neviem, pán Blaha, či si vy neviete poradiť s jedným hlúpyim Matovičom. Amerika nemala vojnu, mala len občiansku vojnu Sever proti Juhu. Asi Amerike chýba vojna, ktorá je veľmi zlá a neprajem ju nikomu, žiadnemu štátu, ale nech si to Amerika vychutná. Keby tak Severná Kórea tu neriadenú strelu strelila do tej Ameriky. Nech si to vychutná Amerika, ako to je vo vojne žiť, keď ona túto vojnu udržiava, nie ju zmieruje. Chcela by som pripomenúť, že maďarská menšina je na Slovensku, si žije ako kráľovský rod. Kdežto na Ukrajine maďarskú menšinu, to sa pýtajte aj pána poslanca Gemešeho, (nezrozumiteľné) ak som to dobre povedala. (moderátor opravil meno: Gymesiho). No povedal, že maďarské menšiny sú maďarskí psi. Keby sme to my na Slovensku urobili s Maďarami, no neviem, kde by sme my lietali. Ani by sme nestačili lietať. Pýtam sa, mne to stále leží na srdci, prečo dôveru politikov Blanár a Naď, keď mali v, v TA3, nie, na Markíze reláciu a Naď, ktorý si nedôveryhodní poslanci, táto koalícia a Blanárovi tam nemohli sme ani esemeskovať, ani volať, ani nič, nenašli žiadne body, ale Naď tam zvíťazil. Je to podraz, ešte aj televízia ide s takýmto svinským poriadkom. Pýtam sa, prečo má Ukrajina na Slovensku prvenstvo ako slovenský občan. Ukrajina kradne slovenským občanom prácu. Za Maďarom... Zaoberáme sa zbytočnými vecami, ako napríklad Naďovi dali do obla, do obálky ostrý náboj. Týmto sa zabúda na dôležitý, dôležitejšie veci, ako je pre štát potrebné. Nech by odišla zo scény táto vládna pouličná zmes. Za ne, zabráňte tomu, pán Blaha. Ja keby bola mladšia, ja by zabránila taktiež. Lenže už mám svoj vek. A dôchodcom sa nepomáha, len sa berú peniaze a Krajňák sa vystatuje, čo on pre tu.“

Moderátor: „Skúsme to zostručniť, prosím Vás.“

Piata poslucháčka: „Čo on pre tieto štát a pre ľudí urobil. Absolútne nič! Prajem vám veľa veľa zdravia. Ďakujem pán moderátor.“

Moderátor: „Ďakujem Vám pekne. Všetko dobré. Ďakujeme pekne, pevné zdravie. Tak, pán Blaha, podľa mňa si to zosumarizovať. Ja som sa snažil si písať čo najviac otázok. A nezaradení poslanci bol prvý okruh tém, nech sa páči.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne, hneď viem, že chcete hovoriť o nezaradených poslancoch a vyjadrím sa k tomu. Len aby sme nezabudli, s pani, s pani poslucháčkou v mnohom súhlasím samozrejme, ale treba veľmi jasne sa vyhraniť voči tomu, čo povedala o Severnej Kórei a Spojených štátoch amerických. Naozaj neželáme si žiadnu vojnu, ani žiadne útoky na Američanov. Tak isto ako každý iný národ si zaslúži mier. Ja mám rád amerických občanov, americký národ a tak ako iné národy, žiadnu nenávisť voči nim nikdy nešírime, len odmietame americké vojny a amerických politikov a vojensko-priemyselný biznis, ktorý robia. Na ktorý upozorňuje aj povedzme Donald Trump. Naposledy spomenul vo svojom príhovore, že to bol práve vojensko-priemyselný biznis za Bidenovou administratívou, ktorý môže za vojnu na Ukrajine. A keď to potvrdí ešte aj jeden z najvýznamnejších amerických politikov, tak na tom zjavne niečo bude. Ale treba sa vystríhať tomu, aby sme teraz hnali iné krajiny do iných vojen. My chceme na Slovensku mier, ale chápem, že to teda myslela dobre pani poslucháčka, len treba, aby to zaznelo, lebo Slovensko je mierumilovný národ. Ale vrátim sa teda k otázke o nezaradených. Viete, najväčšou tragédiou je, že dneska máme vládu nezaradených. Že si tu vlastne piati ministri a premiér tejto vlády povedali, že už nie sú OĽANO, že sú nejaké OĽANO 2. Okupujú a ochočili si teraz stranu SPOLU, ktorá sa kedysi volala SPOLU, ktorá neprešla voľbami, ktorá nedostala dosť hlasov na to... oni

kandidovali aj s Progresívnym Slovenskom a neprišli parlamentom... a teraz zrazu vládnu. Zrazu majú štyroch ministrov a premiéra. Veď to je taký škandál v dejinách slovenskej diplomacie a potom si to môžu robiť také kšefty, že človeku až zostáva rozum stáť. Ako je možné, že Mikulec si nakúpi vrtuľník za 13 miliónov, keď mohol kúpiť, a to je ojazdený vrtuľník za 13 miliónov, keď mohol kúpiť dva nové za 15 miliónov. A súd mu to zakázal, aby to kupoval. ÚVO mu povedal, že to nesmie kupovať. A on to napriek tomu urobil. A teraz je ten vrtuľník uzemnený. Veď, preboha, toto je trestný čin. To isté pani Remišová, ktorá si v tejto chvíli, kedy seniori padajú na ústa, kedy Slovensko celé kolabuje, kedy podnikatelia musia kvôli obrovským cenám energií zatvárať svoje podniky, tak ona si v tejto chvíli potrebuje, potrebuje kúpiť sedačku za 8000 eur. Kto má u vás doma niekde sedačku za 8000 eur? Ľudia si kupujú sedačky za 300 €, za 400 €, ale túto pani veľkomožná, o ktorej teda vysokoškolskom vzdelaní veľmi vážne pochybujem, lebo pokiaľ viem, to robila najmä bábkoherectvo. A to je fakt výborná kvalifikácia na vedenie vlády alebo na ministerský post? Tak prepáčte, ona potrebuje na svoj ctený ministerský mať osemtisícovú sedačku? Veď to je taký výsmech ľuďom, prepáčte. Som z toho znechutený. Pani poslucháčka veľmi dobre hovorila o Dzurindovi. Čo sa ten vracia späť do politiky? Mal by chodiť po kanáloch.“

Moderátor: „Aj s Miklošom, označila ich za vlastizradcov.“

Ľuboš Blaha: „A rozpredala, táto vláda Dzurindu rozpredala národný majetok. Spomeňme si na tie škandály, ktoré sa nazývali gorila. Akým spôsobom boli tu rozkrádané peniaze daňových poplatníkov. Spomeňme si na to, že otvoril vzdušný priestor NATO, aby mohli stíhačky NATO bombardovať srbské ženy a deti v Juhoslávii v roku 1999. Spomeňme si na to, ako participoval na tom, že ešte aj posielal vojakov do Iraku, aby tam mohli plieniť Američania kvôli svojim ropným záujmom. Tam zomrelo vyše milióna ľudí. A Smer sociálna demokracia vrátil, Robert Fico vrátil týchto vojakov na Slovensko. Lebo my nechceme sa účastniť na týchto amerických dobývacích vojnách. Takže tu je dramatický rozdiel medzi nami a pravicom. A Dzurinda nemá čo chodiť naspäť do slovenskej politiky, lebo bude vzbudzovať iba nové napätie a novú nenávisť. A veľmi presne to povedala pani poslucháčka aj o pani Čaputovej.“

Moderátor: „... že prečo nevyhlásila úradnícku vládu?“

Ľuboš Blaha: „A to neni prvýkrát, čo zradila ľudí na Slovensku. Veď si spomeňme na celoplošné testovanie, ktoré mohla zastaviť. Tú Matovičovú hlúposť, ktorú mohla zastaviť. A kvôli tomu zomierali ľudia, že bola, ľudia, že bola zbabelá a zomierali tisíce kvôli celoplošnému testovaniu. To isté, obranná dohoda. Tak pri obrannej dohode nemala potrebu obrátiť sa na ústavný súd, ale pri referende áno. Referendum de facto zmarila. Ale v prípade obrannej dohody do sekundy podpisovala, lebo Američania to takto potrebovali. To isté platí teraz o predčasných voľbách. Tak mohla a chcela, teda sa tvárila, že chce mať voľby pred letom tohto roku. Čo je úplne logické, pretože, keď sa raz v decembri povalí vláda, tak nie je možné, aby tu ďalších deväť, desať mesiacov ďalej vládla. Tak mala zakročiť. Mohla vyvolať úradnícku vládu a mohla de facto donútiť tým pádom parlament, lebo tak by to skončilo podľa vyjadrení Matoviča či Sulíka. K tomu, aby boli predčasné voľby už v júni, neurobila to.“

Moderátor: „Bola tam ďalšia otázka, či sme demokratický štát?“

Ľuboš Blaha: „Viete, to je tak, že aj Severná Kórea sa považuje za demokratický štát. Sama seba hej, oni sú ľudová demokracia. Číže, keď to používame takým tým ideologickým spôsobom, tak si každá krajina bude o sebe hovoriť, že je demokratická. Ale keď si to rozmeníme na drobné.“

Moderátor: „Prakticky.“

Ľuboš Blaha: „Prakticky, presne ako vravíte. Je možné, aby v demokratickom štáte fungovala cenzúra? Je možné, aby prenasledovali a kriminalizovali opozíciu? Je možné, aby ľudí, bežných ľudí, ktorí chodia za pochody za mier, im tu nadávali vládni predstavitelia do opíc, do hávede a podobne? Je možné, aby tu zatvárali alternatívnu tlač a alternatívne médiá? Je možné, aby zomierali ľudia vo väzbách, ako bol advokát Krivočenko, ako bol Milan Lučanský. A je to s pričinením štátu. Štát absolútne zlyhal. A takíto veci sa jednoducho demokraciách nedejú. V demokratických štátoch musí fungovať sloboda a základná pluralita. A nie je možné, že všetky médiá sú v rukách obrovských oligarchov, finančných skupín najbohatších ľudí a tí potom takto manipulujú verejnou mienkou. Presne ako tá pani poslucháčka povedala o Markíze. Čo bolo to hlasovanie preboha? Však je to úplne zjavný podvod. Ešte to Markíza aj priznala, že to bol podvod, že sa im niekto nabúral údajne do systému. A pridávali sa tisíce hlasov pánovi Naďovi, ktorého nenávidí celé Slovensko. Číže pochopiteľne to bol podvod od prvej sekundy to bolo zjavné. A my sme na to upozornili ako strana Smer. A Markíza nám v ten deň odkádzala v

Televíznych novinách, že sa máme zmieriť s porážkou, že niekedy jednoducho prehráte. A hneď na druhý deň musela priznať, že to bol podvod, že to jednoducho nebola naša porážka, len nejaké indické klikacie farmy tam posúvali umelo, účelovo hlasy pánovi Naďovi. A ja sa teraz pýtam, kde je NAKA? Tak zjavne to nebol pán Juraj Blanár, ktorý si zaplatil indické klikacie, klikovacie firmy na to, aby mu znižovali počty hlasov. Ale bol to zjavne pán Naď a jeho okolie alebo niekto kto mu fandí, ktorý takýmto spôsobom reagoval a podvádzal a páchal trestný čin. Kde je NAKA? Ako to, že Naďa ešte nevyšetrujú? Veď je úplne zjavné, kto si to objednal. Takže, pani poslucháčka má v mnohom absolútnu pravdu, len chcem zdôrazniť, nikdy nie je žiadne vojny, nikdy nie je žiadna nenávisť, ani voči tým Američanom. Len bojujme za ten mier, usilujme sa o mierové spolunažívanie všetkých ľudí na celom svete. Toto je základná filozofia celého Slovenska.“

Moderátor: „Podme ku poslednému telefonátu dnešnej Debaty na telefón. Opakujem, posledný telefonát. A poslucháč alebo poslucháčka v éteri. Peknú nedeľu. Kto?“

Šiesta poslucháčka: „Dobrý deň, poslucháčka zo Žiliny.“

Moderátor: „Dobrý deň.“

Šiesta poslucháčka: „Ďakujem pekne za vašu reláciu. Ste výborní a dúfam, že vás nezrušia. Jednu jedinou výtku mám. Tá pani to má evidentne napísané na lístku alebo na papieri. Nemali by sa dávať viacej ako 3- 4 otázky, pretože sa to potom strašne zdržuje. Je to v každej relácii tak. Všetci, ktorí obhajujú vojnu na Ukrajine a teda podporujú Ukrajinu, mali by si prečítať historické udalosti. Nikdy som toľko neštudovala historických udalostí a trebárs aj Porošenkov prejav, ktorý vyzýval na zatváranie detí do pivníc a že na Donbase nebudú mať ako penzie. To všetko sa dá dohľadať, originály a potom nebudú si tí mladí vešať vlajky ukrajinské na hlavu. Čo sa týka kovidu taktiež. Treba, treba si zistiť informácie relevantné a fakty a dúfam, že pán Žilinka sa postaví priamo k tomu, aké mu išlo teraz trestné oznámenie na pána Čekana, Mikasa a ostatných, ktoré robili nezákonné veci. Prajem vám veľa, veľa zdravia a nech vydržíte dlho. A ešte jednu vec. Tým, že tento bulvár, už ich nazývame bulvár. Nič iné nedávajú, len sci fi a americké vraždy, donútili nás, aby sme sa dívali alternatívy, vyhľadávali dejiny a odstavili ich sledovanie. Veľa zdravia a veľa síl proti tejto mafii, ktorá tu teraz vládne. Majte sa. Dovi.“

Moderátor: „Ďakujem vám veľmi pekne. Pán Blaha, nech sa páči.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne, pán redaktor. Viete, ja keď počúvam pánov poslucháčov a pani poslucháčky, tak už vidím a cítim pre, čoho sa najviac boja v Rade pre mediálne služby a cenzori a vláda a režim. Oni sa boja ľudí. Lebo to, čo vlastne tí ľudia hovoria. Tak hovoria nám zo srdca. Hovoria to, čo si národ myslí. A vy ich máte ako teraz prerušovať, zastavovať a nadávať im? Veď takto to ľudia cítia. A to, čo teraz pani poslucháčka hovorila o kovide a pandémie, veď to všetci videli, že jediné, za čo sme bojovali, normálni ľudia na Slovensku, Smer sociálna demokracia, bolo to, aby si ľudia slobodne mohli vybrať, či sa chcú dať očkovať alebo nedať očkovať. Aby slobodne mohla viesť diskusia o tom, aké sú možnosti reakcií na pandémiu alebo ako vznikla vôbec pandémia. A spomeňte si na to, ako tu hovorili, že ten vírus vznikol z netopiera. A toho úbohého netopiera tu teraz predstavovali ako najväčšie monštrum. A teraz zisťujeme, že to bolo tak, že už aj americká FBI a ministerstvo spravodlivosti potvrdzuje, že to uniklo z laboratória. Čiže to, čo označovali za hoax a vypínali mi facebook až, lebo som si dovolil to šíriť aj ja, tak teraz sa ukazuje, že to je opäť pravda, že vo všetkom, čo sme hovorili sme sa nemýlili. To isté platí aj o očkovaní, ktoré malo mnohé následky, ktoré vôbec nejakým spôsobom nepomáhali zvládnuť pandémiu. A zase sa to potvrdzuje. Ale nechcem už sa tomu vracáť. Budeme sa musieť k tomu vrátiť po voľbách. Presne ako pani poslucháčka hovorí. Ak tu boli spáchané trestné činy a pán Žilinka naznačuje, že mohli byť v prípade pandémie, že zbytočne umierali ľudia, tak za to nesie zodpovednosť Matovič, Heger a celá táto vláda aj vrátane pani Čaputovej a mali by niest zodpovednosť. To isté platí o Ukrajine. A pani poslucháčka to hovorí veľmi presne. My si nemôžeme zatvárať oči nad tým, aké zločiny páchal Porošenko alebo Zelenský na Ukrajine voči Rusom. Jednoducho to nemôže mať, nemôžeme si zatvárať oči nad tým, že tam zrazu oslavujú Banderu. Veď tí Banderovci páchali zločiny aj na Slovensku po 2. svetovej vojne. Alebo čo páchali vo Volyni, kde zomierali desiatky tisíc Poliakov, Židov, ale naozaj vážnym spôsobom. A zase Rada pre mediálne služby mi vyčítala, že som si dovolil spomenúť na to, že teraz sťahovali ľudí z kože, zabíjali a vraždili malé deti, mučili ľudí. Veď to sú historické fakty. A teraz ja si jednoducho neviem predstaviť, že na Slovensku by sme takýchto vojnových zločincov obhajovali alebo im fandili. Veď si zoberte, že už len v prípade takých historických postáv ako bol Tiso, Mach a tak ďalej, no keď to niekto na Slovensku povie, že ich uznáva, tak okamžite ich

kriminalizujú, lynčujú sa. Média píšú, že strašné, že to sa nemôže. Dobre, tak potom prečo nie na Ukrajine nemáme ten istý meter voči Banderovi, Suševičovi a ďalším ukrajinským fašistom, ktorí robili ale ďaleko väčšie zverstvá ako ktokoľvek inde v Európe s výnimkou Hitlera. Takže, budme naozaj v tomto smere aspoň féroví. A ja vám poviem na záver len jednu takú poznámočku, lebo nedá mi to. Viete, keď my vidíme, čo sa deje na Ukrajine a že chceme ten mier a potrebujeme zastaviť to zbrojenie na Ukrajinu. A keď vidíme, že čoraz viac krajín sa k tomu pridáva, už nielen Maďarsko, už to napokon Rakúšanania ako neutrálny štát, naši susedia, ale aj v Brazília a ďalšie štáty po celom svete. Tak ja jednoducho nerozumiem tomu, ako môže iná politická strana, ktorá je takisto v opozícii, strana Hlas, dneska hovoriť o tom, že tie zbrane na tú Ukrajinu posielajme. A že ešte aj tie stíhačky, pokiaľ nám teda dajú pokyn z Bruselu alebo Washingtonu, tak ich tam pošlme a podobne. Toto tu jednoducho nemôžeme si takéto veci dovoliť. Ja som veľmi sklamaný z tohto postoja Petra Pellegriniho. A keď cítime to, že akým spôsobom sa približuje k strane PS alebo strane SAS, že sa tu vytvára a pečie nejaká liberálna koalícia, aby len obišli stranu Smer sociálnu demokraciu, tak opäť len môžem povzbudiť ľudí k tomu, aby prosím volili ľavicové národné strany, ktoré majú sebavedomie, ktoré nechcú vojnu a rozoštvávanie, ktorí chcú mier a ktoré nechcú posilať zbrane na Ukrajinu. A naozaj to sme v ľavicovom spektre na Slovensku jedine my na čele s Robertom Ficom.“

Moderátor: „Pán Blaha, plynule prechádzame na otázky z smsiek a z emailu. Pozdravujem pána Blahu. Super politik, držím palce. Prvá smska.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem veľmi pekne, vážim si to.“

Moderátor: „Druhý mail. Prečo chce byť šéf Wagnerovcov prezidentom Ukrajiny a nie Ruska, keďže má iba ruské občianstvo? Ďakujem. Jozef je podpísaný.“

Ľuboš Blaha: „Toto vôbec netuším. Toto vôbec netuším, čo chce byť prezident Wagnerovcov či ako. A neviem. K tomuto sa neviem vyjadriť. Naozaj nesledujem vyjadrenia šéfa skupiny Wagnerovcov.“

Moderátor: „Pán alternatívny manipulátor, termín dezolát je primeranou významovou metaforou za to, ako sa prezentujete a vediete túto reláciu a dal som ten termín do úvodzoviek, čím som vyjadril jeho metaforickú podobu. Vy ste minule napríklad nazvali pána Matoviča priamo a nemetaforicky, že je blázon s pilulkami. A to ste vo veľmi významnej a zodpovednej mediálnej funkcii. Podpísaný Ivan. Ďakujem veľmi pekne za konštatovanie, nemám sa viac ako ku tomu vyjadriť. Dobrý deň, máme najhoršieho ministra zahraničných vecí. Je to človek nepekčný už od pohľadu, ktorý má zrejme problémy s alkoholom. Jeho vyjadrenia hovoria za všetko. Miro sa nám podpísal.“

Ľuboš Blaha: „Môžem súhlasiť, že pán Káčer nezláda svoju funkciu. Lebo jednoducho, nech si myslíte o jeho názoroch čo chcete, na to má svoje právo a ja ho nikdy nebudem nazývať, že podliak alebo dezolát len preto, že má iný názor. Len nemôže sa takýmto spôsobom vyjadrovať k ľuďom, ako to urobil v tých Michalovciach. Preboha, keď má problémy so svojimi nervami alebo so spotrebou alkoholu, nech si zoberie zopár piluliek lexaurinu, to ho upokojí a bude reagovať primerane. Ale nemôže takýmto spôsobom vybuchnúť. A ešte horšie aj tá reakcia liberálnej kaviarni, ktoré za okolností, že by takéto niečo nebudaj spravil politik Smeru, tak by okamžite tu lynčovali, kričali, nadávali. Ale v prípade, že to urobí Káčer, niečo absolútne nepredstaviteľné na šéfa diplomacie, tak ho ešte chvália a len trošku hryzká. Už nabudúce by si nemusel až tak nadávať tým ľuďom. Prepáčte, toto tí ľudia vidia a chce sa im z toho, ach, nebudem ani pokračovať. Je im z toho nevoľno.“

Moderátor: „Ale napísal nám aj Matej zo Žiliny. Pán Blaha, tvrdíte, že sa nemá pomáhať Ukrajine. Keby sa jej prestalo pomáhať, padla by. A ako si to predstavujete, že by to bolo ďalej? Ukrajina sa stane ruským územím a Slovensko bude hraničiť s Ruskom? A keď Rusko zistí, že im to prešlo ako pred rokmi Krym, zaútočí na Slovensko? Veď ruskí vojnoví štváci už ani so Slovenskom nepočítajú. Naštudujte si, ako vyzerajú predstavy hraníc v strednej Európe na mape. Keďže každý, kto v tejto situácii podporuje Rusko, je vlastizradca, vrátane vás, a nech poslucháči nemajú, majú na pamäti, že Rusko nás samo zaradilo medzi nepriateľské krajiny. Tak hádam nebudeme tvrdiť, že sú to naši priatelia. A prestaňte už kopať do liberálov. Vraj tvrdíte fakty. Pritom vaše tvrdenie, že máme liberálnu vládu je totálny blud. Konzervatívnejšiu vládu sme ešte nemali. To máme stále dookola interrupcie, zákaz nedeľného predaja a podobne nezmysly. Oháňate sa slobodou slova, ale sloboda slova nie je šírenie klamstiev dokolečka dokola, ktoré boli už milión krát vyvrátené. Šírenie klamstiev je škodlivé a keď sa mu bráni, nie je to žiadna cenzúra.“

Ľuboš Blaha: „Viete, ono, začnem od konca. Keď povieť, že šírenie klamstiev nie je demokracia a vláda a režim si určí, čo je klamstvo a čo nie klamstvo, tak to si potom môže urobiť každá vláda a vždy za, umlčať opozíciu a vybavené, hej. Čiže to je také, klasická, klasická definícia totality. Keď hovoríte o liberáloch a konzervatívcoch, no tak zoberte si, kto je na čele ministerstva obrany. Liberál Naď. A kto je na čele vlády? Dneska liberál odrazu Heger. Kto je na čele v prezidentskom paláci? Pani Čaputová, extrémna liberálka a tak ďalej. A liberáli podporovali, aj PSko, podporovali tri roky túto vládu. Čiže, nemôžu sa zbavovať zodpovednosti. Aj liberáli, ale samozrejme aj Matovičovskí uletení konzervatívci sú zodpovední za to, čo sa na Slovensku deje. Je to proste pravica. A my ako ľavica ponúkame alternatívu. Ale dovoľte, aby som sa vyjadril aj k tomu, čo hovoril poslucháč o Ukrajine. Viete, nikto nikdy nehovoril o tom, že schvaľuje túto vojnu. To sme na... Smer sme to jasne odmietli. My len hovoríme, že musíme hľadať všetky cesty k tomu, aby sa ukončila. A cestou nie je vyzbrojovanie, a, Ukrajiny, lebo iba predlžuje túto vojnu a umierajú státisíce ľudí. My hovoríme, že si musia sadnúť za stôl Američania s Rusmi, lebo tí sú tí kľúčoví hráči. V tomto má pravdu pán poslucháč. V tom, že nebyť amerických zbraní a amerických peňazí, tak by už Ukrajina nedávno klakla. Ale zároveň je pravdou aj to, že tam sa vedie spor o Donbas. Tam sa vedie spor o konkrétne východné územie, ktoré obývajú hlavne Rusi. A nevedie sa spor o tom, že by teraz Rusi išli okupovať celú Ukrajinu. To nikdy nebolo cieľom. To ani nie je možné. Veď vidíte, že sú zaseknutí pri Bachmute. A nie je možné, aby sa dostali ďalej. Že za daných okolností je jediné riešenie, aby si sadli za rokovací stôl, lebo to bude zmrznutý konflikt. Tam sa na tej línii zhruba okolo toho Bachmutu budú teraz motať Ukrajinci a Rusi. Nevedia sa dostať ani ďalej. A toto tu bude trvať niekoľko rokov a budú umierať ľudia. Tak ako povedal Jürgen Habermas, nemecký filozof, najslávnejší asi aký momentálne žijúci, ktorý veľmi jasne povedal, že to pripomína Verdun. To pripomína 1. svetovú vojnu, kde zomierali milióny v zákopoch, až kým sa konečne spamätali a vyčerpali tie mocnosti natoľko, že potom zabezpečili prímerie a mier. A to kvôli tomu musia teraz umierať státisíce a milióny na Ukrajine, aby sme si tých pár rokov počkali, kým konečne pochopíme, že jediná šanca je mier? My hovoríme iba o zdravom rozume a opakujem to. Nie je to, že by sme teraz obhajovali nejakú Rusku, ruskú propagandu. Nie, je to nie je pravda! My obhajujeme slovenský národný záujem. A áno, odmietame nenávisť voči Rusku, odmietame rusofóbiu a chceme mať priateľské vzťahy. Ale keď pán kolega hovorí, že Rusko nás teraz zaradilo medzi nepriateľské štáty, tak to má asi nejaké súvislosti. No najskôr sme my povedali, že Rusko je agresor, že je ten zlý, že chceme poslať zbrane, že chceme poslať všetko čo sa len dá, lebo nenávidíme Rusov. Ešte ideme premenovávať aj pomaly ruské vajcia na Zelenského vajcia. A ruskú zmrzlinu na neviem akú zmrzlinu. Tak samozrejme, že pri tej nenávisti, ktorú vyjadrujeme voči Rusku, tak Rusko reaguje. Ale teraz tu dávať nejaké bludy, ktoré povie nejaký moderátor alebo nejaký divák v ruskej televízii, že teraz idú všetko obsadiť. Nemajú na to ani chuť ani kapacitu, ani to nikdy netvrdili. Oni si chránia podľa ich vlastnej predstavy to, tie svoje hranice, aby tam nemali armády NATO, aby tam nebola Ukrajina vyzbrojovaná Amerikou. A keby sa toto isté dialo v Amerike, že na mexických hraniciach tam sú ruské vojská, tak si viete predstaviť reakciu Ameriky. Veď si spomeňte, čo robili v roku 1962, keď Sovietsky zväz poslal na Kubu svoje jadrové alebo zbrane hromadného ničenia. Okamžite z toho bola jadrová kríza, že tu mohlo vybuchnúť celý svet len preto, lebo Američania mali v blízkosti svojich hraníc zbrane hromadného ničenia. A čo vtedy ste nekričali, že však Kubánci majú právo na svoju národnú suverenitu a môžu si tam dať, aké zbrane len chcú. Keď dneska tvrdíte, že Ukrajina si môže pokojne vstupovať do NATO a podobne. Čiže naozaj vnímajme tie veci v súvislostiach a prestaňme šíriť americkú propagandu.“

Moderátor: „Zdravím vás, pán moderátor, aj pán Blaha. Klobúk dole pred reakciou voči štátnej cenzúre. A poviem vám, vždy som počúval rádio Frontinus, ale teraz ho budem počúvať ešte viac. Ste výborní. Poslucháč Šenšel, Žilina, podpísaný.“

Ľuboš Blaha: „Ja by som takisto sa pridala, pán moderátor, vyjadrujete alebo prejavujete veľkú odvahu, že sa takýmto spôsobom na tie nezmysly, ktoré prišli z Rady pre mediálne služby reaguje, že ste pozvali opäť mňa, ktorý sa už dostáva do polohy, že má tu režim absolútne prenasleduje, zakazuje moje knižky, zakazuje moje, moju účasť v diskusiách, zakazuje všetko. Tak ja som presvedčený, že musíme na Slovensku už nájsť odvahu povedať iný názor. Veď to je základom slobodnej diskusie. A keďže vy teraz ponúkate ten priestor pre iný názor, ste dneska v polohe disidenta a malého hrdinu, ktorý bojuje za slobodu a to je naozaj krásne.“

Moderátor: „Ďakujem veľmi pekne, pán Blaha. Dobrý deň, poslucháč zo Žiliny Branislav. Mám otázku na vášho hosťa a to, ak strana Smer po najbližších parlamentných voľbách bude zostavovať vládu, aké bude smerovanie našej krajiny, čo sa týka členstva v pakte NATO, respektíve či bude strana trvať na zotrvaní alebo budú iniciovať výstup na základe referenda? Zároveň, či vie hodnoverne zodpovedať, z akých prostriedkov sa financuje kampaň strany Demokrati?“

Ľuboš Blaha: „No, to je dobrá otázka s tými Demokratmi. Tiež by ma zaujímalo, či nevyužívajú aj štátne prostriedky na to. Keď sme videli tú tlačovú konferenciu, ktorú organizovali predstavitelia a úradníci z ministerstva obrany, platení z peňazí daňových poplatníkov, tak sa pýtame, že či je toto legitímne a že či strana Demokrati nebude náhodou financovaná aj práve zo zdrojov, ktoré oni zastupujú. To znamená, či už Američania a podobne. Takže to je dobrá otázka. Samozrejme, nemáme k tomu fakty, ale otázka je výborná, budeme sa na to pýtať. To isté platí o budúcnosti. Ja vám neviem teraz povedať, čo bude po voľbách. My musíme v prvom rade zabezpečiť, aby Smer slovenská sociálna demokracia vyhral voľby. Sme na dobrej ceste, ale musíme naozaj sa zmobilizovať, Slovensko. Tak ako to bolo v referende, kde došli ľudia uprostred treskúcej zimy v počte 1.3 milióna, čo je naozaj velikánsky úsmech, úspech. A bolo to do veľkej miery referendum, ktoré sme iniciovali my, strana Smer slovenská sociálna demokracia. Čiže musíme týmto spôsobom pokračovať a potom sa môžeme ďalej pýtať, s kým sa dá, s kým sa nedá ísť. Ale to je predčasná otázka. My naozaj nerežeme medveďa, nedelíme medveďa predtým, než sme ho zastrelili, ako sa hovorí. A dovoľte ešte k tomu NATu. Ja cítim ten obrovský odpor potom, čo všetko NATO napáchalo a robí, aké robí ťažké chyby. A na Slovensku, chodíme po Slovensku a na Slovensku naozaj rastie voči týmto vojnovým organizáciám odpor. Ale presne, ako pán poslucháč hovoril, musíme rešpektovať to, že sme demokrati a že pokiaľ sa ľudia rozhodnú v referende, tak samozrejme môžeme sa o tom rozprávať, ale nemôžeme to urobiť ponad hlavy ľudí. Ja si pamätám, ako to bolo, keď sme vstupovali do NATO. Bol som tam vtedy ešte mladý študent a aj Edo Chmelár aj Ján Čarnogurský zbierali podpisy a ja som im pomáhal v tom, aby bolo referendum o tom, či vôbec vstupovať do NATO. Lebo to je jediná demokratická cesta. Vtedy zradili ľudia a urobili to Dzurindovci bez toho, že by sa ľudí spýtali. Lebo ktovie, či by to náhodou ľudia nerozhodli inak. Lebo opakujem, Slovensko je mierumilovný národ a ďaleko viac inšpirácií hľadá v neutrálnom Rakúsku ako v nejakých vojnových spolkoch. Ale táto chyba sa nesmie opakovať. Takže, ak by náhodou táto otázka niekedy bola, tak určite by sme ju riešili prostredníctvom referenda a ľudového hlasovania.“

Moderátor: „Napísal nám Pavol. Dobrý deň. Včera sme, včera som si pozrel na youtube priame prenosy z Paríža, Prahy, Izraela. Všade ľudia v uliciach vyjadrujú nespokojnosť s vládnutím svojich vlád, s chudobou, dražobou, s podporovaním zbrojenia na Ukrajinu, chceme mier.“

Ľuboš Blaha: „Mňa osobitne inšpirovalo to, čo sa dialo v Prahe. To je naozaj obrovský počet ľudí. Plný Václavák. A presne hovoria to isté, tí ľudia, ako sú nahnevaní ľudia na Slovensku, že chcú za ukončiť to zdražovanie, ktoré má príčiny v tých sankciách voči Rusku v tejto vojne. Týmto nezmyselným a samovražedným politikám Európskej únie. To isté platí aj o hesle mier. Ja si len spomeniem na ruské robotníčky, ktoré sa vzbúрили v roku 1917 práve 8. marca, preto aj máme MDŽ, tak ony takisto hovorili o chlebe a o mieri. To sú 2 základné hodnoty ľavice, dve základné hodnoty aj Smeru sociálnej demokracie. Chlieb, to znamená zastavme zdražovanie potravín, zastavme toto zbedačovanie Slovákov a mier. Zastavme mier, zastavme vojnu proti Rusku a zabezpečíme mier. Lebo to je to, čo slovenský národ chce. Takže to, čo urobili v Prahe ľudia, je niečo nádherné a zároveň to, čo urobili ľudia na Slovensku pri pochodoch za mier je fantastická vec, lebo to je iniciatíva zdola. Ja som rád, že som sa mohol zúčastniť aspoň na pochode v Bratislave.“

Moderátor: „Máme posledných pár minút, pán Blaha. Keby sme trochu stručnejšie mohli. Poďme na ďalšiu. Pán Dominik, srdečná vďaka za to, akí ste. Nedajte sa odradiť, držíme vám palce. Zdenka s rodinou pozdravujú. Ďakujeme veľmi pekne. Napísal nám pán Remiš. Pán Blaha je dobré, že strana Smer sovietska socialistická demagógia pokračuje v tejto svojej demagogickej rusofilnej politike. Aspoň keby, nedajbože, vyhrala voľby, vládu nezostaví, lebo nemá koalíčný potenciál. Už ani Pellegrini ich nemusia, no a s Republikou to bude málo percent. Len tak ďalej.“

Ľuboš Blaha: „Súhlasím s pánom poslucháčom, že naozaj Peter Pellegrini vyzerá, že poškľuže skôr po liberálov a že chce zradiť ľavicového voliča. Ale toto je jeho problém. Preto si myslím, že ľudia na Slovensku by mali dávať hlas, ktorí veria ľavicovým hodnotám a vlasteneckým hodnotám, práve Smeru slovenskej sociálnej demokracii. Ale to, že má pán kolega iný názor, je úplne v poriadku. Ja to

rešpektujem a určite by som ho nikdy nenazýval ani dezolátnom ani opicou ani háved'ou. Má na ten svoj názor právo.“

Moderátor: „Dobrý deň, keď budú, keď budú voľby desaťkrát za sebou, budem stále voliť Smer. Prajem všetkým pevné zdravie. Nepodpísaný poslucháč.“

Ľuboš Blaha: „Veľmi pekne ďakujeme za podporu.“

Moderátor: „Veľa rozprávate a nič nepoviete k veci. Mali by mať všetci politici trestnoprávnu zodpovednosť. Vvytunelovať peniaze viete, ale tunel Višňové stále nie je dokončený. Viac by ste spravili pre Slovensko, keby ste zametali cesty. Peknú nedeľu želám.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne za názor. Ja som vysokoškolsky vzdelaný človek, takže nemám v úmysle sa venovať tejto robote, ktorú, ktorú mi odporúča pán pán kolega. Ale vážim si všetkých ľudí, aj manuálne pracujúcich. To znamená, pokiaľ dokáže rešpektovať on iný názor, bude to pre neho určite aj jeho osobné morálne víťazstvo.“

Moderátor: „Dobrý deň, pán Blaha. Robíte niečo preto, aby ste voľby nefalšovali podľa americkej potreby?“

Ľuboš Blaha: „Áno. Máme veľké obavy, pretože cítime, že ľudia sa neustále na všetkých našich mítingoch a stretnutiach s občanmi pýtajú. A aby náhodou, či už Eset spomínajú, tento Eset. Ja to iba hovorím, čo hovoria ľudia, že sa boja, že by to mohlo takto dojsť do takého štádia. Napokon, hovorilo sa aj o zmanipulovaní volieb v Spojených štátoch, amerických, čiže na Slovensku by to zjavne nebol problém, preto musíme zabráť. Musíme mať čo najviac ľudí v tých volebných komisiách, vedieť aj paralelne sčítat hlasy a vedieť potom konfrontovať prípadný nezmyselný výsledok s reálnymi číslami. Budeme na tom pracovať.“

Moderátor: „Pán Blaha, prajem vám veľa síl v boji proti vojnovým štváčom. Občan za mier, podpísaný.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem veľmi pekne. Spoločne držíme spolu a naozaj usilujeme o mier.“

Moderátor: „Dobrý deň všetkým poslucháčom, aj vám do štúdia. Ja už dlhobod, dlhodobo vnímam politickú situáciu na Slovensku ako divadlo, v ktorom sme my občania akurát tak draho plat platiacimi divákmi. Som presvedčený, že tu nemáme koalíciu a opozíciu, ale iba jednu bandu tých istých ľudí, ktorí to na opozíciu a na koalíciu iba hrajú a v zákulisí úzko spolupracujú. Chcem sa opýtať pána Blahu, či si myslí, že sa tu naozaj v septembri budú konať voľby, alebo sa tu opäť robí nejaká show na občanov a tesne pred voľbami tu bude vyhlásená mimoriadna situácia alebo núdzový stav, aby sa voľby konať nemohli? Poprosím áno alebo nie? Ďakujem, peknú nedeľu.“

Ľuboš Blaha: „Áno, je pravdou, že režim môže vyhlásiť vojnový stav a voľby by neboli. Čiže áno, toto riziko tu je a pokiaľ by hrozilo, že by sa teraz Slovensko odpútalo od tej základnej línie vyzbrojovať Ukrajinu, tak je možné, že to, spravia čokoľvek. Ja neviem dopredu predvídať, ale nie je, nie je pravdou, že by teraz nezáležalo na rozdiel medzi názormi, aké majú vládni predstavitelia a povedzme predstavitelia ľavicovej opozície Smeru sociálnej demokracie. Za seba môžem garantovať, že jednoducho chcem mier, že jednoducho nechcem zbrojiť, že jednoducho nechcem tieto americké vojny, že jednoducho chcem zastaviť zdražovanie, ako ľavičiar bojovať za pomoc seniorom, dôchodcom, sociálny štát a tak ďalej. Čiže, moje presvedčenie je úplne autentické. Celý život bojujem za ľavicové hodnoty. Píšem o tom knihy, chodím na protesty, robím všetko pre to. Takže, myslím si, že chápem tú skepsu tých ľudí, ale myslím si, že ľudia by mali mať viac dôvery k tým politikom, ktorí hlásajú svoje presvedčenie.“

Moderátor: „Dobrý deň, modlím sa každý večer za moju rodinu, za chorých ľudí, ktorí potrebujú pomoc. Odo dnešného dňa sa modlím aj za Vás, pán moderátor, aj za Vášho hosta. Super človek. Vidno podľa jeho slov, že je vzdelaný, sčítaný a naozaj vie o čom rozpráva, odpovedá priamo na otázky. Minulú nedeľu vaša hosťka nestála za nič. Nedokázala odpovedať na žiadnu otázku. Veľa politikov rozpráva, odpovedá diplomaticky. Super hosť, super moderátor. Držím palce, pomáhajte chudobným. S pozdravom Jana z Kysuckého Nového mesta.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem veľmi pekne. A presne o tom to je. Pomáhať chudobným a pomáhať našim slovenským rodinám a našim vlastným. Preboha. Už aby sme museli vysvetľovať na Západe aj tie základné veci, že musí byť základom každej spoločnosti rodina. Do tejto situácie sme sa nechceli dostať. Aj preto si myslím, že rastie odpor Slovákov voči tým liberálnym experimentom zo Západu. A my nechceme nič iné, len normálnosť, zdravý rozum a aby sa vrátilo na Slovensko sociálne istoty. Možno že, že mnohé veci, ktoré boli v minulom režime pozitívne a nechcem o tom dlho hovoriť. Ale, prepáčte,

štát by mal garantovať ľuďom základné sociálne istoty, bývanie, zdravotníctvo, školstvo a mier. A toto my chceme ako budúca vláda, dúfajme, ľuďom garantovať.“

Moderátor: „Podme na ďalšiu esemesku. Napísal nám Zdeno. Email konkrétne. Dobrý deň. mám nami má... dobrý deň. Mám... myslím, že naše médiá stále nepochopili, že svet je v 21. storočí. Západná dominancia sa skončila a oni to stále nepochopili. Rusko sa rozhodlo, že tento rozhodujúci zápas medzi zlatou miliardou a zvyškom sveta začne. Dúfam, že sa nájdú ľudia v Európe a toto pochopia. Držím palce.“

Ľuboš Blaha: „Má pán poslucháč úplnú pravdu v tom, že sa tu úplne mení rozloženie mocenské vo svete. Tak na jednej strane máte rastúcu Čínu s jeden a pol miliardou obyvateľov, potom máte prosperujúcu Indiu s jeden a pol miliardou obyvateľov, Rusko rastie. Brazília, Južná Afrika vytvárajú takzvaný zoskupenie Brix. A toto sú miliardy ľudí, to je pomaly väčšina populácie na planéte a potom tu máte malú machuľku na západe Európy, malú machuľku na glóbose. Keď sa pozriete, Spojené štáty americké s Kanadou a ešte Austráliu. A toto ma dneska určovať tempo celého sveta. A každý z týchto národov padá dole, či už ekonomicky alebo mocensky. Tak z toho vyplývajú potom tie krízové situácie. Ale my si jednoducho musíme uvedomiť, že bez toho, aby bola vo svete rovnováha medzi týmito blokmi, tak nikdy nebude mier. A preto ja som presvedčený, že žiadne zbrojenie, žiadne vojnové myslenie, žiadna nenávisť to nevyrieši. Vyrieši to len to, že si sadnú za jeden rokovací stôl a budú sa baviť o budúcnosti spoločne.“

Moderátor: „Pán Blaha, máme posledných pár sekúnd, tak skúsme veľmi stručne odpovedať. Prestaňte už klamať, ja mám rodinu na Ukrajine, a k žiadnemu upaľovaniu ruskej menšiny nedochádzalo. Len tu klamete. Nepodpísaný poslucháč v smske.“

Ľuboš Blaha: „Nehovoril som o upaľovaní ruskej menšiny. Hovoril som o Odese, kde zomrelo, zomreli ľudia a upálili ich tam v tom dome odborov. Ale inak platí to, že či už to bolo na Donbase, tie masakry v roku 2014, či už to bolo, či už je to jazykový zákon, kde veľmi silne zdecimovali ruské, ruské práva a tak ďalej. To všetko sú veci, na ktoré treba upozorňovať bez ohľadu na to, že my nechceme nijakým spôsobom šíriť nenávisť voči Ukrajine alebo voči Ukrajincom. Pán Boh ochraňuj! My chceme jednoducho mier a to je aj v záujme Ukrajincov aj v záujme Rusov, ale predovšetkým v záujme Slovákov. Riešme slovenské problémy, riešme slovenské sociálne nerovnosti. A to, že sa tu na Slovensku zase objavuje chudoba kvôli zdražovaniu. Toto sú naše témy. Toto chceme ako ľavičiari presadzovať.“

Moderátor: „Naším dnešným hosťom bol pán doktor Ľuboš Blaha, podpredseda strany Smer sociálna demokracia. A ja iba uzavriem túto reláciu vtipom. Stretne sa americký a ukrajinský šašo a debatujú, čo budú cárovi hrať na dvore. A americký šašo povie. Ja uvarím boršč, ty ho zoberieš cárovi a po ceste ho vyleješ. No a čo potom? Neboj príde poľský a český upratovač a vytrie to slovenskou handrou.“

Ľuboš Blaha: „Ďakujem pekne za pozvanie. Všetko dobré želim do Žiliny. Majte sa krásne.“

* * *

K porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v správnom konaní č. REO-RPMS/2023/01061

Správne konanie č. REO-RPMS/2023/01061 bolo začaté z dôvodu, že vysielateľ programovej služby Rádio Frontinus odvysielaním programu *Debata na telefón* zo dňa 12. 3. 2023 mohol porušiť § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách tým, že ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hosťa v programe v dostatočnej miere neodznili iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto vyjadrenia dostatočným spôsobom nevyvažoval a v dostatočnej miere nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky a celý program tak pôsobil jednostranne a nevyvážene.

Obsahom programu *Debata na telefón* dňa 12. 3. 2023 bol rozhovor s aktívnym politikom, poslancom Národnej rady SR za stranu SMER-SSD a obsahoval politické postoje a stanoviská k aktuálnym vnútropolitickým aj zahraničnopolitickým udalostiam a komentáre, resp. kritiku ohľadne pôsobenia iných politických aktérov (prezidentka, premiér, vláda, niektorí ministri, koalíční a opoziční politici).

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

Vychádzajúc z obsahu programu a z tém, ktoré sa v programe diskutovali, a ktoré sa týkali aktuálnych udalostí, ktoré sa predtým objavili aj v spravodajstve, možno konštatovať, že program *Debata na telefón* odvysielaný dňa 12. 3. 2023 napĺňa zákonnú definíciu programu aktuálnej publicistiky, keďže išlo o program tematicky spätý so spravodajstvom a aktuálnym spoločenským dianím, ktorý obsahoval komentáre k aktuálnym udalostiam ako aj politické stanoviská a názory politika na jednotlivé témy.

Hostom vydania programu *Debata na telefón* dňa 12. 3. 2023 bol Ľuboš Blaha, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za stranu Smer-SSD a zároveň podpredseda strany Smer-SSD. Predmetný diel programu mal tri hlavné časti. V úvodnej kládol hostovi otázky moderátor. V druhej časti pozvaný hosť reagoval na telefonické otázky poslucháčov. V tretej časti hosť reagoval na otázky, ktoré boli položené emailovou komunikáciou alebo sms správou.

V predmetnom programe odznelo, okrem iného, nasledovné:

V predmetnom programe odzneli vyjadrenia hosta programu o Ukrajine, o vojne na Ukrajine a o Rusku. Hosť programu uviedol, že „**musíme upozorňovať na to, že rastie fašizmus na Ukrajine a toto je neodškriepiteľný fakt**“, alebo že „**My si nemôžeme zatvárať oči nad tým, aké zločiny páchal Porošenko alebo Zelenský na Ukrajine voči Rusom**“. Hosť programu tiež uviedol nasledovné vyjadrenie: „*Nehovoril som o upaľovaní ruskej menšiny. Hovoril som o Odeze, kde zomrelo, zomreli ľudia a upálili ich tam v tom dome odborov. Ale inak platí to, že či už to bolo na Donbase, tie masakry v roku 2014 (...).*“

K téme rastu fašizmu na Ukrajine možno podotknúť, že napríklad v stanovisko európskej siete expertov *Eu vs Disinfo* (je súčasťou diplomatickej služby EÚ, ktorú vedie vysoký predstaviteľ EÚ) sa uvádza: „*Mýtus o Ukrajine ovládanej nacistami je základom ruských dezinformácií o krajine od samého začiatku protestov Euromajdanu v rokoch 2013-14, keď bol použitý na diskreditáciu proeurópskeho ľudového povstania v Kyjeve a následne širšieho prozápadného posunu v zahraničnej politike Ukrajiny. ... Okrem toho krajne pravicové skupiny mali počas protestov na Euromajdane obmedzenú prítomnosť a po nich utrpeli porážky v každých celoštátnych voľbách, pričom jednotný front všetkých radikálnych pravicových strán v parlamentných voľbách v roku 2019 získal len 2,15 % hlasov a ani zďaleka nedosiahol minimálnu hranicu 5 % zaručujúcu vstup do parlamentu.*“⁵

Možno konštatovať, že moderátor na vyjadrenie o raste fašizmu na Ukrajine nereagoval, napríklad dopĺňujúcou alebo vyjasňujúcou otázkou, hoci vo verejnom diskurze je otázka miery fašizmu, resp. rastu fašizmu na Ukrajine frekventovaná a rozoberaná a podľa mnohých relevantných názorov ide o naratív režimu ruského prezidenta V. Putina používaný na diskreditáciu Ukrajiny.

Hosť programu ďalej uviedol, že ukrajinskí prezidenti Porošenko a Zelenskýj páchali na Ukrajine zločiny voči Rusom alebo že v roku 2014 boli na Donbase masakry, pričom z kontextu vyjadrenia vyplýva, že hosť programu mal na mysli masakry obyvateľov ruskej národnosti resp. ruskojazyčných obyvateľov.

Je známym faktom, že režim ruského prezidenta V. Putina zdôvodňuje potrebu vojenského útoku na Ukrajinu údajnou genocídou Rusov na Donbase. Čo sa týka tvrdenia režimu ruského prezidenta V. Putina, že dôvodom vojenského útoku proti Ukrajine bola genocída ruského obyvateľstva na Donbase, túto otázku skúmali viaceré medzinárodné organizácie. Výsledok skúmania tejto otázky bol medializovaný a je verejne známy. Dostupné zdroje k tejto téme napríklad uvádzajú: „*Vo vojne na*

⁵ <https://euvsdisinfo.eu/report/ukrainians-are-the-new-nazis-their-actions-directed-by-europe-against-russia>

Donbase zahynulo celkovo približne 14 300 ľudí, vojakov aj civilistov. Podľa Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva 6 500 obetí z nich boli proruské sily, 4 400 obetí boli ukrajinské sily a 3 404 obetí boli civilisti na oboch stranách frontu. Prevažná väčšina úmrtí civilistov bola v prvom roku vojny a počet úmrtí vo vojne na Donbase pred ruskou inváziou v roku 2022 klesal: v roku 2019 bolo zaznamenaných 27 úmrtí civilistov v súvislosti s konfliktom, v roku 2020 to bolo 26 úmrtí a v roku 2021 25 úmrtí, z ktorých viac ako polovica bola spôsobená mínami a nevybuchnutou muníciou. Od roku 2014 ruská vláda obviňuje Ukrajinu z prenasledovania Ukrajincov v regióne Donbas na východe Ukrajiny hrozbami násilia alebo smrti a ruský prezident Putin v rokoch 2015, 2019 a 2021 prirovnal situáciu ku genocíde. (...) Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), ktorá monitorovala konflikt na Ukrajine od roku 2014 do 31. marca 2022, uviedla, že nikdy nenašla žiadne dôkazy na podporu obvinení Ruska. Ukrajina 7. marca 2022 podala sťažnosť na Medzinárodný súdny dvor (ICJ), v ktorej uviedla, že obvinenia Ruska z genocídy sú nepravdivé a v žiadnom prípade nemôžu poskytnúť právny základ pre inváziu. Dňa 16. marca Medzinárodný súdny dvor uviedol, že nevidel žiadne dôkazy o genocíde, a rozhodol, že Rusko musí "okamžite zastaviť svoje vojenské operácie na Ukrajine." Dodal: "Ukrajina má primerané právo neakceptovať vojenské akcie Ruskej federácie na zabránenie a potrestanie takzvanej genocídy na Ukrajine." Medzinárodná asociácia odborníkov na genocídu (IAGS) vydala vo februári 2022 v mene viac ako 300 odborníkov na genocídu vyhlásenie, v ktorom odsúdila "zneužívanie termínu genocída" Ruskom na "ospravedlnenie vlastného násilia". Melanie O'Brienová, prezidentka IAGS, uviedla, že "neexistuje absolútne žiadny dôkaz o tom, že by na Ukrajine prebiehala genocída".⁶

Na jednej strane teda nemožno poprieť, že vo vojne na Donbase zahynuli od roku 2014 aj civilisti ruskej národnosti. Na druhej strane treba konštatovať, že naratív o údajnej genocíde Rusov na Donbase je podľa medzinárodných organizácií a Medzinárodného súdneho dvora nepravdivým naratívom používaným na ospravedlnenie vojenského útoku na Ukrajinu. Moderátor na vyjadrenia hosta programu o masakroch na Donbase nereagoval, hoci vzhľadom na existujúci naratív o údajnej genocíde na Donbase by sa vyžadovalo uvedenie týchto vyjadrení do širšieho kontextu.

Host programu tiež uviedol nasledovné vyjadrenie: „Áno, samozrejme, ja neviem, nehovorím momentálne fakt. Hovorím momentálne moju interpretáciu, čiže ja som presvedčený, že či už sú to diplomati alebo pán veľvyslanec v Spojených štátoch amerických majú samozrejme záujem, aby tu na Slovensku bola ďalej vláda, ktorá bude prekladiskom zbraní na Ukrajinu. To je jednoznačne úplne objektívne ich záujem. A majú veľké obavy. A viackrát to zdôrazňovali. **To je samozrejme fakt, že teda pokiaľ by strana Smer Slovenská sociálna demokracia vyhrala parlamentné voľby, čo vyzerá byť relatívne pravdepodobné, tak by to ohrozilo ich záujem v tej ich svätej vojne proti Rusku, lebo nič iné nerobia, len chcú zničiť Rusko.**“

Toto vyjadrenie možno považovať za subjektívne hodnotenie prístupu západných diplomatov, resp. krajín Západu, ktoré používa expresívne výrazy ako „svätá vojna“, pričom týmto výrazom pravdepodobne označuje prijaté sankcie voči Rusku a dodávky vojenskej pomoci Ukrajine, ktoré môžu mať za dôsledok oslabenie ekonomiky Ruska alebo vojenskú porážku Ruska na Ukrajine. Host programu však sám zdôrazňuje, že nehovorí „fakt“, ale ide o jeho „interpretáciu“.

Host programu uviedol aj vyjadrenia o dôvode odloženia parlamentných volieb, ktorý spojil s vojenskou pomocou Ukrajine, a to nasledovne: „(...) Ale neurobila nič a umožnila vládnúť tejto vláde chaosu týchto diletantov a amatérov až do 30. septembra bez akéhokoľvek mandátu, pretože táto vláda bola odvolaná. **A zase dôvod je len jediný, aby mohli posúvať zbrane na Ukrajinu. A potom, samozrejme, ešte jeden dôvod. Aby mohli zatvárať predstaviteľov strany Smer Slovenská sociálna demokracia, lebo to je jediný spôsob, ako sa nás vedia zbaviť. (...)**“ Toto vyjadrenie možno považovať za názor hosta programu na dôvody posunutia termínu parlamentných volieb. Možno podotknúť, že v tlači bolo viacerými politickými komentátormi uvádzané, že posunutie volieb na neskorší termín má zmysel aj preto, aby mohla pokračovať vojenská podpora Ukrajine a aby mohlo čo najdlhšie pokračovať

⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Accusations_of_genocide_in_Donbas

vyšetrovanie korupčných káuz. Na základe toho možno konštatovať, že hosť programu vyjadril, hoci expresívnym spôsobom, svoj subjektívny názor resp. interpretáciu dôvodov odloženia termínu parlamentných volieb.

Hosť programu uviedol aj nasledovné vyjadrenia o potláčaní slobody prejavu a o cenzúre: „(...) A to chcem zdôrazniť, že slobodné médiá ako sú tie vaše a ktorým sa dnes častokrát aj hovorí, že alternatíva, tak tí sú pod obrovským tlakom. Treba povedať, že táto vláda ich niekoľko mesiacov po vypuknutí konfliktu na Ukrajine vypínala, reálne vypínala. **Čiže to sú už veci, praktiky, ktoré sa diali možno v 30. rokoch v Tretej ríši alebo iných totalitných režimoch. Ale celkom isto nie sa takéto veci nemôžu diať v demokracii.** A tie zámienky, prečo to robili, boli čarovné. **Oni si vymyslia, že tu je niečo, že dezinformácie a oni si vymysleli nový slovník. Presne ako v tom Orwellovi. Dezinformácia je pre nich niečo, čo je iný názor.** (...)“ ... „(...) Tak preboha tu nemôžeme zavádzať niečo, čo je horšie ako bola normalizácia. Ved' tu funguje reálna cenzúra.“

Možno konštatovať, že hosť programu vyjadril svoj názor na vypnutie, resp. zablokovanie niektorých webstránok po vypuknutí vojny na Ukrajine.⁷ Je faktom, že právna úprava umožňujúca blokovať webstránky bola médiami aj niektorými právnikmi kritizovaná ako netransparentná a riziková.⁸ Vyjadrenie hosta možno považovať za expresívne a hyperbolizované hodnotenie právnej úpravy resp. praxe blokovania webstránok, ktorá bol podrobená kritike aj v odbornej verejnosti.

Zároveň sa hosť programu vyjadril na tému dezinformácií, k skutočnosti, že uvedené webstránky boli blokovanie z dôvodu výskytu dezinformácií, pričom naznačil, že vláda považuje za dezinformácie aj „iný názor“, čím naznačil, že podľa jeho názoru je pojem „dezinformácie“ zneužívaný na potláčanie iných názorov. Hosť programu uviedol aj expresívne a hyperbolizovane formulované vyjadrenie, v ktorom naznačil, že existencia dezinformácií je vymyslená vec, že je to vymyslený „nový slovník“, ako v Orwellovej knihe, pričom mal pravdepodobne na mysli román 1984 od Georgea Orwella. Možno podotknúť, že uznanie reality existencie dezinformácií a boj proti šíreniu dezinformácií sú jednou z významných agend Európskej únie.⁹ Moderátor na toto expresívne a hyperbolizujúce vyjadrenie nereagoval, hoci mohol položiť vyjasňujúcu otázku smerujúcu k bližšiemu vyjasneniu názoru hosta na existenciu dezinformácií.

Hosť programu uviedol aj nasledovné vyjadrenie: „(...) **A Naď, minister obrany, vládny politik, ktorý bol jeden z tých, ktorých nominovali ako strana Oľano aj pána riaditeľa na, Machaja do, na čelo Slovenského rozhlasu, tak ten jednoducho si vybaví a prikáže, že Blaha nemôže byť v relácii a tu celé i verejnoprávny rozhlas a televízia skáče ako Naď píška.** (...)“ Ako vyplýva z uvedených citátov, hosť programu sa vyjadril aj k situácii, kedy mu nebolo umožnené zúčastniť sa diskusie v Rozhlase a televízii Slovenska namiesto jeho stranického kolegu Mariána Kéryho, ktorý ochorel. Oponentom Mariána Kéryho v diskusii mal byť minister obrany Jaroslav Naď, ktorý sa nakoniec zúčastnil diskusie ako jediný účastník. Hosť programu uviedol vyjadrenie, že Jaroslav Naď si „vybaví a prikáže, že Blaha nemôže byť v relácii a tu celé i verejnoprávny rozhlas a televízia skáče ako Naď píška“. Ide o tvrdenie, ktoré môže byť interpretované tak, že naznačuje, že sa situácia odohrala na základe príkazu Jaroslava Naďa. Moderátor však na toto vyjadrenie hosta nereagoval, napríklad otázkou, či vie svoje tvrdenie doložiť nejakými dôkazmi alebo indíciami.

⁷ Napr. <https://www.teraz.sk/slovensko/nbu-zablokoval-web-hlavných-sprav-vy/616210-clanok.html>

⁸ Napr. <https://dennikn.sk/2748815/web-hlavne-spravy-je-zablokovany-postup-statu-proti-dezinformaciam-nie-je-transparentny/>

⁹ Napr. <https://www.europarl.europa.eu/news/sk/headlines/priorities/fake-news>, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sk/policies/online-disinformation>, <https://sita.sk/eu-ma-aktualizovany-a-najma-prisnejši-kodex-postupov-proti-sireniu-dezinformacii/>, <https://europske.noviny.sk/2023/08/10/85-percent-europanov-chce-opatrenia-proti-dezinformaciam-na-internete/>, <https://www.teraz.sk/zahranicie/eu-vytvorila-sest-novych-centier-boj/678321-clanok.html>

Host programu uviedol aj vyjadrenia o činnosti orgánov činných v trestnom konaní. Konkrétne uviedol: „(...) Ale v prípade Čurilovcov, ktorí majú, sú ozbrojení, ktorí majú plány, že budú zapalovať kanistrom auto inej vyšetrovateľke, tam z nich robíme hrdinov. A teraz to pán Kaľavský krásne potvrdzuje a ja si myslím, že už sa konečne musíme spamätať. **Tu jednoducho fungujú zločinecké metódy na NAKe, v, na prokuratúre špeciálnej pod vedením Daniela Lipšica. A jediný ich cieľ je lynčovať a kriminalizovať opozíciu.** A už to je konečne na svete. My o tom ponúkame ako strana Smer a Robert Fico s Robom Kaliňákom a ďalšími, ponúkajú dôkazy na dennej alebo týždennej báze. Samozrejme médiá to nehrajú, lebo to je zakázané a sa to tu ututľáva. (...) **A ja som presvedčený, že to čo páchajú Čurilovci a čo sa napáchalo na Milanovi Lučanskom, o ktorom som hovoril, tam boli jednoducho spáchané zločiny a to sa musí jednoducho prešetriť.**“

Možno konštatovať, že ide o vyjadrenia na tému tzv. vojny v polícii (t.j. sporov medzi Inšpekciou Policajného zboru a Národnou kriminálnou agentúrou – NAKA), ktorá sa týka vzájomných obvinení z manipulovania, resp. marenia vyšetrovania. Ide o odborne pomerne zložitú tému, o ktorej sa informuje aj v iných médiách, pričom často sa uvádzajú špecifické právne argumenty na podporu jednej alebo druhej strany sporu. Možno konštatovať, že host programu vyjadril expresívnym spôsobom svoj názor na celú situáciu, pričom vyjadril svoj subjektívny názor, že cieľom postupu niektorých orgánov činných v trestnom konaní je kriminalizovať opozíciu. Následne host programu vyjadril svoje expresívne hodnotenie, kedy uviedol, že boli spáchané „zločiny“, ale zostal iba vo všeobecnej rovine a nešpecifikoval, o aké konkrétne zločiny podľa neho išlo.

Host programu tiež uviedol, že prezidentka Z. Čaputová *de facto* zmarila referendum, a to slovami: „A to neni prvýkrát, čo zradila ľudí na Slovensku. (...) To isté, obranná dohoda. **Tak pri obrannej dohode nemala potrebu obrátiť sa na ústavný súd, ale pri referende áno. Referendum de facto zmarila.** (...)“ Možno uviesť, že prezidentka vypísala referendum na deň 21. 1. 2023, a to o otázke, či občania súhlasia s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia parlamentu sa môže uskutočniť referendum alebo uznesením Národnej rady SR. Ohľadom ďalšej navrhovanej otázky, či občania súhlasia s tým, že vláda Slovenskej republiky má bezodkladne podať demisiu, sa obrátila na Ústavný súd SR, ktorý rozhodol, že táto otázka nie je v súlade s ústavou. Možno konštatovať, že vyjadrenie hosta programu o „de facto zmarení referenda“ je expresívnou kritikou zo strany hosta programu naznačujúcou, že pri posudzovaní ústavnosti obrannej dohody s USA a ústavnosti referenda prezidentka použila tzv. dvojaký meter. Treba podotknúť, že hoci ide o expresívne a kritické hodnotenie, obsahuje slovné spojenie „de facto“, čiže je použité v prenesenom význame. Možno podotknúť, že prezidentka bola zároveň stranou SMER-SSD kritizovaná aj za to, na aký konkrétny deň stanovila konanie referenda.¹⁰

Host programu uviedol aj vyjadrenie o dôvode stiahnutia vojakov z Iraku, a to nasledovne: „(...) Spomeňme si na to, že otvoril vzdušný priestor NATO, aby mohli stíhačky NATO bombardovať srbské ženy a deti v Juhoslávii v roku 1999. Spomeňme si na to, ako participoval na tom, že ešte aj posielal vojakov do Iraku, aby tam mohli plieniť Američania kvôli svojim ropným záujmom. Tam zomrelo vyše milióna ľudí. **A Smer sociálna demokracia vrátil, Robert Fico vrátil týchto vojakov na Slovensko. Lebo my nechceme sa účastniť na týchto amerických dobývacích vojnách.** (...)“ Podľa názoru Kancelárie možno konštatovať, že ide o názor resp. interpretáciu hosta programu na dôvod stiahnutia vojakov z Iraku. Podľa názoru Kancelárie nebolo potrebné, aby moderátor na tento názor reagoval.

Host programu uviedol aj vyjadrenie naznačujúce možnosť zmanipulovania volieb, a to slovami: „Áno. Máme veľké obavy, pretože cítime, že ľudia sa neustále na všetkých našich mítingoch a stretnutiach s občanmi pýtajú. A aby náhodou, či už Eset spomínajú, tento Eset. **Ja to iba hovorím, čo hovoria ľudia, že sa boja, že by to mohlo takto dojsť do takého štádia. Napokon, hovorilo sa aj o zmanipulovaní volieb v Spojených štátoch, amerických, čiže na Slovensku by to zjavne nebol problém, preto musíme zabráť.** (...)“

¹⁰ Napr. <https://spravy.rtvs.sk/2022/11/prezidentka-zmarila-referendum-tvrdi-fico/>

K tomuto vyjadreniu možno podotknúť, že je sformulované takým spôsobom, že hosť programu nevyjadruje svoje obavy zo zmanipulovania volieb, ale podľa jeho slov tlmočí obavy ľudí, s ktorými sa stretáva na mítingoch. Možno tiež podotknúť, že Polícia SR na svojej facebookovej stránke „Hoaxy a podvody“ varovala pred šírením informácií o možnosti zmanipulovania volieb – tento status bol zverejnený 22. 3. 2023, teda 10 dní po odvysielaní diskusie s hosťom programu.

* * *

Účastník konania vo svojom **písomnom vyjadrení** zo dňa 21. 9. 2023, ktoré bolo Rade doručené dňa 25. 9. 2023, uviedol:

„Odmietame podozrenie Rady o neobjektívnosti a nestrannosti relácie Debata na telefón a z toho vyplývajúce porušenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z.z.

Rada v správnom konaní vybrala niektoré vyjadrenia hosta relácie, poslanca Národnej Rady SR za stranu SMER-SSD Ľuboša Blahu. Menovite: nárast fašizmu na Ukrajine, snahu kolektívneho Západu zničiť Rusko, zločiny Porošenka a Zelenského voči Rusom, smrť oponentov Majdanu v Odeze.

Podľa Rady: „Ku prezentovaným kritickým vyjadreniam a názorom hosta, resp. poslucháčov, týkajúcich sa domáceho i zahraničného politicko-spoločenského diania v programe neodznali iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátor tieto v tomto ohľade nevyvažoval ani nekládol kritické, resp. doplňujúce otázky. Predmetný program tak mohol pôsobiť jednostranne a nevyvážene...“

Uvedené výroky p. Blahu sú podložené množstvom informácií, sú relevantné a pravdivé. Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako poskytnúť oponentúru pravdivým výrokom.

Rada v správnom konaní vybrala i niektoré ďalšie vyjadrenia hosta relácie, poslanca Národnej Rady SR za stranu SMER-SSD Ľuboša Blahu. Menovite: o dôvodoch odloženia volieb, o potláčaní slobody prejavu, o činnosti orgánov činných v trestnom konaní, o zmarení referenda prezidentkou, o dôvode stiahnutia vojakov z Iraku, o možnostiach zmanipulovania volieb.

Uvedené výroky p. Blahu sú podložené množstvom informácií, sú relevantné a pravdivé, niektoré s vysokou mierou pravdepodobnosti pravdivé. P. Blaha viac krát zdôraznil, že ide o jeho názor a jeho videnie sveta.

Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako poskytnúť oponentúru pravdivým výrokom.

Žiadam Radu o stanovisko a návod, ako legálne cenzurovať názor.

Moderátor položil celkom 9 otázok, z toho 3 s opozičným stanoviskom, zvyšné boli doplňujúce. Do relácie sa dovolalo 6 poslucháčov, z toho jeden s opozičným stanoviskom. V relácii bolo položených 16 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms. Z nich boli 4 s opozičnou konotáciou.

Žiadam Radu o zaslanie stanoviska a návod, ako zabezpečiť demokratickejšie vedenie relácie, než poskytnutím priestoru neselektovaným poslucháčom.“

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení tiež uviedol, že opakovane upozorňuje Radu na vedenie rozhovorov v iných komerčných médiách, a to dokonca i vo verejnoprávných (napr. rozhovor moderátora Dírera s ministrom Naďom na TA3, relácia moderátora Havrana s tromi hosťami rovnakého názorového nastavenia na RTVS, rozhovor moderátora Závodského s prezidentkou Čaputovou na Rádiu Expres alebo rozhovor moderátorky Dibákovej s premiérom Hegerom). Účastník konania uviedol, že tieto mediálne výstupy, pokiaľ mu je známe, Rada buď odignorovala alebo podnety zamietla ako neopodstatnené.

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení ďalej uviedol:

„V tejto súvislosti opakovane upozorňujem Radu na jej dvojaký meter a na ideovú a politickú predpojatosť. Od februára 2022 k septembru 2023 spustila Rada voči Rádiu Frontinus 16 správnych konaní, pričom kľúčovým je práve paragraf o pluralite, v pár prípadoch i paragraf o podnecovaní k nenávisti ... Počas tohto obdobia bolo odvysielaných 54 relácií. Debata na telefón za sólo účasti 50 hostí z rôznych politických subjektov a odvysielané boli 4 okrúhle stoly. Všetky relácie sú už 30 rokov vedené podľa rovnakej schémy – otázky moderátora a poslucháčov. Zo všetkých týchto relácií boli napadnuté len tie, v ktorých vystúpili hostia: Milan Uhrík Republika, Marián Kotleba ĽSNS, Štefan

Harabin Vlast', Marek Kotleba ĽSNS, Ľuboš Blaha Smer a Miroslav Heredoš nezávislý na kandidátke ĽSNS. Neboli napadnuté (na základe par. 16 a následne 25) relácie s predstaviteľmi iných politických zoskupení. Opäť zdôrazňujem, že forma relácie je stále identická a je dokonca spojená i rovnakým moderátorom. To isté platí i v prípade príspevkov, voči ktorým bolo vedené správne konanie. Napadnuté boli výhradne príspevky vybočujúce z mediálneho poľa hlavného prúdu, pričom naše rovnako koncipované príspevky – neutrálne, alebo spadajúce do naratívu boli ponechané bez povšimnutia – a to napriek tomu, že sme na ne Radu upozornili. Žiadam, aby hore uvedené správne konanie Rada zastavila.“

K písomnému vyjadreniu účastníka konania možno uviesť, že zákonnou reguláciou a výkonom dohľadu v oblasti vysielania neprichádza k nelegitímnej obmedzovaniu slobody prejavu vysielateľov. V prípade, ak sú v rámci vysielania prezentované vyhranené, jednostranné alebo paušalizujúce tvrdenia alebo hodnotenia, z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách vyplýva povinnosť vysielateľa zabezpečiť ich vyváženú. V prípade, ak je súčasťou debát iba strana prezentujúca jeden uhol pohľadu, je úlohou moderátora vyvažovať jej vyhranené, jednostranné alebo paušalizujúce tvrdenia alebo hodnotenia. Takúto aktivitu moderátora nemožno považovať za cenzurovanie alebo mentorovanie.

Čo sa týka poukazovania na údajné odlišné posudzovanie iných programov iných vysielateľov zo strany Rady, možno uviesť, že materiály obsahujúce analýzu a podrobné odôvodnenie, prečo boli podnety na tieto programy vyhodnotené ako neopodstatnené, sú verejne dostupné na internetovej stránke Rady. Z odôvodnenia týchto materiálov vyplýva, že nešlo o rovnaký, resp. obdobný prípad ako program účastníka konania, ktorý je predmetom tohto správneho konania. Ako príklad možno uviesť, že medzi dôvodmi posúdenia podnetov na tieto programy za neopodstatnené bolo napríklad oddelenie komentárov moderátora od časti programu obsahujúceho aktuálnu publicistiku alebo skutočnosť, že konkrétny program nespĺňal znaky programu aktuálnej publicistiky (podobne ako ho nespĺňajú niektoré ďalšie programy iných vysielateľov) a nevzťahovali sa preto na neho požiadavky vyplývajúce z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., ale odlišné požiadavky vyplývajúce z § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

V súvislosti s vyjadreným podozrením účastníka konania, že Rada používa „dvojaký meter“ možno tiež podotknúť, že Rada koná vždy, keď existuje dôvodné podozrenie na porušenie zákona, a to bez ohľadu na to, kto je účastníkom konania. Uvedené je zrejmé aj z dlhoročnej rozhodovacej praxe Rady. Námietku „dvojakého metra“ preto nepovažujeme za odôvodnenú.

* * *

Vychádzajúc z vyššie uvedených citátov z programu možno konštatovať, že v programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 12. 3. 2023 odznelo niekoľko vyhranených, kontroverzných alebo expresívnych hodnotení a tvrdení zo strany hosta.

Rada pri posudzovaní dodržania požiadavky objektivity a nestrannosti vychádza z princípu, že v záujme zachovania objektivity a nestrannosti programu je potrebné zabezpečiť prostredníctvom moderátora reakciu na vyhranené, kritické, kontroverzné a jednostranné hodnotenia a tvrdenia prítomného hosta. Nie je v kompetencii Rady presne stanoviť, akým konkrétnym spôsobom mal moderátor v konkrétnych situáciách reagovať. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že moderátor môže reagovať napríklad uvedením iných relevantných názorov, pohľadov alebo relevantných protiargumentov, spresňovaním uvádzaných informácií, upozornením na prílišnú paušálnosť tvrdení hosta, prezentovaním stanoviska dotknutých osôb alebo upozornením, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť, kladením vyjasňujúcich a dopĺňajúcich otázok alebo kladením otázok na zdroj informácií, z ktorého host čerpal pri urobení hodnotiacich úsudkov alebo faktických tvrdení.

Povinnosť zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. neznamena povinnosť vysielateľa „korigovať“ či „opravovať“ názory hosťa programu alebo vyjadrenia, ktoré nie sú v súlade s oficiálnou politickou líniou štátu, ani povinnosť vysielateľa, resp. moderátora presadzovať určitý jeden „správny“ názor, ani povinnosť posudzovať správnosť resp. pravdivosť vyjadrení, ktoré v programe odzneli. Povinnosť vysielateľa spočíva vo vyvažovaní kontroverzných, sporných či jednostranných pohľadov, pričom na účely takéhoto vyvažovania disponuje širokou paletou možností. Vyvážením vyhranených a závažných vyjadrení a vnesenie ďalších relevantných pohľadov do diskusie o témach môže byť dosiahnuté napríklad prostredníctvom polozenia doplňujúcej alebo vyjasňujúcej otázky, alebo upozornenia na to, že na konkrétnu tému existuje aj iný relevantný pohľad. Povinnosť vyvažovať kontroverzné, sporné či jednostranné pohľady teda neznamena „korigovať“ ani „uvádzať na správnu mieru“, ale v širšom zmysle kontextualizovať a poukázať na širšie súvislosti, a to práve s cieľom zabezpečiť pluralitu informácií a názorov a umožniť recipientovi, aby si vytvoril na vec vlastný názor.

Z ústavnej zásady proporcionality vyjadrenej v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR vyplýva požiadavka, že do základného práva na slobodu prejavu a šírenie informácií je možné zasiahnuť len vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné, z čoho vyplýva požiadavka minimalizácie zásahu do základného práva na slobodu prejavu.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, že moderátor položil celkom 9 otázok, z toho 3 s opozičným stanoviskom, zvyšné boli doplňujúce. Účastník konania vo svojom vyjadrení tiež uviedol, že do relácie sa dovolalo 6 poslucháčov, z toho jeden s opozičným stanoviskom, v relácii bolo položených 16 otázok, ktoré prišli vo forme mailu či sms, a z nich boli 4 s opozičnou konotáciou.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného popisu skutkového stavu možno konštatovať, že v programe *Debata na telefón* dňa 12. 3. 2023 odzneli aj niektoré vyjadrenia poslucháčov, ktoré boli voči hosťovi programu alebo voči moderátorovi kritické, konfrontovali ich s inými názormi a vytvárali tak istú mieru vyváženosti programu. Išlo napríklad o vyjadrenie jedného z poslucháčov na adresu moderátora programu v znení: „*Pán alternatívny manipulátor, termín dezolát je primeranou významovou metaforou za to, ako sa prezentujete a vediete túto reláciu...*“. Ako príklad možno uviesť aj vyjadrenie ďalšieho z poslucháčov na adresu hosťa programu a oponujúce názorom hosťa programu, a to v znení: „*Pán Blaha, tvrdíte, že sa nemá pomáhať Ukrajine. Keby sa jej prestalo pomáhať, padla by. A ako si to predstavujete, že by to bolo ďalej? Ukrajina sa stane ruským územím a Slovensko bude hraničiť s Ruskom? A keď Rusko zistí, že im to prešlo ako pred rokmi Krym, zaútočí na Slovensko? Veď ruskí vojnoví štváci už ani so Slovenskom nepočítajú. Naštudujte si, ako vyzerajú predstavy hraníc v strednej Európe na mape. Keďže každý, kto v tejto situácii podporuje Rusko, je vlastizradca, vrátane vás, a nech poslucháči nemajú, majú na pamäti, že Rusko nás samo zaradilo medzi nepriateľské krajiny. Tak hádam nebudeme tvrdiť, že sú to naši priatelia. (...) Oháňate sa slobodou slova, ale sloboda slova nie je šírenie klamstiev dokolečka dokola, ktoré boli už milión krát vyvrátené. Šírenie klamstiev je škodlivé a keď sa mu bráni, nie je to žiadna cenzúra.*“

Je však tiež potrebné konštatovať, že otázka, či bola zabezpečená objektivita a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky, sa neposudzuje kvantitatívnym spôsobom, t.j. spočítavaním celkového počtu vyhranených a kritických vyjadrení hosťa programu a následných reakcií, resp. otázok moderátora. Je potrebné zdôrazniť, že to, že v programe odznelo aj niekoľko vyjadrení poslucháčov, ktoré boli kritické k názorom hosťa alebo ho konfrontovali s inými názormi, alebo boli kritické k moderátorovi, ešte samo o sebe automaticky nezabezpečuje objektivnosť a nestrannosť programu. Ide však o skutočnosť, ktorú je potrebné pri posudzovaní celkového vyznenia programu zohľadniť.

Podľa názoru Kancelárie možno konštatovať, že moderátor v predmetnom programe dostatočným spôsobom nereagoval na niektoré vyhranené vyjadrenia hosťa. Ide napríklad o vyjadrenie hosťa na tému vojny na Ukrajine, čo je udalosť s mimoriadne závažným spoločenským, vnútroštátnym, medzinárodným aj geopolitickým dopadom. Zo strany moderátora v tomto prípade absentovali jeho

reakcie, napríklad doplňujúce či vyjasňujúce otázky voči hosťovi, alebo vnesenie iných pohľadov osvetľujúcich širší kontext diskutovanej témy.

Avšak zohľadniac povahu vyjadrení hosťa programu možno podľa názoru Kancelárie konštatovať, že hoci moderátor pri niektorých vyhranených vyjadreniach hosťa programu neprejavil dostatočnú aktivitu a nereagoval na ne, väčšina vyjadrení hosťa programu uvedených v oznámení o začatí konania mala povahu hodnotiacich úsudkov, resp. vyjadrenia názoru na konkrétne reálne udalosti alebo skutočnosti, hoci častokrát bola forma vyjadrenia názoru expresívna alebo hyperbolizovaná.

Možno konštatovať, že hoci moderátor mohol vyvinúť väčšiu aktivitu a mohol vo väčšej miere vyvažovať vyjadrenia hosťa programu svojimi reakciami, čo sa týka posúdenia objektivity a nestrannosti možno prípad predmetného programu považovať za hraničný prípad, v ktorom je potrebné prípadné udelenie sankcie dôkladne zvážiť, aby vyžadovanie reakcií moderátora pod hrozbou sankcie nebolo neprimeraným bremenom kladeným na vysielateľa.

Ako bolo uvedené vyššie, podľa názoru Kancelárie možno konštatovať, že viaceré vyjadrenia hosťa programu, ktoré boli uvedené aj v oznámení o začatí konania, boli hodnotiacimi úsudkami, a neboli tvrdeniami faktov. Hodnotiace úsudky vo všeobecnosti, aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, požívajú vyššiu mieru slobody prejavu ako tvrdenia faktov, resp. skutočností.

Hoci boli niektoré hodnotiace úsudky hosťa programu expresívne alebo vyjadrené pomocou hyperbol (napríklad formulácie *„ja neviem, nehovorím momentálne fakt. Hovorím momentálne moju interpretáciu ... by to ohrozilo ich záujem v tej ich svätej vojne proti Rusku, lebo nič iné nerobia, len chcú zničiť Rusko“*, *„A zase dôvod je len jediný, aby mohli posúvať zbrane na Ukrajinu. A potom, samozrejme, ešte jeden dôvod. Aby mohli zatvárať predstaviteľov strany Smer Slovenská sociálna demokracia“*, *„Čiže to sú už veci, praktiky, ktoré sa diali možno v 30. rokoch v Tretej ríši alebo iných totalitných režimoch“*, *„Dezinformácia je pre nich niečo, čo je iný názor“*, *„Tu jednoducho fungujú zločinecké metódy na NAKe“*, *„Referendum de facto zmarila“*), v prípade hodnotiacich úsudkov nie je vyžadovaná taká vysoká miera intenzity reakcií moderátora, ako v prípade tvrdenia faktov, a to v záujme minimalizácie zásahu do základného práva na slobodu prejavu. V prípade tvrdenia faktov, ktoré by mohli spôsobiť vážne znepokojenie obyvateľstva alebo neoprávnene zasiahnuť do osobnostných práv iných osôb, je potreba zabezpečenia reakcie moderátora vyššia ako v prípade hodnotiacich úsudkov.

Možno tiež podotknúť, že vyjadrenie hosťa týkajúce sa možného zmanipulovania volieb nie je formulované ako jeho názor, ani ako jeho tvrdenie faktu, ale je formulované ako referovanie o názoroch iných ľudí, s ktorými sa hosť programu stretáva na mítingoch, a to v znení: *„Máme veľké obavy, pretože cítime, že ľudia sa neustále na všetkých našich mítingoch a stretnutiach s občanmi pýtajú. A aby náhodou, či už Eset spomínajú, tento Eset. Ja to iba hovorím, čo hovoria ľudia, že sa boja, že by to mohlo takto dojsť do takého štádia.“*

Vychádzajúc z vyššie uvedeného je podľa názoru Kancelárie pri posudzovaní celkového vyznenia programu potrebné zohľadniť to, že väčšinu vyjadrení hosťa programu tvorili jeho hodnotiace úsudky, resp. názory, a nie tvrdenia faktov.

Ako sme už uviedli vyššie, v tomto prípade ide podľa nás z hľadiska posudzovania objektivity a nestrannosti programu o hraničný prípad. Vzhľadom na povahu a formuláciu vyjadrení hosťa programu, vzhľadom na celkové vyznenie, spracovanie a obsah namietaného programu a vzhľadom na ústavnú požiadavku minimalizácie zásahu do slobody prejavu, je Kancelária toho názoru, že nedostatok reakcií moderátora v predmetnom prípade nedosiahol až takú intenzitu, ktorá by mala tak závažný dopad na právo verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach, aby bolo nevyhnutné udeliť vysielateľovi sankciu a zasiahnuť do slobody prejavu vysielateľa.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto možno podľa názoru Kancelárie konštatovať, že v namietanom programe *Debata na telefón* odvysielanom dňa 12. 3. 2023 vysielateľ - účastník konania FRONTINUS s.r.o. – **neporušil** povinnosť vyplývajúcu z § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky. Z toho dôvodu navrhujeme toto správne konanie zastaviť.

* * *

K aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu:

K posúdeniu ústavnosti obmedzenia slobody prejavu vysielateľa a k aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu možno uviesť, že sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy SR, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR „*Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.*“. Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy SR „*Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoľovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.*“.

Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR v čl. 26 ods. 4 ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií, a to nasledovne: „*Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.*“. V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Z toho vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie slobody prejavu musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),
- sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimacy), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality).

Ústava SR za legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu považuje ochranu **práv a slobôd iných**, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym

recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci programu aktuálnej publicistiky a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na predmetnú kauzu vlastný názor. Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda naplnená.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru *„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.“* Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: *„Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo **práv iných**, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.“*

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že je legítimne obmedziť slobodu prejavu aj pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu *„štát musí byť konečným garantom plurality“*. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby *„verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine“*. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že *„ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu... „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“. Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.“*

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola *„potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov“*, pričom *„cieľ zásahu v tomto prípade bol legítimný podľa tretej vety článku 10 ods. 1“* Dohovoru a zásah tiež *„zodpovedal legítimnému cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“* Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa *„bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezaujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných““*. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu *„zodpovedá legítimnému cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“* Dohovoru.

Požiadavku proporcionality je potrebné zohľadniť pri výklade a aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade a pri rozhodovaní, či existujúci skutkový stav možno subsumovať pod konkrétne zákonné ustanovenie, a taktiež pri ukladaní sankcie. V súlade s požiadavkou

proporcionality je teda potrebné ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a ďalšie ustanovenia zákona vykladať takým spôsobom, aby to bolo v súlade s ústavným právom na slobodu prejavu a ústavnými podmienkami jeho obmedzenia.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky, sledujúc legitímny cieľ - ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach.

Vychádzajúc z vyššie uvedenej analýzy programu *Debata na telefón* odvysielaného dňa 26. 2. 2023 na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus možno konštatovať, že zohľadniac celkové vyznenie, spracovanie a obsah namietaného programu, nedostatočnú aktivitu moderátora a povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný. Sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. – upozornenie na porušenie zákona - je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií, ktoré je z ústavného hľadiska proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných a ochranu verejného poriadku.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 264/2022 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

ZÁVER:

S poukazom na uvedené skutočnosti, Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.